

LATVIJAS UNIVERSITĀTE EKONOMIKAS UN
VADĪBAS FAKULTĀTE
Finanšu katedra

A/S „GRINDEX” FINANSU ANALĪZE

“Grindex” finanses analysis

BAKALaura DARBS
Ekonomikas bakalaura studiju programma

Autors: **Justīne Vanaga**
Studenta apliecības Nr.: jv11063
Darba vadītājs: Dr.ekon., profesore E.Zelgalve

RĪGA 2014

ANOTĀCIJA

Diplomdarba temats ir „A/S Grindex finansu analīze”. Darbs veidots no divām daļām. No praktiskās un teorētiskās daļas.

Teorētiskajā darba daļā ir aplūkots finansu analīze no teorētiskā aspekta, kā arī finansu analīzes mērķis, tā būtība, lietotāji un uzdevumi, gada pārskata svarīgums finansu analīzē, finansu pārskatu vertikālā un horizontālā analīze, finansu rādītāju analīze un bankrota analīze.

Darba praktiskajā daļā autore pamatojoties uz teorētiskās daļas, veica uzņēmuma „A/S Grindex” bilances un peļņas vai zaudējuma analīzi par 2009., 2010., 2011., un 2012. gadu, deva savus secinājumus par uzņēmuma finansu stāvokli kā arī mēģināja noteikt to pārmaiņu iemeslus.

Diplomdarba apjoms ir 64 lapaspuses, tajā ietilpst 27 tabulas, 1 attēls un 16 formulām, kā arī no 6 pielikumiem.

Diplomdarba izstrādei izmantoti 13 literatūras un informācijas avoti. Darbam ir teorētiskā un praktiskā vērtība.

ANNOTATION

Diploma thesis topic is "A / S GRINDEX financial analysis." Work composed of two parts. From the practical and theoretical parts.

The theoretical part of the work deals with financial analysis from a theoretical point of view, as well as financial analysis purpose, the nature of the users and tasks, the importance of financial reporting analysis, financial statements vertical and horizontal analysis of financial ratio analysis and failure analysis.

The practical part of the author on the basis of the theoretical part, the company took the "A / S GRINDEX" balance sheets and profit and loss analysis of the 2009th, 2010th, 2011th and 2012. Gave its findings on the company's financial condition and tried to fix it reasons for the change.

Diploma thesis amounts to 64 pages, it includes 27 tables, 1 figure and 16 formulas, and 6 appendices. Diploma work 13 used literature and sources of information for work is a theoretical and practical value.

Saturs

Ievads	6
1.Finansu analīzes teorētiskie aspekti	8
1.1. Finansu analīzes mērķis, lietotāji, funkcijas un to uzdevumi	8
1.2. Finansu rādītāji pēc darbības sfērām un lietotāju grupām	9
1.3.Finansu analīzes ieinteresētās grupas.....	12
1.4.Gada pārskats kā fundamenta finansu analīzei.....	13
1.5. Finansu pārskatu uzbūve uzņēmumā.....	17
1.6.Finansu pārskatu bilances vertikālā un horizontālā analīze.....	19
2.Finanšu rādītāju analīze	21
2.1. Likviditātes rādītāju aprēķins un analīze	24
2.2.Finansiālās stabilitātes rādītāji	27
2.3.Aprītes rādītāji	28
2.4.Rentabilitātes rādītāji	32
2.5.Uzņēmuma bankrota prognozēšana	34
3.Uzņēmumu darbības raksturojums	36
3.1.“A/S Grindex” darbības raksturojums	36
3.2.,,A/S Olainfarm” darbības raksturojums	37
4.Uzņēmumu finansu pārskatu analīze	38
4.1.Uzņēmuma „Grindex” horizontālā bilances analīze.....	38
4.2. Uzņēmuma A/S „Grindex” bilances vertikālā analīze.....	44
4.3.Peļņas un/vai zaudējuma aprēķina horizontālā analīze	50
4.4.Finanšu koeficientu aprēķins un to analīze A/S „Grindex” salīdzinājumā ar A/S „Olainfarm”	56
4.5. Finansiālās stabilitātes rādītāji A/S „Grindex” un A/S „Olainfarm”	58
4.6. Aprītes rādītāji A/S „Grindex” un A/S „Olainfarm”	59
4.7. Rentabilitātes rādītāju analīze A/S „Grindex” un A/S „Olainfarm”	60
4.8. Uzņēmumu bankrota prognozēšana.....	62
Secinājumi	64
Priekšlikumi.....	66
Izmantotās literatūras saraksts.....	67
PIELIKUMI	68
1.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (aktīvs) uz 2009.gada 31.decembri.....	69

2.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (pasīvs) uz 2009.gada 31.decembri.....	70
3.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētais peļņas vai zaudējuma aprēķins uz 2009.gada 31.decembri.....	71
4.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (aktīvs) uz 2010.gada 31.decembri.....	72
5.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (pasīvs) uz 2010.gada 31.decembri.....	73
6.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētais peļņas vai zaudējuma aprēķins uz 2010.gada 31.decembri.....	74
7.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (aktīvs) uz 2011.gada 31.decembri.....	75
8.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (pasīvs) uz 2011.gada 31.decembri.....	76
9.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētais peļņas vai zaudējuma aprēķins uz 2011.gada 31.decembri.....	77
10.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (aktīvs) uz 2012.gada 31.decembri.....	78
11.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (pasīvs) uz 2012.gada 31.decembri.....	79
12.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētais peļņas vai zaudējuma aprēķins uz 2012.gada 31.decembri.....	80
13.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (aktīvs) uz 2009.gada 31.decembri.....	81
14.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (pasīvs) uz 2009.gada 31.decembri.....	82
15.pielikums.A/S „Olainfarm” peļņas vai zaudējuma aprēķins uz 2009.gada 31.decembri.....	83
16.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (aktīvs) uz 2010.gada 31.decembri.....	84
17.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (pasīvs) uz 2010.gada 31.decembri.....	85
18.pielikums.A/S „Olainfarm” peļņas vai zaudējuma aprēķins uz 2010.gada 31.decembri.....	86
19.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (aktīvs) uz 2011.gada 31.decembri.....	87
20.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (pasīvs) uz 2011.gada 31.decembri.....	88
21.pielikums.A/S „Olainfarm” peļņas vai zaudējuma aprēķins uz 2011.gada 31.decembri.....	89
22.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (aktīvs) uz 2012.gada 31.decembri.....	90
23.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (pasīvs) uz 2012.gada 31.decembri.....	91
24.pielikums.A/S „Olainfarm” peļņas vai zaudējuma aprēķins uz 2012.gada 31.decembri.....	92

Ievads

Uzņēmuma finansu attīstība ir atkarīga no daudziem un dažādiem faktoriem. Iedziļinoties finansu pārskatos un to procesu būtībā, ir jāidentificē tajā iesaistītie finansu rādītāji un jānosaka to ietekmes efekts. Galvenais ir novērtēt finansiālo stāvokli uzņēmumā gan pārskata gadā, gan arī salīdzinot to ar iepriekšējiem gadiem. Uzņēmuma vadībai ir nepieciešams zināt visus finansu rādītājus, balstoties uz tiem vadība pieņem lēmumus, gan kā uzņēmums investēs savus līdzekļus, gan arī kreditēšanas iespēju citiem uzņēmumiem. Kā arī vadībai ir vieglāk novērtēt kāda noteikta lēmuma pieņemšanas riska pakāpi. Neatsverami ir tas, ka pateicoties finansu rādītāju analīzei, komercsabiedrības vadībai ir vieglāk izvērtēt uzņēmuma finansiālo darbību par noteiktu periodu, kā arī noteikt uzņēmuma priekšrocības un trūkumus. Lai uzņēmums izvairītos no negatīvas slavas tam jāveic piegādes apmaksas noteiktos termiņos, maksājumi par aizņemto kapitālu jāveic savlaicīgi. Tāpēc komercsabiedrībai ir nepieciešams veikt analīzi un aprēķinus, jo tad ir skaidri redzama situācija noteiktā laika periodā un noteiktā bilances postenī.

Finansu analīze ir uzņēmuma saimnieciskās darbības daļa tā palīdz izprast naudas plūsmu uzņēmumā un nosaka darba un finanšu resursu sadali, nosaka uzņēmuma finanšu stabilitāti, finansu dinamiku, kā arī analizē bilances likviditāti, uzņēmuma maksātspēju, aizņemto kapitālu, akcionāru ieguldītos līdzekļus, kā arī spēj noteikt ražošanas un realizācijas apjomus.

Finansu analīze iedalās gan iekšējā uzņēmuma finansu analīzē kur lietotājs ir tikai uzņēmuma vadība, gan ārējā uzņēmuma finansu analīzē- kur lietotāji ir – akcionāri, potenciālie investori, kreditori, revidenti, Valsts ieņēmumu dienests, kā arī uzņēmuma līdzīpašnieki, u.c.

Par bakalaura darba objektu autore izvēlējās vadošāko farmācijas uzņēmumu Baltijā- A/S „Grindex”.

Analīzes priekšmets- A/S „Grindex” gada pārskati, periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam.

Darba mērķis: Izpētīt pieejamo informāciju par finanšu analīzi, novērtēt uzņēmuma finansiālo stāvokli un veikt nepieciešamos secinājumus un priekšlikumus.

Lai saniegtu darba mērķi tika izvirzīti šādi **uzdevumi**: 1. Iepazīties ar finanšu analīzes stāvokļa galvenajiem aspektiem;

2. Izmantojot NASDAQ OMX biržas datubāzes pieejamo informāciju veikt nepieciešamo datu atlasīšanu un apstrādi;

3. Apkopot datus un faktus par A/S „Grindex” salīdzinājumā ar A/S „Olainfarm” bilances datiem, par laika periodu no 2009. gada līdz 2012. gadam;

4. Pamatojoties uz praktiskā darba veikto izpēti, apkopot iegūtos rezultātus par A/S „Grindex” finanšu analīzi, izdarīt secinājumus un priekšlikumus.

Bakalaura darbā tika izmatotas sekojošās kvalitatīvās un kvantitatīvās metodes: mācību literatūras, zinātnisko pētījumu un dokumentu analīze, datu statistiskā un ekonomiskā analīze, kā arī salīdzināšana un grafiskā analīze.

1. Finanšu analīzes teorētiskie aspekti

1.1 Finanšu analīzes mērķis, lietotāji, funkcijas un to uzdevumi

Jebkura uzņēmuma darbības rezultāti un konkurētspēja ir atkarīgi no vadītāja prasmes, pieredzes un spējas pieņemt pareizus lēmumus. Katrs no šiem lēmumiem var uzlabot vai pasliktināt uzņēmuma saimniecisko vai finansiālo stāvokli.

Finanšu analīze ir finanšu pārvaldības svarīgs elements. Gandrīz visi uzņēmuma finanšu pārskatu lietotāji (1.1 tabula) izmanto finanšu analīzi svarīgāko finansēšanas un investēšanas lēmumu pieņemšanai.

Finanšu rādītāji un to mērķauditorija

1.1 tabula

Vadība	Īpašnieki	Aizdevēji
<p>Ražošanas efektivitāte</p> <ol style="list-style-type: none"> Rentabilitātes līmenis (pēc bilances peļņas). Rentabilitātes līmenis (pēc neto peļņas). Ražošanas izmaksu analīze, peļņas daļa fiksēto izmaksu segšanai, ražošanas svira. 	<p>Ienesīgums</p> <ol style="list-style-type: none"> Ienesīguma likme pašu kapitālam. Ienesīguma likme akciju kapitālam. Peļņa no vienas akcijas. Akciju tirgus cenas pieaugums Kopējā akcionāru peļņa. 	<p>Likviditāte</p> <ol style="list-style-type: none"> Kopējās likviditātes rādītāji. Absolūtās likviditātes rādītāji. Naudas plūsmas raksturojums.
<p>Resursu pārvaldīšana</p> <ol style="list-style-type: none"> Aktīvu aprite. Apgrozāmā kapitāla aprite: krājumu un debitoru struktūra; t.sk. kreditoru struktūra. Darbaspēka izmantošanas efektivitāte. 	<p>Peļņas sadale</p> <ol style="list-style-type: none"> Dividendes no vienas akcijas. Dividenžu summa. Dividenžu seguma koeficients. 	<p>Finanšu svira</p> <ol style="list-style-type: none"> Parādu īpatsvars aktīvos. Parādu kapitalizācija. Pašu un aizņemtā kapitāla attiecības.
<p>Ienesīgums</p> <ol style="list-style-type: none"> Aktīvu ienesīguma likme (aktīvu rentabilitāte). 	<p>Tirgus rādītāji</p> <ol style="list-style-type: none"> Akciju tirgus cena Akciju tirgus cenas un bilances vērtības attiecība. Akciju cenas izmaiņu tendences 	<p>Parādu apkalpošana</p> <ol style="list-style-type: none"> Procentu maksājumu segums. Saistību segums. Skaidras naudas ieņēmumu analīze.

[3;190]

Efektīva resursu izmantošana ilgtermiņa periodā nodrošina uzņēmuma īpašnieku ekonomisko interešu realizēšanu. Tāpēc uzņēmuma īpašnieki finansu pārskatus analizē ar mērķi paaugstināt ieguldītā kapitāla rentabilitāti un nodrošināt uzņēmuma stabilitāti. Kreditori un investori veic finansu analīzi, lai minimizētu savu aizdevumu un ieguldījumu risku. Pieņemamo lēmumu kvalitāte zināmā mērā ir atkarīga no to analītiskā pamatojuma.

Visus finansu lēmumus var attiecināt uz:

- finansēšanas avotu izvēli;
- kapitāla investēšanas virzieniem;
- dividenžu politiku.

Atkarībā no analīzei izvirzītajiem uzdevumiem tā var sniegt atbildi šādu problēmu risinājumiem:

- noskaidrot materiālo un finansu resursu sabalansētības pakāpi;
- izvērtēt pašu un aizņemtā kapitāla plūsmas uzņēmuma apgrozījuma veidošanā, kas nodrošinātu optimālu peļņas lielumu;
- novērtēt pareizu naudas līdzekļu izmantošanu, kas nodrošinātu optimālas kapitāla struktūras uzturēšanu;
- kontrolēt finansu un materiālu resursu izmantošanas normu normatīvu ievērošanu.

[3;189-190]

1.2. Finanšu rādītāji pēc darbības sfērām un lietotāju grupām

Vadīšanas lēmumu pieņemšanai ir nepieciešama informācija par uzņēmuma darbības iepriekšājo periodu, lai varētu novērtēt uzņēmuma nākamo darbības periodu potenciālās finansiālās iespējas. Šāda informācija ir nepieciešama vairākiem nolūkiem: 1. Uzņēmuma finansiālā stāvokļa novērtēšanai pārskata periodā, tā aktīvu, saistību un pašu kapitāla, kā arī šo posteņu izmaiņu novērtēšanai noteiktā periodā; 2. Uzņēmuma naudas līdzekļu plūsmas novērtēšanai, naudas summu ienākšanai un izdošanai no uzņēmuma un ar to saistītā riska novērtēšanai; 3. Investīciju lēmumu un kreditēšanas lēmumu pieņemšanai.

Finansu analīzes subjekti ir uzņēmuma darbībā ieinteresētie informācijas lietotāji. Katrs analīzes subjekts pēta informāciju, ņemot vērā savas intereses. Kapitāla īpašnieki ir ieinteresēti pārliecināties, cik efektīvi uzņēmuma vadība izmanto uzņēmuma finansu resursus. Kreditori un piegādātāji ir ieinteresēti noskaidrot, kādus kreditēšanas nosacījumus nosaka, bankas vai komercionālā kredīta ņēmēji.

Atsevišķu finansiālās informācijas lietotāju grupu tie analīzes subjekti, kas kaut arī tieši nav ieinteresēti uzņēmuma darbībā, bet saskaņā ar līgumu vai likumu aizstāv īpašnieku, partneru un kreditoru intereses. Tās ir auditorfirmas, biržas, valsts institūcijas utt.

Finansu analīzes metodika ietver trīs savstarpēji saistītus blokus: 1. Uzņēmuma darbības finansiālo rezultātu analīze; 2. Uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīze; 3. Uzņēmuma finansu- saimnieciskās darbības efektivitātes analīze. [3;190-191]

Galvenais finansu analīzes mērķis ir iegūt pēc iespējas lielāku galveno parametru skaitu, pēc kuriem būtu iespējama pilnīgāka uzņēmuma finansiālā stāvokļa, peļņas un zaudējuma, aktīvu un pasīvu struktūras izmaiņu novērtēšana.

Finansu analīzes konkrētu mērķu saturs ir atkarīgs no finansu analīzes subjektu uzdevuma.

Lai pieņemtu vadības lēmumus ražošanas, noieta, finanšu un investīciju jomā, vadītājiem jābūt informētiem par attiecīgiem jautājumiem, ko var panākt, atlasot, analizējot, un novērtējot noteiktu informācijas apjomu.

Finansu analīze ir augstākā līmeņa vadītāju prerogātīva. Atsevišķu vadības lēmumu, kas saistīti ar produkta cenas noteikšanu, iepērkamo materiālu partijas lielumu, iekārtu vai tehnoloģiju nomaiņu, efektivitāte vai neefektivitāte tiek novērtēta pēc uzņēmuma kopējiem panākumiem, tā izaugsmes tempiem un konkurētspējas.

Tāpēc **finansu analīzes galvenās funkcijas** ir šādas:

1. Finansiālā stāvokļa, finansiālo rezultātu, uzņēmuma lietišķās aktivitātes objektīva novērtēšana;
2. Sasniegto rezultātu un finansiālā stāvokļa ietekmējošo faktoru noskaidrošana;
3. Pieņemamo finansu lēmumu sagatavošana un pamatošana;
4. Finansiālā stāvokļa uzlabošanas rezervju noskaidrošana un

mobilizēšana, visas saimnieciskās darbības efektivitātes paaugstināšana.

Finansu analīze ir uzņēmuma saimnieciskās darbības analīzes sastāvdaļa, kura sastāv no divām savstarpēji cieši saistītām daļām: finansu un vadības analīzes. Šī iedalījuma pamatā ir praksē izvedojies grāmatvedības uzskaites iedalījums finansu un vadības grāmatvedībā.

Finansu analīze, kura balstās tikai uz publiskajiem grāmatvedības pārskatiem, ir ārējā analīze, t.i., analīze, kas tiek veikta ārpus uzņēmuma. Šajā analīzē tiek izmantota ierobežota informācija, kas nesniedz vispusīgu informāciju par uzņēmuma darbību.

Uzņēmuma saimniecisko darbību var iedalīt gad iekšējā finansu analīzē, gan ārējā finansu analīzē. **Ārējā analīze** tiek veikta uz uzņēmuma pārskatu publicētas informācijas pamata un tās uzdevums ir novērtēt šādus rādītājus: 1. Uzņēmuma līdzekļu stāvoklis pārskata periodā; 2. Uzņēmuma finansiālā stabilitāte un maksātspēja pārskata datumā; 3. Kapitāla izmantošanas intensitāte un uzņēmuma darbības rentabilitāte pārskata periodā; 4. Uzņēmuma finansiālā stāvokļa izmaiņas pārskata periodā un tā dinamika pēdējos gados; 5. Uzņēmuma savstarpējās attiecības ar akcionāriem.[3;206-207]

Arī bakalaura darba autore izmantojot uzņēmuma ārējo analīzi veiks aprēķinus par A/S „Grindex” finansu stāvokli.

Kā arī bez ārējās uzņēmuma analīzes vēl pastāv iekšējā uzņēmuma analīze. Iekšējā analīze ir kompleksa ekonomiska analīze, kuras uzdevums ir dot nepieciešamo analītisko materiālu uzņēmumu vadītājiem vadīšanas lēmumu pieņemšanai. Uzņēmuma **iekšējā analīze** tiek veikta pēc šādiem rādītājiem: 1. Peļņas iegūšana no produkcijas pārdošanas; 2. Visas uzņēmumā ražotās un pārdotās produkcijas pašizmaksa; 3. Atsevišķu produkcijas veidu pašizmaksa; 4. Cenu un izmaksu novirzes no plānotajām un to iemesli; 5. Amatpersonu atbildības raksturs par budžeta ievērošanu attiecībā pret izdevumiem.[3;207]

Veicot uzņēmuma iekšējo finansu analīzi, bez finansu pārskatiem tiek izmatota papildus plašāka informācija, piemēram, par ražošanas tehnisko sagatavošanu, izmaksām un normatīviem, krājumu stāvokli, debitoru un kreditoru parādiem.

Uzņēmumu iekšējās vadības analīzes sistēmā ir iespējams veikt padziļinātu finansu analīzi uz vadības uzskaites informācijas rēķina un kompleksi novērtēt

uzņēmuma darbības efektivitāti. Finanšu un vadības analīzes jautājumi ir savstarpēji saistīti, pamatojot biznesa plānus, kontrolējot to izpildi, izstrādājot mārketinga sistēmu, t.i., produkcijas ražošanas un pārdošanas vadīšanas sistēmu, kas orientēta uz tirgu.

Pēc analīzes mērķu un uzdevumu noteikšanas tiek izstrādāta analīzes veikšanas programma, kas ietver šādas darbības:

1. Analīzes informatīvās bāzes izvēle;
2. Analīzes metožu un paņēmieni izvēle;
3. Lēmumu pieņemšanas kritēriju noteikšana;
4. Analīzes rezultātu izmantotāju noteikšana.

Finanšu analīzes procesā var tikt izmantota informācija no šādiem avotiem: normatīvā informācija, biznesa plāni, grāmatvedības pārskati u.c. informācijas avoti.

Galvenie uzņēmuma finanšu un saimnieciskās darbības analīzes informācijas avoti ir uzņēmuma grāmatvedības (finanšu) pārskati. [3;193]

1.3.Finanšu analīzes ieinteresētās grupas

Finanšu analīzes ieinteresētās grupas

1.2.tabula

Ieinteresētā grupa	Grupas iedalījums	Prasības	Finanšu analīzes objekts
Īpašnieki	Pašu kapitāls	Dividendes	Darbības finanšu rezultāti; finansiālā stabilitāte
Investori, ieguldītāji	Aizdevu kapitāls	Procenti no ieguldīta kapitāla	Kredītpēja
Uzņēmuma vadība	Vadības prasme, uzņēmējdarbības pārzināšana	Samaksa par darbu, iespējamie procenti no peļņas	Visa uzņēmuma darbība
Strādnieki	Darbs	Atalgojums sociālās garantijas	Uzņēmuma darbības finansiālie rezultāti
Piegādātāji	Nepārtraukta ražošanas procesa nodrošināšana	Piegādāto preču apmaks	Uzņēmuma maksātspēja
Klienti	Produkcijas/ pakalpojumu realizācija	Produkcija/ pakalpojumu cena	Uzņēmuma darbības finansiālie rezultāti

Valsts	Sabiedrības pakalpojumi	Nodokļu maksājumi	Uzņēmuma darbības finansiālie rezultāti
--------	-------------------------	-------------------	--

[10;68]

Uzņēmums ir sarežģīts veidojums, kas eksistē noteiktā vidē. Uzņēmuma darbības rezultāti ir atkarīgi no uzņēmuma vadītāju spējām ņemt vērā apkārtējās vides ietekmi, paredzēt nākotnes attīstības tendences un pieņemt lēmumus, ņemot vērā visu ieinteresēto pušu iespējamo ietekmi, kā to var apskatīt (1.2 tabulā). Dažādām ieinteresētām grupām ir dažādi ieguldījumi uzņēmuma darbībā un dažāda ieinteresētība uzņēmuma darbības rezultātos. Katrai grupai ir savs finanšu analīzes objekts.[10;68]

1.4.Gada pārskats kā fundamenta finansu analīzei

Finanšu analīzes pārskatā redzams uzņēmuma finanšu rādītāju novērtējums, salīdzinot tos ar citu uzņēmumu rādītājiem. Tas palīdz precīzāk novērtēt uzņēmuma vietu Latvijas uzņēmumu vidū.

Uzņēmuma rādītāju salīdzinājums tiek veikts arī ar to uzņēmumu rādītājiem, kas darbojas vienā un tajā pašā nozarē. Pēc tā var spriest, kādas ir uzņēmuma pozīcijas konkrētajā nozarē.[1]

Uzņēmuma saimnieciskās darbības vadīšana ir galvenais noteikums ekonomisko panākumu sasniegšanā. Piegādes ir jāapmaksā savlaicīgi, maksājumi par aizņēmumiem jāveic noteiktajos termiņos, noteiktai līdzekļu daļai jāpaliek uzņēmumu rīcībā. Tādēļ pēc noteikta laika periodā ir jāizdara noteikti aprēķini ar nolūku noskaidrot, kādus ekonomiskus rezultātus ir guvis uzņēmums, veicot saimniecisko darbību. Citiem vārdiem, rodas nepieciešamība sastādīt pārskatus.

Pārskats ir uzņēmuma saimnieciskās darbības faktisko ekonomisko rādītāju apraksts par iepriekšējo laika periodu.

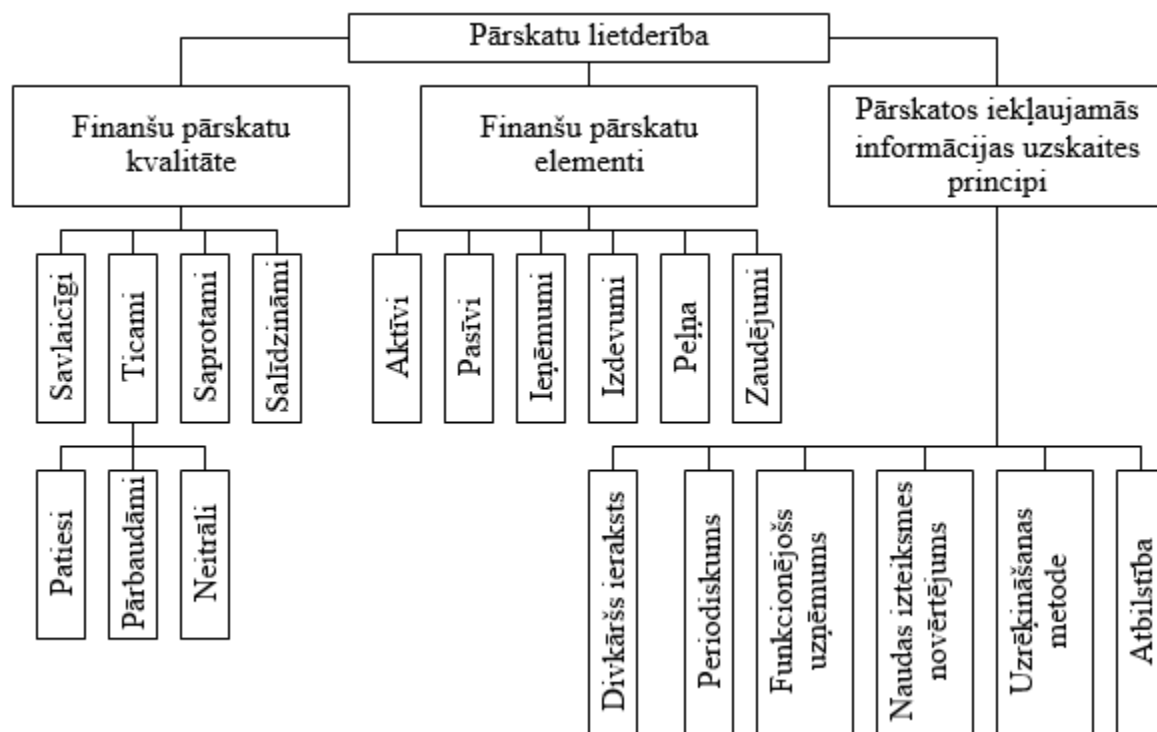
Finanšu pārskatu sastādīšana tirgus ekonomikā balstās uz vairākiem principiem, kuri padara pārskatus par efektīvāku finanšu vadīšanas instrumentu uzņēmumā.

Galvenās prasības informācijai, kuru sniedz pārskati, ir tās noderīgums

pārskatu lietotājiem. Lai informācija, kas tiek iekļauta pārskatos, būtu noderīga, tai jāatbilst noteiktiem principiem (1.1 att.) Informācijai jābūt:

1. savlaicīgai;
2. patiesai;
3. neitrālai;
4. saprotamai;
5. salīdzināmai

Šajā 1.1 att finansu pārskatu lietderību, finansu pārskati sastāv no diviem lieliem blokiem un tie būtu finansu pārskatu elementi un to kvalitāte. Finansu pārskatu kvalitātē ietilps tāds termins kā savlaicīgums- tas ir izskaidrojams ar to, ka, lai uzņēmums spētu kvalitatīvāk un kvantitatīvāk plānot savus ienākumus un izdevumus, kā arī prognozēt turpmāko darbību. Kā arī savlaicīgi izdarot finanšu pārskatus, to lietotāji spēj operatīvāk noreagēt uz uzņēmuma nepilnībām, vai trumpjiem.

1.1 att *Finansu pārskata lietderība uzņēmumā*[3;194]

Finansu pārskatiem ir jābūt arī ticamiem- lai uzņēmumu nevarētu iespaidot ārēji faktori, kā pierādījuma fakts precīza dokumentācija. Saprotami- lai pārskata lietotājiem būtu saprotama informācija, bez īpašas profesionālās sagatavotības. Kā arī tiem ir jābūt salīdzināmiem, lai pirmkārt, tos varētu salīdzināt ar analogisku informāciju par citu uzņēmumu darbību un, otrkārt, lai tiktu saglabāta pēctecība grāmatvedības uzskaites metodēs dotajā uzņēmumā un līdz ar to nodrošināta uzņēmuma darbības rādītāju salīdzināšana par vairākiem pārskatu periodiem. Katra informācijas vienība pārskatos tiek iekļauta, vadoties pēc tā, ka šī finansu informācijas uzskaitē tiek veikta uz noteiktu uzskaites principu pamata, kā arī ņemot vērā esošos ierobežojumus dažu rādītāju iekļaušanai pārskata informācijā.

Pie uzskaites principiem pieder šādi principi:

- **divkārša ieraksta princips**, kurš nosaka katras saimnieciskās operācijas divkāršu ierakstu: viena konta debetā, bet otra konta kredītā;
- **periodiskuma princips** nozīmē to, ka uzņēmumam periodiski jāatskaitās ieinteresētajām pusēm par savu darbību attiecīgajā laika periodā;
- **funcionējoša uzņēmuma princips** nozīmē, ka uzņēmums turpinās savu darbību pietiekami ilgi saskaņā ar dibināšanas mērķi un ka tas nebūs tuvākajā laikā likvidēts vai reorganizēts;
- **naudas izteiksmes novērtēšanas princips** nozīmē naudas mērītāju lietošanu kā universiālu rādītāju finansu pārskatos;
- **uzrēķināšanas princips (metode)** ļauj grāmatvedim pieņemt lēmumu par to, uz kādu periodu attiecināt atbilstošus ieņēmumus un izdevumus. Uzskaitīšanas metode paredz, ka izdevumi attiecas uz to pārskata periodu, kurā atbilstošā produkcija nosūtīta pircējam, pat ja samaksa par to vēl nav izdarīta. Tāpat izdevumi atspoguļojas tanī pārskata periodā, kurā tie radušies neatkarīgi no tā, vai uzņēmums tos sedzis dotajā pārskata periodā;
- **pārskatu perioda ienākumu atbilstība pārskata perioda izdevumiem.** Šis princips nozīmē ka dotajā pārskata periodā atspoguļojas tikai tie izdevumi, kuri noteica šī perioda ienākumu saņemšanu. Piemēram, pamatlīdzekļu amortizācija, kuras atskaitījumi tiek izdarīti vairāku pārskatu periodu laikā. [3;195-196]

Uzņēmuma ekonomiskais rezultāts (peļņa vai zaudējums) par noteiktu laika periodu tiek atspoguļots peļņas- zaudējumu pārskatā. Perioda beigās tiek sastādīts

apkopojošais pārskats- bilance. Tajā tiek parādīts uzņēmuma līdzekļu formas (aktīvi), kā arī to finansēšanas avoti (pasīvi). Salīdzinot ar rādītājiem perioda beigās (beigu bilance), var iegūt informāciju par to, kā uzņēmums ir strādājis dotajā periodā.

Naudas plūsmas pārskats sniedz informāciju par naudas līdzekļu kustību pārskata periodā. Grāmatvedības pārskati dažādās valstīs ir atšķirīgi gan pēc formas, gan pēc satura. Pārskati ir atšķirīgi arī pēc iekšējās struktūras un apjoma (no 25 līdz 90 A4 formāta lappuses).

Tomēr visu valstu uzņēmuma pārskatiem ir raksturīgi kopīgi elementi. Uzņēmuma gada pārskatiem ir divas daļas:

- uzņēmuma direkcijas pārskati;
- finanšu pārskati.

Direkcijas pārskati ir savdabīga uzņēmuma vizītkarte. Uz ražošanas, komerciālās un finanšu informācijas bāzes tiek atspoguļota uzņēmuma saimniecisko darbību pārskata periodā. Uzņēmuma attīstību parasti parāda par vairākiem gadiem. Aprakstošo daļu mēdz papildināt ar skaitļiem un grafiskiem attēliem. Pārskatos līdzās retrospektīvam un pašreizējam novērtējumam ievieto ekonomiskās efektivitātes aprēķiniem pamatotus priekšlikumus uzņēmuma turpmākās darbības veicināšanai. Direkcijas pārskatā ir plaša aprakstoša rakstura informācija, bet finanšu pārskatos ir tikai skaitliska informācija.

Gada pārskata un citu valsts institūcijām iesniedzamo pārskatu saturu un iesniegšanas kārtību nosaka LR likums „Par uzņēmuma gada pārskatiem” un īpaši normatīvie akti.

LR likums „Par grāmatvedību” paredz šādu finanšu pārskata saturu:

- bilance;
- peļņas un zaudējuma aprēķins;
- pārējie finanšu pārskati: pārskats par naudas līdzekļu apgrozību, pārskats par uzņēmuma līdzekļiem un to avotiem, u.c.;
- paskaidrojumi par finanšu pārskatu svarīgākajiem posteņiem;
- auditoru slēdziens

Šie pārskati var būt sastādīti par vienu uzņēmumu vai arī par firmām, kurām ir līdzdalības daļa saistītajos uzņēmumos.

Svarīgākie pārskati ir balance, peļņas un zaudējuma aprēķins. Uz to pamata veido uzņēmuma statistiku un dinamikas skatījumā novērtē uzņēmuma finansiālo stāvokli.

Pārskats par naudas līdzekļu apgrozību atspoguļo naudas līdzekļu plūsmas, to izlietošanu, dod iespēju spriest par uzņēmuma maksātspēju.

Pārskats par uzņēmuma līdzekļiem un to avotiem raksturo līdzekļus, to avotus un izlietošanas virzienus. Liela informatīva nozīme ir paskaidrojumiem par finansu pārskatu svarīgākajiem posteņiem. To plašums, datu detalizācijas pakāpe ir atkarīga no uzņēmuma darbības sarežģītības pakāpes, kā arī no administrācijas un īpašnieku (akcionāru) vajadzības pēc informācijas. Šajos paskaidrojumos tiek detalizēti raksturots bilances, kā arī peļņas un zaudējumu aprēķina saturs, ietverot skaitlisku un arī aprakstošā satura informāciju.

Auditoru slēdziens informē par izskatīto finansu pareizības un ticamības pakāpi. Tajā atspoguļo izdarītās pārbaudes formāli tiesiskos pamatus, pārbaudīto dokumentu atbilstību likuma normām, kā arī pārbaudes. Veikt auditoru pārbaudes ir tiesības firmām, kurās darbojas auditoru licences ieguvuši diplomēti grāmatvedības speciālisti. Šādu licenci var iegūt speciālisti ar augstāko izglītību, kuriem ir vismaz triju gadu darba stāžs specialitātē, nokārtojot kvalifikācijas eksāmenu. Auditori ir augsti atalgoti brīvās profesijas speciālisti.

Ja ir nepieciešams, akcionāri var saņemt periodisku informāciju par uzņēmuma finansiālo stāvokli vai arī saņemt vienkāršotus pārskatus par īsāka laika periodu (piemēram ceturksni, pusgadu). Šāda veida pārskatus sauc par iekšējiem. Parasti tajos ietver bilanci, peļņas un zaudējumu aprēķinu, pārskatu par uzņēmuma līdzekļiem un to avotiem, maksājumu plūsmu.

Iekšējo pārskatu dati parasti netiek detalizēti analizēti, tomēr tie dod pietiekamu informāciju par saimnieciskā darbībā sasniegtajiem rezultātiem, kā arī par uzņēmuma finansiālo stāvokli.[3;197-198]

1.5. Finansu pārskatu uzbūve uzņēmumā

Grāmatvedības balance ir divdaļīga tabula, kur vienā daļā, ko sauc par aktīvu, ir parādīti visi uzņēmuma īpašumā esošie līdzekļi, bet otrā daļā, ko sauc par pasīvu-

šo līdzekļu izveidošanās avoti. Līdzekļus un to avotus bilancē rāda tikai naudas izteiksmē. Bilance dalās sīkākās daļās, kuras ir pieņemts saukt par bilances posteņiem. Katrā bilances postenī, kas sastāv no posteņa nosaukuma un summas naudas vienībās, ir apvienoti dati par ekonomiski vienveidīgiem uzskaites objektiem. Tā kā bilances abas puses ir viena un tā paša līdzekļu kopuma grupējums divos atšķirīgos veidos, tad grāmatvedības bilances aktīva un pasīva summām ir jābūt vienādām.[11]

Bilance raksturo uzņēmuma stāvokli un atspoguļo uzņēmuma resursus naudas izteiksmē pēc to sastāva un izlietošanas virzieniem, no vienas puses (aktīvs), un to finansēšanas avotiem, no otras puses (pasīvs).

Uzņēmuma finansu vadīšanai ir nepieciešami daži galvenie parametri, kuri raksturo to lēmumu efektivitāti, kuri pieņemti pagājušajos pārskatu periodos un ir nākamo finansu lēmumu pamatā. Pie šādiem rādītājiem pieder:

- uzņēmumu aktīvu kopējā vērtība;
- ilgtermiņa un īstermiņa aktīvu īpatsvars kopējā aktīvu summā;
- materiālo, nemateriālo un finansiālo ieguldījumu īpatsvars kopējā aktīvu summā;
- pašu kapitāla vērtība;
- ieguldītā kapitāla vērtības pieaugums;
- aizņemtā kapitāla vērtība ;
- ilgtermiņa un īstermiņa finansēšanas avotu īpatsvars kopējā pasīvu summā.

Daži no šiem rādītājiem ir atrodami bilancē, bet daudzus citus var noteikt ar papildu aprēķinu palīdzību. Bilances aktīva un pasīva iekšējā uzbūve var būt dažāda. Tradicionāli bilances aktīvs ir kreisajā pusē, bet bilances aktīvs- labajā, sastopamas bilances ar pretēju uzbūvi, t.i. , aktīvs – labajā, bet pasīvs- kreisajā pusē. Bilance var būt vertikālā sakārtojumā. Tādā gadījumā augšējā daļā ievieto aktīva posteņus, bet zem tās pasīva posteņus.

Bilances aktīvs satur ziņas par uzņēmuma rīcībā esošo līdzekļu sastāvu un izvietošanu konkrētā datumā (1.janvārī, 31. decembrī.). [3;198]

1.6. Finanšu pārskatu bilances vertikālā un horizontālā analīze

Bilance konstatē un parāda aktīvu (prasību) un pasīvu (saistību) kopsavilkumu noteiktā datumā. Bilances ir finansiālā stāvokļa pārskats šajā datumā. Bilances novērtēšanā tiek plaši pielietota vertikālā un horizontālā analīze. Tās laikā tiek pētīta bilances struktūra, tās atsevišķu posteņu un nodaļu izmaiņu tendences, uzņēmuma īpašuma optimalitātes pakāpi.

Peļņas un zaudējuma aprēķina pārskats konstatē un parāda uzņēmuma ienākuma un izdevuma kopsavilkumu tajā laika posmā, kurš beidzas bilances datumā. Tas ir šī laika posma tīrās peļņas vai tīro zaudējumu pārskats. Kredītu piešķiršanas iespēju novērtēšanai ir nepieciešama precīza ieņēmumu un izdevumu sadales analīze un tādu iekšējo faktoru novērtējums, kas varētu ietekmēt uzņēmumu darbību. Kredītu analītiķi izmanto finanšu rezultātu analīzi kā vienu no svarīgākajiem instrumentiem uzņēmuma kredībspējas novērtēšanai ilgtermiņa perspektīvā. Uzņēmuma ienesīgums ir viens no pamatfaktoriem, kas nodrošina naudas līdzekļus parāda dzēšanai un, kas mudina kreditoru aizdevumu piešķiršanai. Uzņēmuma finanšu stāvokļa stabilitāte lielā mērā ir atkarīga no finanšu resursu ieguldīšanas aktīvos lietderības un pareizības. Aktīvi ir dinamiski pēc savas dabas. Uzņēmuma funkcionēšanas procesā gan aktīvu lielums, gan to struktūra ir pakļauta patstāvīgām izmaiņām. Vispilnīgāko priekšstatu par izmaiņām īpašuma struktūrā, to cēloņiem, kā arī par to izmaiņu dinamiku var iegūt ar pārskatu vertikālu un horizontālu analīzi. [4;39-40]

Finanšu pārskatu vertikālā un horizontālā analīzes papildina viena otru. Tāpēc praksē nereti veido analītiskās tabulas, kas raksturo grāmatvedības atskaišu formas struktūru, kā arī to atsevišķu rādītāju dinamiku. Abi šo analīžu veidi ir īpaši vērtīgi pie rādītāju salīdzināšanas starp uzņēmumiem, jo tas ļauj salīdzināt ļoti atšķirīgu pēc darbības virzieniem un apjomiem uzņēmumu atskaites.

Neskatoties uz horizontālās un vertikālās analīzes svarīgumu, tās sniedz tikai pirmo ieskatu uzņēmumu darbībā. Lai padziļinātu kredībspējas analīzi, tiek izmantoti finanšu koeficienti.[4;41]

1.6.1 Vertikālā analīze

Vertikālās analīzes mērķis ir noteikt atsevišķu pārskatu posteņu īpatsvaru kopējos rādītājus, kuri pieņemti par 100% (piemēram, aktīvo posteņu īpatsvars bilances kopsummā) un novērtēt līdzekļu vai to avotu struktūras izmaiņas, vai izmaksu struktūras izmaiņas, izmantojot analīzei peļņas zaudējumu pārskatus [3;208]

Vertikālās analīzes būtība ir noteikt bilances un ieņēmumu/izmaksu struktūru un to izmaiņu dinamiku analīzes periodos.

Analīzes gaitā tiek savstarpēji salīdzināti dati viena pārskata ietvaros. Vertikālā analīze sniedz labāku priekšstatu par darbībā iesaistītiem pamatelementiem. Vertikālā analīze ļauj konstatēt izmaiņas uzņēmuma līdzekļu, līdzekļu avotu un izmaksu struktūrā, salīdzinot datus par vairākiem periodiem. Veicot bilances vertikālo analīzi, visi bilances posteņi tiek izteikti procentos no aktīvu kopsummas. Veicot peļņas un zaudējuma vertikālo analīzi, visi posteņi tiek izteikti procentos no neto apgrozījuma summas.[10;73]

1.6.2 Horizontālā analīze

Par horizontālo sauc tādu bilances analīzi, kas pamatojas uz t.s. bilances zelta likumiem (diegoldene Bilanzregel).

Izšķir trīs bilances zelta likumus:

- Pirmais likums- ilgtermiņa ieguldījumi jāsedz ar pašu kapitālu, t.i., ar pašu kapitālu jāfinansē ilgtermiņa ieguldījumi. Pašu kapitāls ir uzņēmuma rīcībā ir uz neierobežotu laiku, tāpēc ar to ir jāfinansē ilgtermiņa ieguldījumi. Tā nav kādas institūcijas noteikta prasība, bet gan īpašuma racionālas finansēšanas ieteikums. Piemēram pašu kapitāls ir mazāks nekā ilgtermiņu ieguldījumu summa gada sākumā. Tas nozīmē, ka pašu kapitāls nesus visus ilgtermiņa ieguldījumus. Šāds stāvoklis liecina par racionālu pašu kapitāla izmantošanu. Ja pašu kapitāla prāvas summas tiek novirzītas apgrozāmo līdzekļu finansēšanai, to uzskata par neracionālu; parasti ir lietderīgāk šim nolūkam izmantot īstermiņa saistības.
- Otrais likums- ilgtermiņa ieguldījumi jāsedz ar pašu kapitālu un ilgtermiņa saistībām. Ilgtermiņa saistības ir jādzēš pēc viena gada un ilgāk, tāpēc tās var

izmantot ilgtermiņa ieguldījuma finansēšanai. Ja ilgtermiņa rīcībā esošais kapitāls ievērojami pārsniedz ilgtermiņa ieguldījumus, tad uzņēmumam ir iespējas lielu daļu apgrozāmo līdzekļu segt ar ilgtermiņa lietošanā saņemto kapitālu. Tādā gadījumā lietderīgāk būtu palielināt ilgtermiņa ieguldījumus.

- Trešais likums- apgrozāmie līdzekļi jāsedz ar īstermiņa saistībām, ja īstermiņu saistību summa ir ievērojami mazāka nekā apgrozāmo līdzekļu summa.

Uzņēmumam jāmeklē iespējas samazināt apgrozāmo līdzekļu krājumus un papildus piesaistīt no ārienes īstermiņa saistības. [5;15-17]

Ja, piemēram, tiek veikta bilances horizontālā analīze, bilances dati uz noteikto datumu (atskaites bāze) tiek ņemti par 100%, tālāk tiek būvētas bilances posteņu un nodaļu dinamiskās rindas procentos pret to bāzes nozīmēm. Rādītāju izmantošanas pakāpi nosaka kredītu analītiķis. Kā parasti, tiek ņemti bāzes pieauguma tempi par vairākiem gadiem, kas ļauj ne tikai analizēt atsevišķu rādītāju izmaiņas, bet arī prognozēto nozīmi. Horizontālās analīzes rezultātu vērtība būtiski samazinās inflācijas apstākļos. Neskatoties uz to, šos datus vislabāk var izmantot uzņēmumu salīdzināšanai savā starpā, kā arī uzņēmumu salīdzināšanai ar nozares vidējiem rādītājiem. [4;40]

2.Finanšu rādītāju analīze

Lai novērtētu uzņēmuma finanšu stāvokli, analītiķim ir nepieciešami noteikti instrumenti. Šajā nolūkā bieži tiek lietoti tā sauktie finanšu koeficienti, vai citādi- indeksi, t.i., divu finanšu kvantitatīvo rādītāju attiecība. Ar koeficientu metodes palīdzību aizņēmēja ekonomisko stāvokli var raksturot detalizētāk. Tādēļ bankieri visā pasaulē pašlaik īpašu uzmanību pievērš finanšu koeficientu analīzei.

Ārzemju banku praksē tiek izmantoti vairāki un dažādi finanšu koeficienti klienta kredītspējas analīzei. To izvēli nosaka bankas klientūras īpatnības, iespējamo finansiālo grūtību iemesli, bankas kredītpolitika. Tomēr koeficientus, kuri tiek pielietoti kredītspējas analīzē, var iedalīt 4 grupās:

- likviditātes rādītāji;
- finansiālās stabilitātes rādītāji;

- aprites rādītāji;
- rentabilitātes rādītāji.

Kredītpējas rādītāji, kuri ietilpst katrā no minētājām grupām, var atšķirties ar lielu dažādību. Taču praksē parasti nerēķina visus grupā ietilpstošos iespējamus koeficientus. Pilnvērtīgai analīzei pietiek ar relatīvi nelielu koeficientu skaitu, jo papildu rādītāju aprēķināšana lieki sarežģī veicamo analīzi.

Neviens no iepriekšminētiem rādītājiem nedod pietiekoši informācijas par analizējamo objektu, un attiecīgi uz kāda viena koeficienta vai koeficienta grupas pamata nevar spriest par uzņēmuma finansu stāvokli un darbības efektivitāti. Tas ir iespējams tikai pēc visu koeficientu kompleksa analīzes. Neskatoties uz koeficienta nozīmi analītiskajā procesā, finansu koeficientiem piemīt trīs svarīgas nepilnības:

1. tie nedod informāciju par to, kā notiek klientu operācijas;
2. finansiālie koeficienti dod informāciju par pagātņi, taču kredīti tiks piešķirti nākotnē;
3. pastāv daudzi finansiālie faktori, kuri var stipri iespaidot uzņēmumu, daudzi no tiem neparādās bilancē, peļņas un zaudējuma aprēķinā. Tie var būt šādi; nosacīti parādi, piemēram, galvojumi, nesen noslēgtie līgumi, gaidāmās tiesas prāvas, tehniskās izmaiņas, kas notiek nozarē, ekonomiskie apstākļi, jauni konkurenti, izmaiņas sabiedrības gaumē un vajadzībās, vadības spēja tikt galā ar šiem faktoriem. Līdz ar to bankas analītiķiem pienākas strādāt ne tikai ar faktiskajiem datiem, bet arī ar „sarežģītas” informācijas analīzi (uzskatu, vērtējumu, prognožu, utt.)

Finansu vadības teorijā tiek apskatīti ļoti daudzi un dažādi finansiālās darbības rādītāji, taču konkrētas bankas izvēlēto finansu koeficientu klāsts parasti ir vairāk vai mazāk ierobežots, un to nosaka bankas klientūras un izvēlētās kreditēšanas stratēģijas specifika un bankas kredītpolitikā reglamentētais nepieciešamais veicamās analīzes „dziļums”. Šajā sakarā jāuzsver, ka vismaz pagaidām bankas primārā loma nesaistās ar savu klientu konsultēšanu to finansiālās darbības jautājumos, finansu koeficientu analīze lielākoties ir sekundārs uzdevums, lai realizētu galveno mērķi, proti, īstenotu ienesīgu kreditēšanas stratēģiju. Jāatceras, ka finansu koeficientu analīze prasti arī ir pirmais avots, kas dod „brīdinājuma

zīmes” nedrošo aizdevumu noteikšanā. Pirmās norādes uz uzņēmuma grūtībām var izpausties tieši kā finansu pasliktināšanās, piemēram, peļņas samazināšanās, apgrozījuma kritums, pieaugusī atkarība no parādsaistībām, būtiskas izmaiņas preču krājumos vai apgrozāmā kapitāla samazināšanās. Tādēļ ir svarīgi izvēlēties pareizos analizējamus finansu koeficientus, gan ierobežojot nepieciešamos aprēķinus, gan padarot izvēlēto rādītāju izskaidrojamu, vienkāršu un viegli uztveramu. Izvēlētajiem koeficientiem jābūt būtiskākajiem, lai dotu paredzēto ieskatu uzņēmuma darbībā.

Tāpēc pirms gala sprieduma izdarīšanas jānovērtē arī koeficientu veidojošie pamatelementi. Finansu koeficientus ieteicams skatīt kā kompleksu sistēmu, kas atspoguļo svarīgākos uzņēmuma darbības aspektus. Nebūs lielas nozīmes viena atsevišķa koeficienta aprēķināšanai un perfektai interpretācijai, ņemot vērā ar to saistīto faktoru ietekmi. Piemēram, nav vērts kritizēt debitoru parādu aprites palēnināšanos, ignorējot faktu, ka liberālāku politiku attiecībā pret uzņēmumu sākuši īstenot arī kreditori.

Finansu koeficientus novērtē arī, veicot salīdzināšanu ar tās pašas darbības sfēras konkurējošiem uzņēmumiem, par kuriem bankai pieejami attiecīgi dati, ar visas nozares vidējiem rādītājiem, kā arī ar paša uzņēmuma izvirzītiem plānotiem rādītāju līmeņiem un sastādītām prognozēm. Šāda tendenču analīze spēj raksturot, vai konkrētā uzņēmuma pozīcijas salīdzinājumā ar citiem šīs nozare uzņēmumiem kopumā uzlabojas vai pasliktinās. Tomēr jāņem vērā, jo vairāk specializēta un diversificēta ir uzņēmuma darbība, jo grūtāk veikt tā finansu rādītāju pamatotu salīdzināšanu ar nozares tendencēm. Šis ir samērā būtisks ierobežojums, kura nozīme pieaug, palielinātos dažādu koncernu skaitam, kas darbojas vairākās nozarēs, kurās atsevišķos darbības veidos pastāv atšķirīgi rādītāju lielumi un aptuvena vidējā noteikšana nevar aizdevējam dod priekšstatu par reālo kopējo uzņēmuma kredītrisku. Tāpat vienas uzņēmējdarbības sfēras uzņēmumi var izrādīties nesalīdzināmi, atšķirīgu uzskaites metožu, izvēlēto krājumu noteikšanas un pamatlīdzekļu nolietojuma aprēķināšanas metožu un tamlīdzīgu apsvērumu dēļ.

Finansu koeficientus izmanto:

1. uzņēmuma darbības salīdzināšanai dažādos laika posmos;
2. līdzīgu uzņēmumu salīdzināšanai, izmantojot nozares vidējo rādītāju;

3. dažādu uzņēmumu uzskaites datu standartizēšanai;
4. palīdz izvairīties no empīrisku paņēmieni izmantošanas, to interpretācijas daudznozīmīgums ir atkarīgs no uzņēmuma rakstura. [4;41-47]

2.1 Likviditātes rādītāju aprēķins un analīze

Likviditāte raksturo svarīgu uzņēmuma finansiālā stāvokļa aspektu: tā ir uzņēmuma spēja jebkurā laikā dzēst (atmaksāt) savas īstermiņa saistības. Šī spēja ir atkarīga no attiecības starp uzņēmuma maksāšanas līdzekļu potenciālu un uzņēmuma finansiālajām saistībām.

Likviditāti var aplūkot no diviem viedokļiem:

1. No uzņēmuma likvidācijas viedokļa t.i., jānoteic, kādi maksāšanas līdzekļi būtu uzņēmuma rīcībā, ko varētu novirzīt saistību dzēšanai, ja maksātspējas vai nepietiekamas rentabilitātes dēļ uzņēmums būtu jālikvidē. Lai rastu atbildi uz šo jautājumu, nepieciešama informācija par:

- ieņēmumiem, ko uzņēmuma eventuālās likvidācijas gadījumā varētu iegūt, pārdodot īpašumu;
- privilēģēto saistību lielumu;
- garantētā kredīta nodrošinājuma lielumu.

Finansu pārskatā šādas informācijas nav. Tātad likviditāti šādā aspektā nemēdz aplūkot gada (ceturkšņa) pārskata analīzes gaitā. Likviditāti šādā veidā analizē, nosakot kreditēšanas režīmu.

2. No uzņēmuma darbības turpināšanas viedokļa; t.i., jānovērtē varbūtība, ka uzņēmums varētu kļūt maksātnespējīgs un tiktu ierosināta piespiedu likvidācija. Bet tā, ka finansu pārskata informācija balstās uz uzņēmuma darbības turpināšanas principa, analizējot bilanci, likviditāti var aplūkot tikai no šī viedokļa.

Informācija par likviditāti ir ļoti svarīga, jo maksātnespējas iestāšanās draud ar uzņēmuma darbības pārtraukšanu. Uzņēmēju un arī analītiķi interesē nākotnē sagaidāmā likviditāte, nevis pagātnes skatījumā. Sagaidāmo likviditāti nav iespējams noteikt tikai pēc grāmatvedības pārskata datiem, bet plaši izmantojot finansu plāna datus. Parasti rentabls uzņēmums ir arī maksātspējīgs, jo tam ir pieejami pietiekami kredīta resursi.

Īstermiņa saistību dzēšanai izmanto apgrozāmos līdzekļus (aktīvus).
 Apgrozāmo līdzekļu posteņus likviditātes vērtēšanas gaitā mēdz iedalīt grupās: likvīdie aktīvi, mazāk likvīdie aktīvi. Par likvīdiem aktīviem sauc tos aktīvus, kuri jau atrodas naudas formā kā arī tos, kurus ātri var pārvērst naudas formā (īstermiņa prasības, gatavie izstrādājumi, kuriem ir noiets). Palielinoties likvīdo aktīvu summai, paaugstinās uzņēmuma likviditāte un maksātspēja. [5;18-19]

Uzņēmuma likviditāti var paaugstināt arī potenciālās saistības, kuras vēl notiks, piemēram, neizmantotas iespējas saņemt kredītus. Jo lielāka ir likvīdo aktīvu summa, jo augstāka ir uzņēmuma likviditāte.

2.1.1 Kopējās likviditātes rādītājs

Kopējās likviditātes rādītājs ir apgrozāmo aktīvu attiecība pret īstermiņa saistībām.

$$\text{Kopējās likviditātes rādītājs} = \frac{\text{Apgrozāmie aktīvi}}{\text{Īstermiņa saistības}} \quad (2.1.)[3;219]$$

Aprēķinot likviditātes kopējo koeficientu (2.1.), salīdzina:

1. Apgrozāmos līdzekļus; t.i. krājumu, debitoru parādu, īstermiņa vērtspapīru un līdzdalības kapitālos kā arī naudas līdzekļu posteņos ieguldītā kapitāla kopsummu. Šīs grupas posteņiem ir raksturīgs tas, ka tajos kapitāls ir iesaistīts uz laiku līdz vienam gadam.
2. Īstermiņa saistības; šīs saistības jādzēš viena gada laikā. Ja šī koeficienta (2.1.) līmenis ir par zemu, tad uzņēmumā var izveidoties grūtības īstermiņu saistību kārtošanā. Ja turpretī tas ir par augstu, tad uzņēmums par daudz kapitāla ieguldījis apgrozāmo līdzekļu posteņos, vai arī nepietiekami izmantojis īstermiņa kredītus (banku kredītu un komerc kredītu).[3;219]

2.1.2 Starpseguma likviditātes rādītājs

Starpseguma likviditātes rādītājs ir likvīdo aktīvu attiecība pret īstermiņa saistībām.

$$\text{Starpseguma likviditātes rādītājs} = \frac{(\text{Naudas līdzekļi}) + (\text{Īstermiņa vērtspapīri}) + (\text{Debitori})}{\text{Īstermiņa saistības}}$$

(2.2.)[5;20]

Pēc starptautiskajiem standartiem uzskata, ka šim rādītājam jābūt vismaz 1, jo tikai tādā gadījumā uzņēmums reāli spēj segt īstermiņa saistības. Ja šis rādītājs ir pārāk augsts starpseguma likviditātes līmenis parasti nozīmē par to, ka bankas kontos vai uzņēmuma kasē ir uzkrājies pārmērīgi daudz naudas līdzekļu. [3;220]

2.1.3 Absolūtās likviditātes rādītājs

Lielākajā daļā gadījumu visdrošākais likviditātes novērtējums ir pēc naudas līdzekļu lieluma, kurš ir uzņēmuma rīcībā. Šis rādītājs tiek saukts par absolūtās likviditātes koeficientu un tiek aprēķināts kā naudas līdzekļu un īstermiņa saistību dalījums.[3;220] Šī rādītāja pozitīvais un pieņemamais lielums ir intervālā no 0,2-0,5.

$$\text{Absolūtās likviditātes koeficients} = \frac{\text{Naudas līdzekļi kasē un bankā} + \text{Īstermiņa saistības}}{\text{Īstermiņa saistības}}$$

(2.3)[3;220]

Uzņēmuma likviditātes analīzē liela nozīme ir tīro apgrozāmo līdzekļu noteikšanai. Šo aktīvu lielums tiek aprēķināts kā starpība starp apgrozāmajiem aktīviem un īstermiņa saistībām.

Tīrie apgrozāmie līdzekļi = Apgrozāmo līdzekļu summa - Īstermiņa saistības [3;220]

Tīrie apgrozāmie līdzekļi ir nepieciešami uzņēmuma finansiālās stabilitātes uzturēšanai, jo apgrozāmo līdzekļu pārsvars pār īstermiņa saistībām liecina, ka uzņēmums ne tikai var nosegt savas īstermiņa saistības, bet tam ir arī finansu resursi savas darbības paplašināšanai nākotnē.

Tīrie apgrozāmie līdzekļi, kuri ir uzņēmuma rīcībā, pārliecina kreditorus par līdzekļu aizdošanu uzņēmumam.

Tīrie apgrozāmie līdzekļi uzņēmumam piešķir nozīmīgu finansu neatkarību apstākļos, ka ir paātrināta apgrozāmo līdzekļu aprīte (piemēram, kad tiek

aizkavēta debitoru parādu dzēšana vai radušās grūtības ar noietu), apgrozāmo aktīvu vērtības pazemināšanās vai zudumi (piemēram, kad krītas gatavās produkcijas cenas vai bankrotē debitors).

Tīro apgrozāmo līdzekļu optimālā summa ir atkarīga no šādiem apstākļiem:

- uzņēmuma darbības īpatnībām;
- uzņēmuma lieluma;
- pārdotās produkcijas apjoma;
- krājumu aprites ātruma;
- debitoru parādu lieluma;
- kredīta piešķiršanas noteikumiem;
- nozares specifikas.[3;221]

2.2.Finansiālās stabilitātes rādītāji

Uzņēmuma finansiālo stabilitāti var novērtēt ar vairākiem koeficientiem, kuri raksturo aktīvu un pasīvu posteņu strukturālās attiecības.

Kapitāla struktūras rādītāji raksturo kreditoru un investoru interešu aizsargāšanas pakāpi un līdzekļu avotu struktūru. Novērtējot finansiālo stabilitāti, potenciālie investori un kreditori vēlas noskaidrot, cik lielā mērā analizējamais uzņēmums ir atkarīgs no aizņemtā kapitāla, vai arī, cik lielā mērā tas var paļauties uz pašu kapitāla pietiekamību.

Finansiālās stabilitātes rādītājus aprēķina šādam nolūkam:

- lai noteiktu saistību attiecību pret pašu kapitālu vai aktīvu kopsummu;
- lai novērtētu uzņēmuma iespējas paaugstināt saistību summu;
- lai palīdzētu novērtēt uzņēmuma spēju noteiktā termiņā nokārtot saistības.

2.2.1 Īpašuma koeficients

$$\text{Īpašuma koeficients} = \frac{\text{Kopējais kapitāls}}{\text{Pašu kapitāls}} \quad (2.4)[3;228]$$

Īpašuma koeficients raksturo pašu kapitāla īpatsvaru uzņēmuma kopējā kapitāla struktūrā, tātad uzņēmuma īpašnieku un kreditoru interešu attiecību.

Īpašuma koeficientam, kurš raksturo stabile finansiālo stāvokli, investoru un kreditoru skatījumā šim koeficientam jābūt 60% lielumā (jeb 0,6).

2.2.2 Saistību īpatsvars bilancē

$$\text{Saistību īpatsvars bilancē} = \frac{\text{Saistību kopsumma}}{\text{Balances kopsumma}} \quad (2.5)[3;228]$$

Aizņemtā kapitāla (saiestību) īpatsvars bilancē, kas tiek noteikts kā saistību kopsumma attiecībā pret bilances kopsummu. Jo šis rādītājs būs mazāks, jo labprātāk kreditori izsniegs kredītu. Normālā līmenī šis rādītājs ir ap 0,4.

Šis koeficients raksturo uzņēmuma finansiālo neatkarību. Speciālisti uzskata, ja šis rādītājs ir sasniedzis koeficientu 1, tad uzņēmuma stabilitāte ir pie kritiskas robežas. Augsts šis rādītājs rāda, ka uzņēmums daudz izmanto aizņemto kapitālu. [3;229]

2.3. Aprites rādītāji

Aprites rādītāji raksturo uzņēmuma līdzekļu izmantošanas efektivitāti. Šiem rādītājiem ir liela nozīme uzņēmuma finansiālā stāvokļa novērtēšanā, jo līdzekļu aprites ātrums ir to pārvērtēšanas naudas formā ātrums, kas tieši ietekmē uzņēmuma maksātspēju. Bez tam līdzekļu aprites ātruma palielināšanās ar citiem vienādiem noteikumiem atspoguļo uzņēmuma ražošanas potenciāla paaugstināšanos. Līdzekļu aprites ātrumu var aprēķināt uzņēmuma visiem līdzekļiem vai tā atsevišķām daļām. Vieni no svarīgākajiem šīs grupas rādītājiem ir šādi:

- ražošanas krājumu aprites koeficients;
- ilgtermiņu ieguldījuma aprites koeficients;
- visu aktīvu aprites koeficients;
- debitoru parādu aprites koeficients.

2.3.1 Krājumu aprites koeficients

$$\text{Krājumu aprites ātrums} = \frac{\text{Pārdoto produktu ražošanas izmaksas}}{\text{Vidējā krājuma summa}} \quad (2.6)[3;236]$$

Krājumu aprites koeficients rāda, cik reizes gadā ir apritējuši ražošanas krājumos ieguldītie līdzekļi (kapitāls). [3;236]

Šo koeficientu aprēķina pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas dalot ar krājumu vidējo atlikumu; tātad izmanto bilances un arī peļņas un zaudējuma aprēķina datus. Krājumu summa ievērojami mainās gada laikā, un tāpēc ir ieteicams šajā aprēķinā izmantot krājumu vidējo līmeni, nevis atlikumu gada beigās. [5;29-30]

Ražošanas krājumu līmenis jāsaprot ar uzņēmuma apgrozījuma apjomu, tā lai tas būtu pietiekams uzņēmuma ražošanas vajadzībām.

Ražošanas krājumu aprite būtiski ietekmē uzņēmuma likviditāti un maksātspēju. Lai šo koeficientu izteiktu dienās, 360 vai 365 gada dienas daļa ar aprites koeficientu, un no tā var uzzināt, cik dienas ir nepieciešamas ražošanas krājumu pārdošanai un atjaunošanai. [3;237]

2.3.2 Ilgtermiņa ieguldījuma atdeves rādītājs

$$\text{Ilgtermiņa ieguldījuma atdeves rādītājs} = \frac{\text{Neto apgrozījums}}{\text{Ilgtermiņa ieguldījumu vid. gada vērtība}} \quad (2.7)[3;237]$$

Attēlā (2.7) koeficients raksturo ilgtermiņa ieguldījumu izmantošanas intensitāti. Zems šī koeficienta līmenis nozīmē to, ka ir pieļauta pārmērīga līdzekļu investīcija ilgtermiņa ieguldījumos, salīdzinājumā ar uzņēmumā saražotās produkcijas vai sniegto pakalpojumu apjomu. Šādos gadījumos uzņēmumam ieteicams pārdot daļu pamatlīdzekļu vai arī tos iznomāt. Šādā ceļā saņemtos

līdzekļus vajadzētu ieguldīt efektīvāk, vai arī atmaksāt saistības, vai ieņēmumus izmaksāt dividendēs, vai paplašināt uzņēmējdarbību.[5;32]

2.3.3 Visu aktīvu aprites koeficients

$$\text{Visu aktīvu aprites koeficients} = \frac{\text{Neto apgrozījums}}{\text{Aktīvu vid. kopsumma gadā}} \quad (2.8)[3;238]$$

Visu aktīvu aprites koeficients rāda, cik efektīvi tiek izmantoti aktīvi neto apgrozījumu veidošanai, t.i., cik reizes ir veikts pilns ražošanas un apgrozības cikls, kurš rada atbilstošu efektu peļņas veidā, vai cik realizētas produkcijas naudas vienību devusi katra aktīvu naudas vienība. Šis koeficients variējas atkarībā no nozares, atspoguļojot ražošanas procesa īpatnības. Daži ekonomisti uzskata, ka tam vajadzētu būt ne mazākam par 3. Ja rādītājs ir pārāk zems, tas nozīmē, ka investīcijas ir bijušas pārmērīgas vai arī ir sašaurinājies ražošanas apjoms vai apgrozījums.[3;238]

2.3.4 Debitoru parādu aprites ātrums

$$\text{Debitoru parādu aprites ātrums} = \frac{\text{Neto apgrozījums}}{\text{Vidējā debitoru summa gadā}} \quad (2.9)[3;239]$$

Pēc debitoru parādu aprites koeficienta spriež, cik reizes vidēji gada laikā debitoru parādi pārvēršas naudas līdzekļos. Koeficientu aprēķina, realizētās produkcijas vērtību (apgrozījumu) dalot ar vidējo debitoru parādu summu.

2.3.5 Kreditoru aprites koeficients

$$\text{Kreditoru parādu aprites ātrums} = \frac{\text{Realizētās produkcijas ražošanas izmaksas}}{\text{Vidējā kreditoru parādu summa}} \quad (2.10)[3;239]$$

Kreditoru aprites koeficients rāda, cik aprites uzņēmumam būs nepieciešamas, lai samaksātu savus rēķinus. Šo koeficientu aprēķina, realizētās produkcijas

pašizmaksu dalot ar gada vidējo kreditoru parādu (saistībām) summu.

Debitoru un kreditoru parādu aprites laiku arī var aprēķināt dienās. Šim nolūkam pētāmā gada dienu skaitu (360 vai 365) daļa ar apskatītajiem koeficientiem. Tādā veidā var noteikt cik dienas gadā vidēji ir nepieciešams debitoru prādu vai kreditoru saistību dzēšanai.[3;238-239]

2.3.6 Dividenžu izmaksas koeficients

$$\text{Dividenžu izmaksu koeficients} = \frac{\text{Dividende no vienas akcijas}}{\text{Neto peļņa no vienas akcijas}} \quad (2.11)[3;244]$$

Dividenžu izmaksas koeficients vai izmaksājamo dividenžu daļa rāda, kāda tīrās peļņas daļa tika izlietota dividenžu izmaksai. Šo koeficientu var aprēķināt gan procentos, gan relatīvās vienībās.

Kā vispārējo kritēriju parasti min to, ka šim koeficientam nevajadzētu būt lielākam par 1. Ja šis noteikums tiek ieverots, tad var izdarīt secinājumu, ka sabiedrība pārskata periodā ir guvusi pietiekami daudz peļņas dividenžu izmaksai. Ja šis koeficients ir lielāks par vienu, tas liecina par neracionālu dividenžu politiku sabiedrībā vai arī par tās finansiālajām grūtībām (sabiedrība ir spiesta aizņemties naudu no savām rezervēm). Parasti praksē vērojams, šī koeficienta lielums dažādās sabiedrībās ir robežās no 0 līdz 0,9.

Investāšanai akcijās ir divi galvenie mērķi:

- saņemt kārtējo ienākumu (dividendes);
- uzkrāt līdzekļus akciju kursa palielināšanas ietekmē.

Šie divi mērķi zināmā pakāpē ir pretrunīgi: citos vienādos apstākļos, jo lielāka peļņas daļa tiek tērāta dividenžu izmaksai, jo mazāk līdzekļu tiek reinvestēti sabiedrībā. Tātad arī mazaki būs sabiedrības augšanas tempi un lēnāka akciju kursa augšana.[3;224]

2.4. Rentabilitātes rādītāji

Rentabilitāte ir uzņēmuma darbības efektivitātes rādītājs. Rentabilitāti nosaka, uzņēmuma neto peļņu dalot ar neto apgrozījumu, ar uzņēmuma kopējo vai pašu kapitālu vai ar aktīvu kopsummu. Šie rādītāji atspoguļo patēretos līdzekļus vai realizētās produkcijas apjomu. Rentabilitātes vērtēšanai nav noteiktu kritēriju. Rentabilitāti izsaka procentos- jo augstāks procentu līmenis, jo uzņēmuma darbība ir efektīvāka. Zems rentabilitātes līmenis liecina par uzņēmuma neveiksmi- ja to laikus nenoverš, sagaidāma uzņēmuma darbības krīze.

Lai uzņēmuma darbība butu sekmīga, tam nepieciešams:

- Saglabāt likviditāti;
- Paaugstināt rentabilitāti;

Rentabilitāti iedala šādi:

- Komerčiālā rentabilitāte- rāda, kādu peļņu uzņēmums ieguvīs uz neto apgrozījuma vienību;
- Ekonomiskā (aktīvu) rentabilitāte- rāda, kādu peļņu uzņēmums ieguvīs uz uzņēmuma aktīvu vienības;
- Finansiālā (pašu kapitāla) rentabilitāte- rāda, kādu peļņu ieguvuši uzņēmuma īpašnieki uz ieguldītā kapitāla vienību.[9;109]

2.4.1 Komerčiālā rentabilitāte

Realizācijas rentabilitāte ROS (Return on sales)(R_1) ir finansiālā rezultāta attiecība pret apjoma rādītāju jeb-cik peļņas dod katra neto apgrozījuma vienība.

$$R_1 = (\text{pārskata perioda tīrā peļņa} / \text{neto apgrozījums}) \times 100$$

Rādītāju ietekmē operatīvās darbības rezultāti, uzņēmuma cenu politika un operatīvās darbības izmaksu efektivitāte. Tāpēc, lai uzlabotu komerciālo rentabilitāti, jāveic uzņēmuma ieņēmumu un izmaksu analīze, piemēram:

- vai ir iespējams palielināt produkcijas vai pakalpojumu cenas un līdz ar to arī bruto peļņu;
- vai ir iespējams mainīt produkcijas vai pakalpojumu klāstu;
- vai ir iespējams sadarboties ar piegadatājiem, kuri piedāvā izejvielas un pusfabrikātus par izdevīgām cenām;

- vai ir iespējams samazināt daļu no patstāvīgajam izmaksām, vienlaikus saglabājot saimnieciskās darbības ieņēmumu līmeni.

Šo pasākumu mērķis ir uzlabot realizācijas rentabilitāti, jo rezultātā tiek pārvertēts viss peļņas vai zaudējuma aprēķins.

Komerčiālās rentabilitātes līmenis nav stingri noteikts. Tas galvenokārt atkarīgs no nozares, kurā darbojas uzņēmums.

Operatīvās darbības rentabilitātes rādītājs (R_2), kuru ietekmē tikai operatīvas darbības rezultāti, uzņēmuma cenu politikas un operatīvās darbības izmaksu efektivitāte

$$R_2 = (\text{peļņa pirms nodokļu un procentu samaksas} / \text{neto apgrozījums}) \times 100$$

Pirmsnodokļu peļņā netiek iekļauti ieņēmumi un izmaksas, kas nav saistītas ar produkcijas ražošanu vai pārdošanu un pakalpojumu sniegšanu. Šo rādītāju izmanto, lai mērītu uzņēmuma produkcijas ražošanas un realizācijas efektivitāti ienākuma radīšanā.

Bruto peļņas rentabilitātes rādītājs (R_3) dod iespēju aprēķināt, kādā mērā neto apgrozījuma pārmaiņas ietekmē bruto peļņas lielumu.

$$R_3 = (\text{bruto peļņa} / \text{neto apgrozījums}) \times 100$$

Bruto peļņa bieži tiek uzskatīta par peļņas vai zaudējumu aprēķina vissvarīgāko starprezultātu.[9;110-111]

2.4.2 Ekonomiskā rentabilitāte

Ekonomiskā rentabilitāte ROA (Return on Assets) (R_4) raksturo, cik efektīvi peļņas radīšanā tiek izmantoti aktīvi.

$$R_4 = (\text{pārskata perioda peļņa pirms nodokļu un procentu samaksas} / \text{aktīvu vidējā vērtība}) \times 100\%$$

Lai precīzi novērtētu, kādai jābūt ekonomiskajai rentabilitātei, jāizvērtē nozare, kurā uzņēmums darbojas. Ražošanas nozarēs šī rādītāja līmenis ir ievērojami atšķirīgs: tas ir augstāks nekā vidējais uzņēmumos, kuri izmanto darbietilpīgus procesus, bet zems uzņēmumos, kuri ir kapitālietilpīgi. Rādītājs atkarīgs arī no uzņēmuma finansēšanas struktūras un finansēšanas izmaksām, ka arī no uzņēmuma darījuma riska. Jo lielāks risks, jo augstākai jābūt rentabilitātei.

Aktīvu atdevei vajadzētu būt vismaz vienādai ar vidējo aizņēmuma procentu likmi, kuru uzņēmums maksā par saviem aizņēmumiem. Ja rādītājs ir mazāks, tad

uzņēmums nepelna pietiekami daudz, lai spētu atpelnīt ar procentiem kopējo kapitālu, kas apgrozās uzņēmumā. [9;111]

2.4.3 Finansiālā rentabilitāte

Finansiālā rentabilitāte rāda, cik peļņas ieguvuši uzņēmuma īpašnieki un ieguldītā kapitāla vienību. Pašu kapitāla rentabilitāte ROE (Return on Equity) (R_5) ļauj noteikt ta kapitāla izlietošanas efektivitāti, kuru ir investējuši uzņēmuma īpašnieki, un salīdzināt šo rādītāju ar iespējamo ienākumu, ieguldot šos līdzekļus citos vērtspapīros. No īpašnieka viedokļa tas ir pats svarīgākais rādītājs: tas rāda, cik peļņas iegūts un katru īpašnieku uzņēmumā ieguldīto latu.

$$R_5 = (\text{gada peļņa} / \text{pašu kapitāla gada vidējā summa}) \times 100$$

Izvērtējot rentabilitātes rādītājus, būtiska nozīme ir starpībai starp ekonomiskās rentabilitātes līmeni un finansiālās rentabilitātes līmeni. Šī starpība atspoguļo aizņemtā kapitāla izmantošanas efektivitāti. [9;112]

2.5 Uzņēmuma bankrota prognozēšana

Autore uzņēmuma bankrota prognozēšanai izvēlējās vienu no popularākajām bankrota prognozēšanas metodēm. Viens no šo metožu piemēriem ir E.I. Altmana (Edward Altman) modelis, kuru lieto, lai novērtētu uzņēmuma bankrotēšanas varbūtību. Šis modelis parādījās ASV 60. gados. [6;706]

2.5.2 Z lielumi un to aprēķins

$$X_1 = \frac{\text{Tīrais apgrozāmais kapitāls}}{\text{Aktīvu kopsumma}} \quad (2.12)[4;52]$$

Kad uzņēmumam rodas finansiālas grūtības, šī attiecība parasti samazinās

$$X_2 = \frac{\text{Nesadalīta peļņa}}{\text{Aktīvu kopsumma}} \quad (2.13)[4;53]$$

Uzņēmums ir ieinteresēts, lai šī attiecība būtu lielāka, līdz ar to pastāv mazāka iespēja bankrotēt.

$$X_3 = \frac{\text{Peļņa pirms nodokļiem un procentiem}}{\text{Aktīvu kopsumma}} \quad (2.14)[4;53]$$

Tas ir uzņēmuma aktīvu atdeves mērītājs. Īzdevīgi, ja šī attiecība ir lielāka.

$$X_4 = \frac{\text{Akciju tirgus vērtība}}{\text{Aizņemtālais kapitāls}} \quad (2.15)[4;53]$$

Pastāvot šai attiecībai, var secināt, ka Altmaņa modelis der tikai publiskajām akciju sabiedrībām, t.i., tādiem uzņēmumiem, kuru akcijas kotējas tirgū. To uzskata par modeļa nepilnību. Jo labāks ir uzņēmuma finansiālais stāvoklis, jo augstāk kotējas uzņēmuma akcijas, jo lielāka būs attiecība.

$$X_5 = \frac{\text{Ieņēmumi no realizācijas}}{\text{Aktīvu kopsumma}} \quad (2.16)[4;54]$$

Šī attiecība raksturo uzņēmuma aktīvu spēju ģenerēt preču pārdošanu. Jo lielāka būs šī attiecība, jo labāk.

E.Altmana indekss ir funkcija no dažiem rādītājiem, kas raksturo uzņēmuma ekonomisko potenciālu un tā darbības rezultātus par pagājušo periodu. Ir iespējams noteikt uzņēmuma finanšu darbības tendenci.[4;52-54]

2.5.2 E. Altmana Z indeksa bankrota varbūtības novērtēšanas skala

Altmana Z indeksa bankrota varbūtības novērtēšanas skala 1.3 tabula

"Z" indekss	Bankrota varbūtība	Komentāri
Līdz – 1,8	Ļoti augsta	Tikai radikālas pārmaiņas var uzlabot uzņēmuma finansiālo stāvokli, piesaistīt līdzekļus no kredītiestādēm ir pilnīgi bezcerīgi, jo ir skaidri redzams, ka pēc neilga laika uzņēmums būs maksātnespējīgs

1,81-2,7	Augsta	Uzņēmumam ir nopietnas finansiālas problēmas. Gan potenciālie, gan esošie kredīta devēji un partneri būs ļoti uzmanīgi attiecībā ar tādu uzņēmumu, rūpīgi pētot uzņēmuma vadības piedavatos analīzes atrisināšanas variantus un tikai tad pieņems lēmumu par turpmako sadarbību vai atteikumu.
2,71-3,0	Pastāv iespēja	Uzņēmumam ir radušās zināmas problēmas, bet uzņēmuma vadībai ir iespējas tās laikus novērst.
Virš 3,0	Ļoti zema	Kredīta devējiem nav jāveic parak sāka uzņēmuma finansiālā stāvokļa analīze, tuvākajā laikā bankrots uzņēmumam nedraud.

Pēc R.Šneideres, E.Altmana darbu pētījumi liecina, ka vēlākajos gados Z funkcijas bankrota prognozēšanas modelis tika mazliet pārveidots- mainīgā finanšu koeficienta X_5 patstāvīgais indekss no 0,999 tika mainīts uz 1. [7;118] Līdz ar to šī bankrota prognozēšanas modeļa Z funkcija ir šāda:

$$Z=1,2X_1+1,4X_2+3,3X_3+0,6X_4+1,0X_5 [8;28]$$

3.Uzņēmumu darbības raksturojums

Darba otrajā praktiskajā daļā, autore apskatīs, izpētīs un salīdzinās A/S “Grindex” un A/S “Olainfarm” finanšu analīzes koeficientus, kā arī to finanšu satbilitātes, rentabilitātes, likviditātes un bankrota iespējas katrā no uzņēmumiem par laika periodu no 2009. līdz 2012. gadam

3.1“ A/S Grindex” darbības raksturojums

Kā jau zināms A/s “Grindex” ir vadošais farmācijas uzņēmums kā Latvijā tā arī starp visām trim Baltijas valstīm. «Grindeks» pirmsākumi datējas ar 1946. gadu, kad Latvijas Zinātņu akadēmijas pārziņā tiek nodota Vitamīnu un hormonu rūpnīca, ar mērķi pakāpeniski pārveidot to par eksperimentālo rūpnīcu.

Līdz ar Latvijas valstiskās neatkarības atgūšanu uz Eksperimentālās rūpnīcas bāzes 1991. gadā tiek nodibināta Latvijas Valsts medicīnisko preparātu

pētniecības un ražošanas firma «Grindeks», nosaukuma pamatā liekot pirmā latviešu izcelsmes farmaceita, dabaszinātnieka, ārsta, ķīmiķa profesora Dāvida Hieronīma Grindeļa vārdu.

Galvenie darbības virzieni ir oriģinālproduktu, patentbrīvo un aktīvo farmaceutisko vielu pētniecība, izstrāde, ražošana un pārdošana. «Grindeks» specializējas sirds un asinsvadu, centrālo nervu sistēmu ietekmējošo un pretvēža medikamentu terapeitiskajās grupās.

Produktu klāstu veido oriģinālprodukti **Mildronāts®** un **Ftorafur®**, un vairāk kā 100 patentbrīvo medikamentu formas.«Grindeks» koncernā ietilpst 4 meitas uzņēmumi Latvijā, Igaunijā un Krievijā; pārstāvniecības ir atvērtas 13 valstīs. Produkcija tiek eksportēta uz 59 valstīm un veido 95% no kopējā apgrozījuma.

Mildronāts ir arī atzīts, kā A/s „Grindex” viens no veiksmīgākajiem medikamentiem.Mildronāts ir kopš 1984. gada un tas tiek eksportēts uz ārvalstīm. Ar šī preperāta palīdzību A/s „Grindex” ir nopelnījis 1,2 miljoni latu. [12;51]

Galvenie tirgi ir Baltijas valstis, Krievija un citas NVS valstis, Vācija, Nīderlandē, Japāna un ASV.«Grindeks» akcijas tiek kotētas NASDAQ OMX Rīgas fondu biržas Oficiālajā sarakstā. [2]

Bakalaura darba daļā aprēķiniem tiks izmantotas konsolitētās bilances.

3.2.„A/S Olainfarm” darbības raksturojums

Akciju sabiedrība “Olainfarm“ ir viens no lielākajiem uzņēmumiem Baltijas valstīs ar vairāk nekā 40 gadu pieredzi medikamentu un ķīmiski farmaceutisko produktu ražošanā. Uzņēmuma darbības pamatprincips ir ražot uzticamus un efektīvus augstākās kvalitātes produktus Latvijai un visai pasaulei. A/S “Olainfarm“ produkcija tiek eksportēta uz vairāk nekā 35 pasaules valstīm, tostarp Baltijas valstīm, Krieviju, citām NVS valstīm, Skandināvijas, Rietumeiropas un Āzijas valstīm, Ziemeļameriku un Austrāliju.

AS “Olainfarm” pirmssākums ir 1972.gadā, kad tika izveidots valsts uzņēmums “Olaines ķīmiski – farmaceutiskā rūpnīca” ar mērķi nodrošināt vairākas Padomju Savienības gatavo zāļu formu ražošanas rūpnīcas ar farmaceutiskām substancēm un pusproduktiem. Privatizācijas rezultātā 1997.gadā uzņēmums tika

pārveidots par akciju sabiedrību un tika uzsākta tās akciju kotēšana biržā. No 2006.gada 1.decembra AS „Olainfarm” akcijas tiek kotētas “NASDAQ OMX Rīga” fondu biržas Oficiālajā sarakstā.[13]

4.Uzņēmumu finansu pārskatu analīze

4.1Uzņēmuma „Grindex” horizontālā bilances analīze

Balstoties uz pētāmā uzņēmuma bilances datiem, par noteiktu periodu varam veikt bilances horizontālo analīzi, izpētot un secinot par uzņēmuma līdzekļiem un to posteņu dinamiku.

Bilances horizontālā analīze 2009.gadam

4.1 tabula

Balances posteņi	2008	2009	Novirze	Izmaiņas
	tūkst. ls	tūkst. ls	tūkst. ls	%
Aktīvi				
Ilgtermiņa ieguldījumi	Ls 35 984 224,00	Ls 39 759 298,00	Ls 3 775 074,00	10%
1. Nemateriālie ieguldījumi	Ls 430 600,00	Ls 786 678,00	Ls 356 078,00	83%
2.Pamatlīdzekļi	Ls 30 683 540,00	Ls 33 191 065,00	Ls 2 507 525,00	8%
3.Ilgtermiņa finansu ieguldījumi	Ls 732 335,00	Ls 106 118,00	-Ls 626 217,00	-86%
Aprozāmie līdzekļi	Ls 27 598 919,00	Ls 34 178 442,00	Ls 6 579 523,00	24%
1.Krājumi	Ls 7 157 188,00	Ls 10 563 849,00	Ls 3 406 661,00	48%
2.Debitori	Ls 19 572 935,00	Ls 23 498 181,00	Ls 3 925 246,00	20%
3.Naudas līdzekļi	Ls 868 796,00	Ls 116 412,00	-Ls 752 384,00	-87%
Pasīvi				
Pašu kapitāls	Ls 47 763 801,00	Ls 51 255 277,00	Ls 3 491 476,00	7%
1.Rezerves	Ls 464 905,00	Ls 464 905,00	Ls 0,00	0%
2.Nesadalītā peļņa	Ls 9 157 021,00	Ls 22 368 878,00	Ls 13 211 857,00	144%
Kreditori	Ls 15 819 342,00	Ls 22 682 463,00	Ls 6 863 121,00	43%
1.Ilgtermiņa kreditori	Ls 8 293 463,00	Ls 7 468 029,00	-Ls 825 434,00	-10%
2.Īstermiņa kreditori	Ls 7 525 879,00	Ls 15 214 434,00	Ls 7 688	102%

			555,00	
Bilance	Ls 63 583 143,00	Ls 73 937 740,00	Ls 10 354 597,00	16%

Analizējot A/S „Grindex” 2008. un 2009. gadu bilances, secinām, ka kopējā bilances vērtība ir palielinājusies par 16 % (sk. 4.1 tabulu).

Kā jau zināms bilances aktīvs rāda uzņēmumam piederošos līdzekļus un skatot 2.1 tabulu varam redzēt, ka salīdzinot ar iepriekšējo gadu uzņēmums savus līdzekļus ir palielinājis. No tā izriet, ka arī ilgtermiņa ieguldījumi ir palielinājušies par 10 %. Uzņēmums ir ieguldījis līdzekļos, kas tiek iegādāti uz termiņu, kas ir ilgāks par vienu gadu. Mazākā mērā, bet parāda uzņēmuma attīstības darbību. Uzņēmums ir ieguldījis nemateriālajos ieguldījumos, kas ir gandrīz divas reizes lielāks koeficients salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Uzņēmums ir par naudu pircis vērtības, kurām nav materiālās formas (patenti, licences, koncesijas, preču zīmes). Attīstot savu darbību A/S „Grindex” ir ieguldījis pamatlīdzekļos un tas sastāda 8% sliksni salīdzinot ar iepriekšējo gadu. 2009. gada janvārī „Grindex” atklāja jaunu gatavo zāļu formu ražotni, kas ir vērienīgākais investīciju projekts uzņēmuma vēsturē. Gatavo zāļu ražotnes paplašināšana un modernizēšana tika veikta divu gadu laikā un kopā tajā ieguldīts 9,1 milj. latu. Būtiski ir tas, ka 4.1. tabulā varam manīt ilgtermiņa finansu ieguldījuma samazinājumu teju par 6 reizēm mazāku, tās ir izmaksas vērstpapīru iegādei, kā arī līdzdalība meitas saistītos uzņēmumos, ilgtermiņa aizdevumi pret vekseliem vai citām parādu saistībām.

Skatoties pārskata gadu, apgrozāmie līdzekļi ir palielinājušies par 24%. Tas ir izskaidrojams ar to, ka krājumi ir palielinājušies strauji par 48% salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kā arī debitori ir palielinājušies par 20%. Naudas līdzekļi ir samazinājušies, kas nelabvēlīgi ietekmē likviditātes rādītāju. Galvenais faktors, kas būtiski ietekmēja pārskata apgrozījuma un peļņas samazinājumu, salīdzinot ar 2008. gadu, bija globālā ekonomiskā lejupslīde. Tā veicināja vispārēju patērētāju pirkspējas samazināšanos un, tādējādi, arī pieprasījuma kritumu gan pēc „Grindex” gatavajām zālēm, gan aktīvajām farmaceitiskajām vielām veterināro zāļu tirgus segmentā. Tāpat 2009. gada pārskata rezultātus ietekmēja nacionālo

valūtu devalvācija Krievijā un vairākās citās NVS valstīs. Papildu slodzi radīja farmācijas tirgus noteikumu maiņa pagājušā gadā – zāļu izplatītāju tendence samazināt medikamentu krājumus noliktavās un pārcelt iepriekš saskaņoto iepirkumu termiņus.

Apskatot un analizējot bilances pasīvu par 2009. gadu salīdzinot ar iepriekšējo gadu varam secināt, ka pašu kapitāls ir palielinājies tikai par 7%. Rezerves paliek nemainīgas. Būtiski ir tas, ka strauji pieaugusi nesadalītā peļņa, tā ir peļņas daļa, kura palika pāri uzņēmumam pēc visu atskaitījumu veikšanas. Kreditori kopumā ir pieauguši par 43% un tas ir negatīvs aspekts, A/S „Grindex” ir parādsaistības starp juridiskām vai fiziskām personām.

Bilances horizontālā analīze 2010.gadu

4.2 tabula

Balances posteņi	2009	2010	Novirze	Izmaiņas
	tūkst. ls	tūkst. ls	tūkst. ls	%
Aktīvi				
Ilgtermiņa ieguldījumi	Ls 39 759 298,00	Ls 43 472 973,00	Ls 3 713 675,00	9%
1. Nemateriālie ieguldījumi	Ls 786 678,00	Ls 974 232,00	Ls 187 554,00	24%
2. Pamatlīdzekļi	Ls 33 191 065,00	Ls 34 988 546,00	Ls 1 797 481,00	5%
3. Ilgtermiņa finansu ieguldījumi	Ls 732 335,00	Ls 2 627 995,00	Ls 1 895 660,00	259%
Aprozāmie līdzekļi	Ls 34 178 442,00	Ls 40 507 255,00	Ls 6 328 813,00	19%
1. Krājumi	Ls 10 563 849,00	Ls 10 745 666,00	Ls 181 817,00	2%
2. Debitori	Ls 23 498 181,00	Ls 29 237 083,00	Ls 5 738 902,00	24%
3. Naudas līdzekļi	Ls 116 412,00	Ls 524 506,00	Ls 408 094,00	351%
Pasīvi				
Pašu kapitāls	Ls 51 255 277,00	Ls 58 531 787,00	Ls 7 276 510,00	14%
2. Rezerves	Ls 464 905,00	Ls 464 905,00	Ls 0,00	0%
3. Nesadalītā peļņa	Ls 25 580 132,00	Ls 32 692 830,00	Ls 7 112 698,00	28%
Kreditori	Ls 22 682 463,00	Ls 25 448 441,00	Ls 2 765 978,00	12%
1. Ilgtermiņa kreditori	Ls 7 468 029,00	Ls 9 508 213,00	Ls 2 040 184,00	27%

2.Īstermiņa kreditori	Ls 15 214 434,00	Ls 15 940 228,00	Ls 725 794,00	5%
Bilance	Ls 73 937 740,00	Ls 83 980 228,00	Ls 10 042 488,00	14%

Analizējot 2010.gada rezultātus uzņēmumā ilgtermiņa ieguldījumi ir palielinājušies par 9% jeb, par **Ls 3 713 675,00**. 2010. gadā „Grindex” pabeidza starptautisku klīnisko pētījumu par oriģinālprodukta Mildronāts® ietekmi slodzes stenokardijas ārstēšanā. Pabeigtā starptautiskā klīniskā pētījuma rezultāti vēlreiz apstiprināja Mildronāta® efektivitāti slodzes stenokardijas ārstēšanā kombinācijā ar standarta terapiju un medikamenta augsto drošību. Iegūtie rezultāti sekmēs Mildronāta® pārdošanu un reģistrāciju jaunos tirgos. Tāpēc kā redzams 4.2 tabulā nemateriālie (par 24%) un galvenokārt finansu ieguldījumi (259%) ir būtiski palielinājušies.

Pozitīvi ir tas, ka apgrozāmie līdzekļi ir palielinājušies un tie sastāda 19%. Tā ir pozitīva tendence, tas liecina par uzņēmuma attīstību un saimnieciskās darbības paplašināšanos. Apgrozāmos līdzekļus ietekmē arī naudas līdzekļu (351%) lielums, kas, galvenokārt, arī ietekmē apgrozāmos līdzekļu koeficientu. Ja uzņēmumā ir pārmērīgs naudas līdzekļu apjoms kasē un bankas kontos, tas liecina par līdzekļu neefektīvu izmantošanu, bet tajā pašā laikā uzņēmumā pieaug likviditātes rādītāji. 2010. gadā pieaug uzņēmuma debitori (par 24%) kā arī nedaudz palielinās krājumu skaits (par 2%). „Grindex” 2010. gada rezultāti ir demonstrējuši pozitīvu pārdošanas apjomu kāpumu. Stabils pieaugums vērojams gan gatavo zāļu formu, gan aktīvo farmaceitisko vielu realizācijā. Tas panākts, pateicoties mārketinga un pārdošanas aktivitāšu atdevei „Grindex” nozīmīgajos tirgos, pastiprinātai patentbrīvo medikamentu ieviešanas un virzības stratēģijai, kā arī stingrai izmaksu kontrolei. Pozitīvos rezultātus sekmēja ekonomisko procesu stabilizēšanās, kā arī mērķtiecīgi veiktās „Grindex” mārketinga un pārdošanas aktivitātes esošajos un it īpaši jaunajos tirgos – Austrumeiropas valstīs.

2010. gadā tika ieviesti vairāki jauni patentbrīvi medikamenti, kas arī pozitīvi ietekmēja apgrozījuma pieaugumu. Līdztekus esošajām Mildronāta® zāļu formām – kapsulām un injekcijām, vairākos tirgos tika paplašināts piedāvājums ar jaunu Mildronāta® zāļu formu – tabletēm. Produktu klāsts ir veiksmīgi papildināts arī ar

bezrecepšu zālēm Sorbex® un uztura bagātinātāju Lactobex®.

Analizējot bilances pasīva posteņus, ir redzams, ka pašu kapitāls ir pieaudzis par 14%. Rezerves ir nemainīgas. Lielu lomu pašu kapitālā spēlē nesadalītā peļņa, kura salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir pieaugusi par 28%. Kreditori ir palielinājušies par 12%, tas izskaidrojams ar to, ka uzņēmums turpina savu darbību kā arī ievieš jaunas tehnikas iegādi un veic saimnieciskās darbības maksājumus. Lielu daļu no kopēju kreditoru palielināšanos aizņem īstermiņa kreditori, kuri palielinās par 27%. Tas izskaidrojams ar to, ka pieaug parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem, kā arī būtiski palielinās aizņēmumi no kredītiestādēm.

Veicot 2011.gada bilances horizontālo bilances analīzi, salīdzinot ar iepriekšējo gadu (4.3. tabula), varam secināt, ka uzņēmumā notikušas būtiskas pārmaiņas. Bilances kopējā summa salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir palielinājusies par 10 %. Ilgtermiņa ieguldījumos, postenis nemateriālie ieguldījumi ir sarukuši līdz pat 13 %. Tikai par 3% ir palielinājušies pamatlīdzekļi. Ilgtermiņa finansu ieguldījumi salīdzinājumā ar pagājušo gadu, kopumā nemainās.

2011. gadā Krievijā tika veiktas vairākas būtiskas likumdošanas izmaiņas, kas ietekmēja farmācijas tirgu kopumā. Piemēram, klīnisko pētījumu centru akreditācijas laikā no 2010. gada oktobra līdz 2011. gada jūnijam tika apturēta medikamentu ievešana klīnisko pētījumu veikšanai. Tas negatīvi ietekmēja arī „Grindeks” jauno medikamentu reģistrāciju Krievijā.

Bilances horizontālā analīze 2011.gadam

4.3.tabula

Balances posteņi	2010	2011	Novirze	Izmaiņas
	tūkst. ls	tūkst.ls	tūkst. ls	%
Aktīvi				
Ilgtermiņa ieguldījumi	Ls 43 472 973,00	Ls 44 430 067,00	Ls 957 094,00	2%
1. Nemateriālie ieguldījumi	Ls 974 232,00	Ls 848 255,00	-Ls 125 977,00	-13%
2. Pamatlīdzekļi	Ls 34 988 546,00	Ls 36 074 457,00	Ls 1 085 911,00	3%
3. Ilgtermiņa finansu ieguldījumi	Ls 2 627 995,00	Ls 2 625 155,00	-Ls 2 840,00	0%
Apzrogājamie līdzekļi	Ls 40 507 255,00	Ls 47 835 975,00	Ls 7 328 720,00	18%

1.Krājumi	Ls 10 745 666,00	Ls 11 638 540,00	Ls 892 874,00	8%
2.Debitori	Ls 29 237 083,00	Ls 35 273 832,00	Ls 6 036 749,00	21%
3.Naudas līdzekļi	Ls 524 506,00	Ls 923 603,00	Ls 399 097,00	76%
Pasīvi				
Pašu kapitāls	Ls 58 531 787,00	Ls 65 225 624,00	Ls 6 693 837,00	11%
2.Rezerves	Ls 464 905,00	Ls 464 905,00	Ls 0,00	0%
3.Nesadalītā peļņa	Ls 32 692 830,00	Ls 39 398 904,00	Ls 6 706 074,00	21%
Kreditori	Ls 25 448 441,00	Ls 27 040 418,00	Ls 1 591 977,00	6%
1.Ilgtermiņa kreditori	Ls 9 508 213,00	Ls 9 963 064,00	Ls 454 851,00	5%
2.Īstermiņa kreditori	Ls 15 940 228,00	Ls 17 077 354,00	Ls 1 137 126,00	7%
Bilance	Ls 83 980 228,00	Ls 92 266 042,00	Ls 8 285 814,00	10%

Kopumā gatavo zāļu noieta tirgi 2011. gadā sāka atkopties pēc ilgstošas krīzes, uzrādot mērenu pieaugumu. Vienīgais izņēmums ir Baltkrievijas farmācijas tirgus, kur turpinājās stagnācija. Ekonomisko situāciju šajā valstī ir būtiski izmainījusi nacionālās valūtas devalvācija.

Analizējot 2011. gada pasīvu posteņus visi posteņi nepārsniedz būtiskas izmaiņas. Pozitīvi ir tas, ka kreditori ir samazinājušies ļoti strauji atšķirībā ar iepriekšējā gada rādītājiem. Un naudas līdzekļi palielinājušies, tas kompensē to, ka uzņēmumam ir savi līdzekļi un nav jāaizņemās pilnībā, lai finansētu uzņēmuma darbību. Bilances kopējā vērtība palielinās par 10%.

Bilances horizontālā analīze 2012.gadam

4.4.tabula

Balances posteņi	2011	2012	Novirze	Izmaiņas
	tūkst.ls	tūkst. ls	tūkst. ls	%
Aktīvi				
Ilgtermiņa ieguldījumi	Ls 44 430 067,00	Ls 46 580 640,00	Ls 2 150 573,00	5%
1. Nemateriālie ieguldījumi	Ls 848 255,00	Ls 798 045,00	-Ls 50 210,00	-6%
2.Pamatlīdzekļi	Ls 36 074 457,00	Ls 34 198 578,00	-Ls 1 875 879,00	-5%

3. Ilgtermiņa finansu ieguldījumi	Ls 2 625 155,00	Ls 5 360 017,00	Ls 2 734 862,00	104%
Aprogzāmie līdzekļi	Ls 47 835 975,00	Ls 51 700 670,00	Ls 3 864 695,00	8%
1. Krājumi	Ls 11 638 540,00	Ls 7 316 976,00	-Ls 4 321 564,00	-37%
2. Debitori	Ls 35 273 832,00	Ls 42 856 225,00	Ls 7 582 393,00	21%
3. Naudas līdzekļi	Ls 923 603,00	Ls 1 527 469,00	Ls 603 866,00	65%
Pasīvi				
Pašu kapitāls	Ls 65 225 624,00	Ls 74 886 699,00	Ls 9 661 075,00	15%
2. Rezerves	Ls 464 905,00	Ls 464 905,00	Ls 0,00	0%
3. Nesadalītā peļņa	Ls 39 398 904,00	Ls 49 033 463,00	Ls 9 634 559,00	24%
Kreditori	Ls 27 040 418,00	Ls 23 394 611,00	-Ls 3 645 807,00	-13%
1. Ilgtermiņa kreditori	Ls 9 963 064,00	Ls 8 497 523,00	-Ls 1 465 541,00	-15%
2. Īstermiņa kreditori	Ls 17 077 354,00	Ls 14 897 088,00	-Ls 2 180 266,00	-13%
Bilance	Ls 92 266 042,00	Ls 98 281 310,00	Ls 6 015 268,00	7%

Veicot 2012. gada (sk. 4.4 tabulu) bilances horizontālo analīzi ir redzams samazinājums gan aktīvu posteņos, gan arī pasīvu posteņos. Ilgtermiņa ieguldījumi ir palielinājušies par 5% kopumā. Ilgtermiņa finansu ieguldījumi ir kā pamats ilgtermiņu ieguldījuma procentam ar pozitīvu zīmi. Jo kā redzam ilgtermiņa finansu ieguldījumi ir palielinājušies par Ls 2 734 862,00.

Apskatot apgrozāmo līdzekļu izmaiņas krājumi ir būtiski samazinājušies par 37%. 2012. gada laikā „Grindex” saražotā produkcija eksportēta uz 55 pasaules valstīm, kopumā par 78,2 milj. latu, kas ir par 12,6 milj. latu vai par 19% vairāk kā 2011 gadā. Naudas līdzekļi pieauguši par 65% , bet debitori par 21%.

Pašu kapitāls bilances horizontālajā analīzē ir sasniedzis 15%. Rezerves paliek nemainīgas, bet nesadalītā peļņa būtiski ir pieaugusi līdz pat 24% procentiem.

Pozitīvs aspekts ir tas, ka kreditori ir samazinājušies teju par 13%, ilgtermiņa kreditori par 15% , bet īstermiņa kreditori par 13%. Tā ir pozitīva tendence un liecina par uzņēmuma finansiālā stāvokļa uzlabošanos.

4.2. Uzņēmuma A/S „Grindex” bilances vertikālā analīze

Uzņēmuma bilances vertikālā analīze palīdz noteikt bilances struktūru un struktūras izmaiņas analīzes periodā.

A/S „Grindex” 2009. gada bilances vertikālā analīze parāda, ka

salīdzinājumā ar 2008. gadu nemateriālie ieguldījumi salīdzinot abus gadus ir palielinājušies par 0,39%.

Bilances vertikālā analīze 2009. gadu

4.5 tabula

Balances posteņi	2008	Struktūra	2009	Struktūra	Struktūras izmaiņas
	tūkst. ls	%	tūkst. ls	%	
Aktīvi					
Ilgtermiņa ieguldījumi	Ls 35 984 224,00	56,59	Ls 39 759 298,00	53,77	-2,82
1. Nemateriālie ieguldījumi	Ls 430 600,00	0,68	Ls 786 678,00	1,06	0,39
2. Pamatlīdzekļi	Ls 30 683 540,00	48,26	Ls 33 191 065,00	44,89	-3,37
3. Ilgtermiņa finansu ieguldījumi	Ls 732 335,00	1,15	Ls 106 118,00	0,14	-1,01
Apgrozāmie līdzekļi	Ls 27 598 919,00	43,41	Ls 34 178 442,00	46,23	2,82
1. Krājumi	Ls 7 157 188,00	11,26	Ls 10 563 849,00	14,29	3,03
2. Debitori	Ls 19 572 935,00	30,78	Ls 23 498 181,00	31,78	1,00
3. Naudas līdzekļi	Ls 868 796,00	1,37	Ls 116 412,00	0,16	-1,21
Pasīvi					
Pašu kapitāls	Ls 47 763 801,00	75,12	Ls 51 255 277,00	69,32	-5,80
1. Rezerves	Ls 464 905,00	0,73	Ls 464 905,00	0,63	-0,10
2. Nesadalītā peļņa	Ls 9 157 021,00	14,40	Ls 22 368 878,00	30,25	15,85
Kreditori	Ls 15 819 342,00	24,88	Ls 22 682 463,00	30,68	5,80
1. Ilgtermiņa kreditori	Ls 8 293 463,00	13,04	Ls 7 468 029,00	10,10	-2,94
2. Īstermiņa kreditori	Ls 7 525 879,00	11,84	Ls 15 214 434,00	20,58	8,74
Bilance	Ls 63 583 143,00	100	Ls 73 937 740,00	100	

Ilgtermiņa ieguldījumi ir samazinājušies par labu apgrozāmajiem līdzekļiem. Ilgtermiņa ieguldījumos, kas sastāda 53,77%, no visiem aktīviem, vislielāko daļu aizņem pamatlīdzekļi (44,89%), kur salīdzinot ar pagājušo gadu struktūras īpatsvars ir samazinājies par 3,37%. Apgrozāmie līdzekļi salīdzinot ar pagājušā gada bilanci, struktūras īpatsvars palielinās par 2,82%. No kuriem krājumos abu gadu struktūras īpatsvarā ir vislielākais procents (3,03%). Apgrozāmo līdzekļu vislielākā daļa sastāda debitoru parādi (31,78%).

Relatīvi izmainījās uzņēmuma līdzekļu avotu struktūra. Jo, piemēram, pašu kapitāla īpatsvars samazinājās par 5,80% un 2009. gadā tas veidoja 69,32% no kopējā pasīvu lieluma. Kreditori, jeb aizņemtais kapitāls kopumā ir palielinājies par 5,80 %, tas nozīmē, ka uzņēmums aizņem līdzekļus no juridiskām vai fiziskām

personām. Ilgtermiņa kreditori salīdzinot struktūras īpatsvaru starp 2008. un 2009. gadu samazinājušies. Šajos abos gados ilgtermiņu kreditori ir samazinājušies par 2,94%. Bet būtiski ir tas, ka īstermiņa kreditori ir palielinājušies no 2008.gada līdz 2009.gadam tie sasniedz 8,74%. Tas tomēr nav pozitīvi ja uzņēmumam ir daudz īstermiņa saistību, bet toties ilgtermiņa saistības ir samazinātas.

Veicot bilances vertikālo analīzi 2009. un 2010. gadam (sk.4.6 tabula) aktīvos vislielāko daļu no bilances īpatsvara sastāda ilgtermiņa ieguldījumi (51,77%), kas salīdzinot ar pagājušo gadu ir samazinājies par 2,01%. Ilgtermiņu posteņi vislielāko īpatsvaru veido uzņēmuma pamatlīdzekļi, kuri 2010. gadā ir palielinājušies (par 37,17%), bet no kopējiem aktīviem tas sastāda 41,66%.

Aprozāmo līdzekļu īpatsvars bilance salīdzinoši ir neliels, jo 2010. gadā tas sastādīja 48,23%, kas salīdzinot ar iepriekšējo 2009. gadu ir par 2,01% augstāks rādītājs. Aprozāmo līdzekļu galvenā sastāvdaļa ir debitori, kas no visiem aktīviem sastāda 34,81%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu šis procents ir palielinājies par 3,03%.

Uzņēmuma pasīvu struktūra ir mainījusies. Pašu kapitāls (69,70%) veido lielāko daļu visiem pasīviem, bet aizņemtā kapitāls 30,30%, kas ir salīdzinoši ar pagājušo gadu samazinājies par 0,37%. Šāds līdzekļu sadalījums mazina uzņēmuma maksātspēju, kā arī lielu atkarību no ārējiem finansēšanas avotiem. Pašu kapitāla daļa ir liela, ja uzņēmums ieguldītu vismaz 50% no pašu kapitāla daļas, tad šo pašu kapitāla daļu būtiski samazinātu, kā arī ieguldot tur naudas līdzekļus, veicinātu uzņēmumā attīstību.

Bilances vertikālā analīze 2010.gadā

4.6. tabula

Balances posteņi	2009	Sruktūra	2010	Struktūra	Struktūras izmaiņas
	tūkst. ls	%	tūkst. ls	%	%
Aktīvi					
Ilgtermiņa ieguldījumi	Ls 39 759 298,00	53,77	Ls 43 472 973,00	51,77	-2,01
1. Nemateriālie ieguldījumi	Ls 786 678,00	1,06	Ls 974 232,00	1,16	0,10
2.Pamatlīdzekļi	Ls 3 319 065,00	4,49	Ls 34 988 546,00	41,66	37,17

3. Ilgtermiņa finansu ieguldījumi	Ls 732 335,00	0,99	Ls 2 627 995,00	3,13	2,14
Aprozāmie līdzekļi	Ls 34 178 442,00	46,23	Ls 40 507 255,00	48,23	2,01
1. Krājumi	Ls 10 563 849,00	14,29	Ls 10 745 666,00	12,80	-1,49
2. Debitori	Ls 23 498 181,00	31,78	Ls 29 237 083,00	34,81	3,03
3. Naudas līdzekļi	Ls 116 412,00	0,16	Ls 524 506,00	0,62	0,47
Pasīvi					
Pašu kapitāls	Ls 51 255 277,00	69,32	Ls 58 531 787,00	69,70	0,37
2. Rezerves	Ls 464 905,00	0,63	Ls 464 905,00	0,55	-0,08
3. Nesadalītā peļņa	Ls 25 580 132,00	34,60	Ls 32 692 830,00	38,93	4,33
Kreditori	Ls 22 682 463,00	30,68	Ls 25 448 441,00	30,30	-0,37
1. Ilgtermiņa kreditori	Ls 7 468 029,00	10,10	Ls 9 508 213,00	11,32	1,22
2. Īstermiņa kreditori	Ls 15 214 434,00	20,58	Ls 15 940 228,00	18,98	-1,60
Bilance	Ls 73 937 740,00	100	Ls 83 980 228,00	100	

Bilances pasīvā pašu kapitāla postenī redzam, ka ir samazinājušās uzņēmuma rezerves salīdzinoši ar pagājušo gadu tās samazinās par 0,08%, nesadalītā peļņa ir pieaugusi par 4,33%.

Aizņemtā kapitāla sastāvā lielāko daļu veido ilgtermiņa kreditori, kuru īpatsvars 2010. gadā pieaug par 1,22% salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Bet apskatot īstermiņa saistības tās no 2009. gada 20,58% ir samazinājušās līdz 18,98%, 2010. gadā.

Veicot vertikālo analīzi 2011. gadam un apskatot tā bilances struktūru (sk. 2.7 tabula), autore secina, ka aktīvi ir stipri mainījušies. Aktīvos dominē aprozāmie līdzekļu pārsvars (51,85%) bet ilgtermiņa ieguldījumi sastāda (48,15%). Ilgtermiņa ieguldījumi ir būtiski samazinājušies par 3,61% salīdzinot ar pagājušo gadu. Aprozāmajos līdzekļos pozitīvs aspekts ir tas, ka krājumi samazinās par 0,18%, bet naudas līdzekļi palielinās par 0,38%. Kas izskaidrojams ar to, ka uzņēmums cenšas efektīvi realizēt savu produkciju un tas arī izdodas. Tomēr skatoties bilancē, redzam, ka debitoru parādi ir pieauguši par 3,42%.

Bilances vertikālā analīze 2011. gadā

4.7. tabula

Balances posteņi	2010	Struktūra	2011	Struktūra	Struktūras izmaiņas
	tūkst. ls	%	tūkst. ls	%	
Aktīvi					
Ilgtermiņa	Ls 43 472 973,00	51,77	Ls 44 430 067,00	48,15	-3,61

ieguldījumi					
1. Nemateriālie ieguldījumi	Ls 974 232,00	1,16	Ls 848 255,00	0,92	-0,24
2.Pamatlīdzekļi	Ls 34 988 546,00	41,66	Ls 36 074 457,00	39,10	-2,56
3.Ilgtermiņa finansu ieguldījumi	Ls 2 627 995,00	3,13	Ls 2 625 155,00	2,85	-0,28
Aprozāmie līdzekļi	Ls 40 507 255,00	48,23	Ls 47 835 975,00	51,85	3,61
1.Krājumi	Ls 10 745 666,00	12,80	Ls 11 638 540,00	12,61	-0,18
2.Debitori	Ls 29 237 083,00	34,81	Ls 35 273 832,00	38,23	3,42
3.Naudas līdzekļi	Ls 524 506,00	0,62	Ls 923 603,00	1,00	0,38
Pasīvi					
Pašu kapitāls	Ls 58 531 787,00	69,70	Ls 65 225 624,00	70,69	1,00
2.Rezerves	Ls 464 905,00	0,55	Ls 464 905,00	0,50	-0,05
3.Nesadalītā peļņa	Ls 32 692 830,00	38,93	Ls 39 398 904,00	42,70	3,77
Kreditori	Ls 25 448 441,00	30,30	Ls 27 040 418,00	29,31	-1,00
1.Ilgtermiņa kreditori	Ls 9 508 213,00	11,32	Ls 9 963 064,00	10,80	-0,52
2.Īstermiņa kreditori	Ls 15 940 228,00	18,98	Ls 17 077 354,00	18,51	-0,47
Bilance	Ls 83 980 228,00	100	Ls 92 266 042,00	100	

Bilances pasīva postenī pozitīvi ir tas, ka uzņēmumam samazinās gan ilgtermiņa kreditori (par 0,52%), gan arī īstermiņa kreditori (par 0,47%). Pasīvā dominē pašu kapitāls kurš sastāda 70,69% no kopējā pasīva daudzuma, bet kreditori sastāda 29,31 % no kopējā pasīvu posteņa. Nesadalītā peļņa palielinās no (38,93%) 2010.gadā, līdz (42,70%) 2011.gadā.

Apskatot 2012.gada bilances struktūru (sk.4.8 tabulā) , aktīvā, kā jau arī iepriekšējā gada vertikālajā bilancē, dominē aprozāmie līdzekļi, kuri sastāda 52,60% no kopējiem aktīviem, bet bilances aktīva, ilgtermiņa ieguldījumi 47,40%, kas ir par 0,76% mazāk, kā pērnā gadā. Ilgtermiņa ieguldījumos samazinās pamatlīdzekļu skaits 4,30%, kas ļauj secināt, ka uzņēmums iegulda mazāk saimnieciskajā darbībā. Kā arī samazinās nemateriālie ieguldījumi, salīdzinot ar pagājušo gadu tie ir samazinājušies par 0,11%. Aprozāmajos līdzekļos, krājumi ir būtiski samazinājušies no 12,61% 2011.gadā līdz 7,44% 2012.gadā. Toties ir tāda pati tendence kā pagājušajā gadā, jebšu debitoru lielums ir pieaudzis par 5,38 %. Kā redzam, 4.8. tabulā naudas līdzekļi būtiski nav palielinājušies, bet tie ir kļuvuši lielāki par 0,55%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Balances vertikālā analīze 2012.gadam

4.8.tabula

Balances posteņi	2011	Struktūra	2012	Struktūra	Struktūras izmaiņa
	tūkst.l.s	%	tūkst. l.s	%	%
Aktīvi					
Ilgtermiņa ieguldījumi	Ls 44 430 067,00	48,15	Ls 46 580 640,00	47,40	-0,76
1. Nemateriālie ieguldījumi	Ls 848 255,00	0,92	Ls 798 045,00	0,81	-0,11
2.Pamatlīdzekļi	Ls 36 074 457,00	39,10	Ls 34 198 578,00	34,80	-4,30
3.Ilgtermiņa finansu ieguldījumi	Ls 2 625 155,00	2,85	Ls 5 360 017,00	5,45	2,61
Apgrōzāmie līdzekļi	Ls 47 835 975,00	51,85	Ls 51 700 670,00	52,60	0,76
1.Krājumi	Ls 11 638 540,00	12,61	Ls 7 316 976,00	7,44	-5,17
2.Debitori	Ls 35 273 832,00	38,23	Ls 42 856 225,00	43,61	5,38
3.Naudas līdzekļi	Ls 923 603,00	1,00	Ls 1 527 469,00	1,55	0,55
Pasīvi					
Pašu kapitāls	Ls 65 225 624,00	70,69	Ls 74 886 699,00	76,20	5,50
2.Rezerves	Ls 464 905,00	0,50	Ls 464 905,00	0,47	-0,03
3.Nesadalītā peļņa	Ls 39 398 904,00	42,70	Ls 49 033 463,00	49,89	7,19
Kreditori	Ls 27 040 418,00	29,31	Ls 23 394 611,00	23,80	-5,50
1.Ilgtermiņa kreditori	Ls 9 963 064,00	10,80	Ls 8 497 523,00	8,65	-2,15
2.Īstermiņa kreditori	Ls 17 077 354,00	18,51	Ls 14 897 088,00	15,16	-3,35
Bilance	Ls 92 266 042,00	100	Ls 98 281 310,00	100	

Būtiski ir pieaugusi nesadalītā peļņa no 42,70% 2011.gadā līdz pat 49,89%, 2012.gadā tas nozīmē to, ka uzņēmuma īpašnieki ir nolēmuši nesadalītu peļņu dot uzņēmuma nākotnes attīstībai.Rezerves ir samzinājušās par 0,03%. Pozitīvs aspekts ir tas, ka tāpat kā iepriekšējā gadā tā arī šajā gadā ir samazinājies kreditoru skaits par 5,50%. Tāpēc 2012.gadā uzņēmums tiek finansēts 76,20 % daļā no pašu kapitāla un 23,80% no kreditēšanas ārējiem avotiem. Uzņēmums ir

lielāks potenciāls piesaistīt līdzekļus no ārējiem finansu avotiem. 2012. gadā uzņēmums samazina gan ilgtermiņa kreditorus (par 2,15%), gan arī īstermiņa kreditorus(par 3,35%).

4.3. Peļņas un/vai zaudējuma aprēķina horizontālā analīze

Peļņas un/vai zaudējuma analīze spēj parādīt posteņu izmaiņas gan pārskata gadā, gan, kas ir noticis iepriekšējo gadu. Apskatot 2009 gadu uzņēmuma „Grindex” peļņas vai zaudējuma aprēķinu (sk.4.9. tabulā) varam secināt, ka būtiski salīdzinot ar iepriekšējo gadu neto apgrozījums ir samazinājies par 8,5. milj latu, kas ieteikmē bruto peļņu. Pozitīvs aspekts ir tas ka pārdotās ražošanas izmaksas ir samazinājušās par 773 764 tūkst. Ls salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Pozitīvi ir tas, ka visas saimnieciskās izmaksas ir pazeminājušās. Bet toties ar to izteikts ir tas, ka arī bruto peļņa ir samazinājusies.

Peļņas vai zaudējuma aprēķins horizontālā analīze par 2009.gadu 4.9.tabula

Nr.	Rādītāja nosaukums	2008	2009	Novirze
1	Neto apgrozījums	62 107 484	53 574 211	- 8 533 273
2	Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	27 655 298	26 881 534	-773 764
3	Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	34 452 186	26 692 677	-7 759 509
4	Pārdošanas izmaksas	14 016 038	14 858 102	- 842 064
5	Administrācijas izmaksas	7 765 585	6 814 185	-951 400
6	Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	575 460	82 264	-493 196
7	Pārējās uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas	2 403 464	1 937 816	-465 648
8	Patiesās vērtības izmaiņas	112 200	1 287 886	- 1 175 686
9	Ieņēmumi no līdzdalības koncerna meitas un asociēto uzņēmumu kapitālos	-	-	-
10	Ieņēmumi no vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa ieguldījumus	-	-	-

11	Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	14 011	41 223	- 27 212
12	Ilgtermiņa finansu ieguldījumu un īstermiņa vērtspapīru vērtības norakstīšana	-	-	-
13	Procentu maksājumi vai tamlīdzīgas izmaksas	141 232	195 884	- 36 257
14	Nekustamā īpašuma nodoklis	917 86	83 105	3 812
15	Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	10 649 712	4 214 958	-6 434 754
16	Ārkārtas ieņēmumi	-	-	-
16	Ārkārtas izmaksas	-	-	-
17	Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	10 649 712	4 214 958	-6 434 754
18	Uzņēmuma ienākuma nodoklis par pārskata periodu	913 1 620	645 546	975 367
19	Pārējie nodokļi			-
20	Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem	9 028 799	3 569 412	- 5 459 387

Savelkot visas izmaksas un ieņēmumus kopā varam secināt, ka uzņēmums strādā ar zaudējumiem 6,4 milj. Ls apmērā. Kā arī no tā izriet, ka uzņēmums veic savu darbību ar zaudējumiem, jo p/z aprēķinā pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem salīdzinot ar iepriekšējo gadu samazinas 5,4 milj. Ls apmērā.

Nākamajā gadā peļņas vai zaudējuma horizontālajā analīzē (sk.4.10 tabulu) situācija krasi mainas neto apgrozījums ir palielinājies savus apjomus, ietekmējot pozitīvi bruto peļņu, kā arī uzņēmums strādā ar peļņu. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas ir palielinājušās, tā pat arī administrācijas izmaksas pakāpjas par 2,9 tūkst. Ls.

Peļņas vai zaudējuma horizontālā analīze 2010.gadam

4.10 tabula

Nr.	Rādītāja nosaukums	2009	2010	Novirze
1	Neto apgrozījums	53 574 211	65 149 068	11 574 857

2	Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	26 881 534	28 427 882	1 546 348
3	Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	26 692 677	36 721 186	10 028 509
4	Pārdošanas izmaksas	14 858 102	17 820 659	2 962 557
5	Administrācijas izmaksas	6 814 185	7 001 647	187 462
6	Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	82 264	1 790 190	1 707 926
7	Pārējās uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas	1 937 816	4 744 978	2 807 162
8	Patiesās vērtības izmaiņas	1 287 886	-	-1 287 886
9	Ieņēmumi no līdzdalības koncerna meitas un asociēto uzņēmumu kapitālos	-	-	-
10	Ieņēmumi no vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa ieguldījumus	-	-	-
11	Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	41 223	87 029	45 806
12	Ilgtermiņa finanšu ieguldījumu un īstermiņa vērtspapīru vērtības norakstīšana	-	-	-
13	Procentu maksājumi vai tamlīdzīgas izmaksas	195 884	240 241	44 357
14	Nekustamā īpašuma nodoklis	83 105	89 263	6 158
15	Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	4 214 958	8 701 617	4 486 659
16	Ārkārtas ieņēmumi	-	-	-
16	Ārkārtas izmaksas	-	-	-
17	Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	4 214 958	8 701 617	4 486 659
18	Uzņēmuma ienākuma nodoklis par pārskata periodu	645 546	1 588 361	942 815
19	Pārējie nodokļi	-	-	-
20	Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem	3 569 412	7 113 256	3 543 844

Zīmīgi ir tas, ka uzņēmumā ir peļņa pirms ārkārtas posteņiem un procentiem. Kā arī peļņa pirms nodokļiem paaugstinās uz pusi. Tas ir izskaidrojams ar to, ka uzņēmums ir laidis lielāku produkciju tirgū. Kā arī kopumā sasummējot posteņus pārskata periodā ir peļņa, nevis zaudējumi. Salīdzinot 2009.gadu ar 2010. gadu peļņas vai zaudējuma aprēķinu uzņēmums strādā ar peļņu tādejādi var vairāk ieguldīt līdzekļus savai uzņēmuma attīstībai, kā arī segt savas saistības pret kreditoriem.

Peļņas vai zaudējuma horizontālā analīze par 2011.gadu

4.11.tabula

Nr.	Rādītāja nosaukums	2010	2011	Novirze
1	Neto apgrozījums	65 149 068	69 573 161	4 424 093
2	Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	28 427 882	28 605 556	177 674
3	Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	36 721 186	40 967 605	4 246 419
4	Pārdošanas izmaksas	17 820 659	19 177 758	1 357 099
5	Administrācijas izmaksas	7 001 647	7 678 262	676 615
6	Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	1 790 190	1 826 755	36 565
7	Pārējās uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas	4 744 978	8 121 982	3 377 004
8	Patiesās vērtības izmaiņas	-	-	-
9	Ieņēmumi no līdzdalības koncerna meitas un asociēto uzņēmumu kapitālos	-	-	-
10	Ieņēmumi no vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa ieguldījumus	-	-	-
11	Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	87 029	138 132	51 103
12	Ilgtermiņa finansu ieguldījumu un īstermiņa vērtspapīru vērtības norakstīšana	-	-	-
13	Procentu maksājumi vai tamlīdzīgas izmaksas	240 241	291 757	51 516
14	Nekustamā īpašuma nodoklis	89 263	68 432	- 20 831

15	Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	8 701 617	7 594 301	-	1 107 316
16	Ārkārtas ieņēmumi	-	-	-	-
17	Ārkārtas izmaksas	-	-	-	-
18	Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	8 701 617	7 594 301	-	1 107 316
19	Uzņēmuma ienākuma nodoklis par pārskata periodu	1 588 361	886 806	-	701 555
20	Pārējie nodokļi	-	-	-	-
21	Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem	7 113 256	6 707 495	-	405 761

Apskatot 2011.gada peļņas vai zaudējumu pārskatu, izanalizējot ar horizontālās metodes palīdzību autore secina, ka neto apgrozījums ir palielinājies. Pārdotās ražošanas izmaksas arī ir palielinājušās bet mazāk kā pērnā gadā. Pieaug arī uzņēmuma izmaksas. Zīmīgi ir tas, ka nekustamā īpašuma nodoklis uzņēmumā ir samazinājies par 20 831. tūkst.Ls. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem un kā arī pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem, šie posteņi arī ir samazinājušies, kas vēsta par to ka uzņēmumam, vajadzētu pietuštēt uzņēmuma izmaksas.

Peļņas vai zaudējuma horizontālā analīze par 2012.gadu

4.12 tabula

Nr.	Rādītāja nosaukums	2011	2012	Novirze
1	Neto apgrozījums	69 573 161	82 691 061	13 117 900
2	Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	28 605 556	31 617 525	3 011 969
3	Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	40 967 605	51 073 536	10 105 931
4	Pārdošanas izmaksas	19 177 758	20 570 443	1 392 685
5	Administrācijas izmaksas	7 678 262	9 693 748	2 015 486
6	Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	1 826 755	1 022 720	- 804 035
7	Pārējās uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas	8 121 982	8 629 294	507 312
8	Patiesās vērtības izmaiņas	-	916 543	916 543

9	Ieņēmumi no līdzdalības koncerna meitas un asociēto uzņēmumu kapitālos	-	-	-
10	Ieņēmumi no vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa ieguldījumus	-	-	-
11	Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	138 132	12 621	- 125 511
12	Ilgtermiņa finansu ieguldījumu un īstermiņa vērtspapīru vērtības norakstīšana	-	-	-
13	Procentu maksājumi vai tamlīdzīgas izmaksas	291 757	258 256	- 33 501
14	Nekustamā īpašuma nodoklis	68 432	69 574	1 142
15	Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	7 594 301	12 084 608	4 490 307
16	Ārkārtas ieņēmumi	-	-	-
17	Ārkārtas izmaksas	-	-	-
18	Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	7 594 301	12 084 608	4 490 307
19	Uzņēmuma ienākuma nodoklis par pārskata periodu	886 806	2 447 712	1 560 906
20	Pārējie nodokļi	-	-	-
21	Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem	6 707 495	9 636 896	2 929 401

Analizējot 2012.gada peļņas vai zaudējuma aprēķinu horizontālās analīzes rezultātā var secināt, ka neto apgrozījums ir palielinājies par 13,1. milj. Ls tas ir 4 gadu lielākais rādītājs. Pārdotās ražošanas izmaksas arī palielinās, tās ir lielākas nekā pērnā un sasniedz 3 milj. Ls lielumu. Bet kopumā bruto peļņa ir palielinājusies 10,1.milj.Ls. Pārdošanas un administrācijas izmaksas palielinās, kā rezultātā perioda peļņu pēc nodokļiem arī pieaug. Kopumā 2012. gadā krasu izmaiņu nav.Bet pozitīvi ir tas, pārējās uzņēmuma izmaksas krasi samazinās, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem.

4.4. Finanšu koeficientu aprēķins un to analīze A/S „Grindex” salīdzinājumā ar A/S „Olainfarm”

4.4.1 Likviditātes rādītāju aprēķins un analīze

1. Kopējās likviditātes rādītājs

Kopējās likviditātes rādītājs

4.13 tabula

	2012	2011	2010	2009
„Grindex” kopējais likviditātes rādītājs	3,4705	2,8011	2,5412	2,2465
„Olainfarm” kopējās likviditātes rādītājs	2,8785	3,4036	3,6287	2,3533

A/S „Grindex” kopējās likviditātes koeficients no 2009.gada līdz 2011.gadam ir intervālā no 2,2 līdz 2,8 un no 2011. gada līdz 2012.gadam tas ir intervālā no 2,8 līdz 3,5. Kopējais likviditātes rādītājs rāda relatīvu pārsnieguma apmēru. Parasti kopējās likviditātes rādītājs, ja šis likviditātes rādītājs ir virs viens un vairāk, tā ir pozitīva tendence. Bet nevajag aizmirst to, ka pārāk augsts likviditātes rādītājs, norāda uz to, ka uzņēmumam ir aktīvu vadības problēma un apgrozāmie līdzekļi netiek efektīvi izmantoti. Salīdzinot abu uzņēmumu kopējos likviditātes rādītājus labāka likviditāte no 2009 līdz 2011 gadam ir A/S „Olainfarm”, bet A/S „Grindex” no 2011 līdz 2012 gadam ar pieaugošu tendenci, toties „Olainfarm” kopējās likviditātes rādītājs no 2011.gada līdz 2012. gadam sarūk, rādot lejupslīdi.

2. Starpseguma likviditātes rādītājs

Starpseguma likviditātes rādītājs

4.14 tabula

	2012	2011	2010	2009
"Grindex" starpseguma likviditātes rādītājs	2,9794	2,1196	1,8671	1,5521
"Olainfarm" starpseguma likviditātes rādītājs	2,2003	2,3764	2,1283	1,1971

Starpseguma likviditātes rādītājs ir saistīts ar uzņēmuma saimniecisko darbību, iesaistot aktīvo kapitālu. Rādītāja zemākā robeža ir no 0,8-1,0. Tā kā 2.10 tabulā ir salīdzināts „Grindex” un „Olainfarm” starpseguma likviditātes rādītājs 4 gadu garumā, var secināt, ka abiem uzņēmumiem rādītāju tendence paaugstinās. A/S „Grindex” ir labāka situācija, kā A/S „Olainfarm”, bet abiem uzņēmumiem ir

problēmas ar debitoru parādiem tas izskaidro to, kāpēc palielinās starpseguma likviditāte.

3. Absolūtās likviditātes rādītājs

Absolūtās likviditātes rādītājs

4.15 tabula

	2012	2011	2010	2009
"Grindex" absolūtā likviditāte	0,1025	0,0541	0,0329	0,0077
"Olainfarm" absolūtā likviditāte	0,1306	0,2053	0,1096	0,0316

Šī rādītāja optimālais lielums ir mērāms intervāla no 0,1- 0,7 robežās. Tabulā 2.15. redzam, ka „Grindex” 2009. gada līdz 2011. gadam ir izpildījis absolūtās likviditātes prasības. Pētot „Grindex” bilances horizontālās analīzes gaitā, 2012. gadā ļoti palielinājās uzņēmuma naudas līdzekļi, gan bankas kontos, gan uzņēmuma kasē.

A/S „Olainfarm” ir savādāka situācija šis uzņēmums rādītāja prasības ir izpildījis tikai 2009. gadā, kur absolūtās likviditātes rādītājs bija 0,0316. Bet pārējos trīs gadus no 2010. gada līdz 2012. gadam uzņēmums nav spējis iekļauties absolūtās likviditātes rādītāja normās.

Tāpēc, var secināt, ka „Grindex” ir ticis labāk ar absolūtās likviditātes rādītāju nekā „Olainfarm”.

4. Tīrais apgrozāmais kapitāls tūkst.ls

4.16 tabula

	2012	2011	2010	2009
"Grindex" tīrais apgrozāmais kapitāls	36803582	30758621	24567027	18964008
"Olainfarm" tīrais apgrozāmais kapitāls	19253309	15204650	11842734	7761672

Abiem uzņēmumiem tīrais apgrozāmais kapitāls ir pietiekoši lielā apmērā. Protams vadošajam Baltijas uzņēmumam „Grindex” ir spēcīgāki rezultāti par pašmāju „Olainfarm”. Tīrie apgrozāmie līdzekļi ir nepieciešami uzņēmumu finansiālās stabilitātes uzturēšanai, šajos abos uzņēmumos tā ir, ka apgrozāmie līdzekļi ir pārsvarā par īstermiņa saistībām. Tas liecina, ka uzņēmumi spēj nosegt savas īstermiņa saistības, bet tiem ir arī finanšu resursi savas darbības paplašināšanai nākotnē. Bilances zelta likums izpildas A/S „Grindex”.

4.5. Finansiālās stabilitātes rādītāji A/S „Grindex” un A/S „Olainfarm”

4.5.1. Īpašuma koeficients (procentos)

4.17 tabula

	2012	2011	2010	2009
"Grindex" īpašuma koeficients	76,196%	70,693%	69,697%	69,322%
"Olainfarm" īpašuma koeficients	75,563%	69,071%	64,503%	57,035%

Īpašuma koeficients raksturo pašu kapitāla īpatsvaru uzņēmuma kopējā kapitālā struktūrā. 4.17. tabulā redzam, ka abi uzņēmumiem īpašuma koeficients tiek turēts pietiekamā līmenī un kreditoru risks nav īpaši liels. Bet kā redzam 4.17 tabulā gan „Grindex”, gan „Olainfarm” īpašuma koeficients palielinās, kas liecina par to, ka uzņēmumos ir stabila, bet neefektīva uzņēmumu finanšu līdzekļu struktūra. Abi uzņēmumi var veikt papildus ieguldījumus uzņēmumu darbības veicināšanai, kā arī abi var vairāk piesaistīt aizņemto kapitālu.

4.5.2. Saistību īpatsvars bilancē

4.18 tabula

	2012	2011	2010	2009
"Grindex" saistību īpatsvars bilancē	23,804%	29,307%	30,303%	30,678%
"Olainfarm" saistību īpatsvars bilancē	24,437%	30,929%	35,497%	42,965%

Saistību īpatsvars bilancē norāda, ka uzņēmumam nav problēmu norēķināties ar lielu kredītu apmaksu, un tas spēj norēķināties ar ārējiem aizdevumiem. Tabulā 4.18 ir redzams, ka šo saistību īpatsvaru izpilda gan „Grindex”, gan arī „Olainfarm”. Ja A/S „Grindex” 2009.gadā šis koeficients bija apmēram 30%, tad jau 2012.gadā tas bija 23%, daudz veiksmīgāk ar saistību īpatsvaru ir ticis „Olainfarm”, kuram 2009.gadā bija 42% saistību īpatsvars, bet 2012.gadā tas ir samazinājies līdz 24,44%. Kreditori parasti vēlas, lai šis rādītājs būtu zemāks, jo līdz ar to drošākas iespējas netraucēti saņemt atpakaļ aizdotās summas. Augsts šis rādītājs norāda, ka par aizņēmumiem jāmaksā liela procentu summa, un uzņēmuma kreditēšanas noteikumi būs stingrāki, vai arī tas var zaudēt iespēju vēl saņemt kredītus. Pētāmajiem uzņēmumiem nedaud šāds variants.

4.6. Aprites rādītāji A/S „Grindex” un A/S „Olainfarm”

4.6.1 Visu aktīvu aprites koeficients

4.19 tabula

	2012	2011	2010	2009
"Grindex" visu aktīvu aprites koeficients	0,8679	0,7895	0,8251	0,7791
"Olainfarm" visu aktīvu aprites koeficients	0,7944	1,0029	0,8068	0,7346

Aktīvu aprīte A/S „Grindex” salīdzinājumā ar A/S „Olainfarm” ir ar labākiem rādītājiem. Četrus gadus abos uzņēmumos ir pieaugusi aktīvu aprīte. Bet „Olainfarm” kā liecina 4.19 tabulas dati, no 2011. gada līdz 2012. gadam tendence samazinās un notiek lejupslīde. Lai paaugstinātu uzņēmumi aktīvu aprīti, tiem jālikvidē daļu no pamatlīdzekļiem, un no iegūtos līdzekļus izmantot īstermiņu saistību atmaksai.

4.6.2 Debitoru parādu aprites ātrums

4.20 tabula

	2012	2011	2010	2009
"Grindex" debitoru parādu aprites koeficients	2,1168	2,1569	2,4708	2,4877
"Grindex" debitoru parādu aprites dienas	170	167	146	145
"Olainfarm" debitoru parādu aprites koeficients	2,6521	3,1400	3,1717	3,5921
"Olainfarm" debitoru parādu aprites dienas	136	115	114	100

A/S „Grindex” debitoru parādu aprites ātrums ir pakāpeniski pieaudzis. 2009. gadā (sk. 4.20 tabulu) koeficients sasniedz 2,4. Tomēr 2010., 2011., 2012. tas turpina augt un sasniedz 2,1 koeficientu. Debitoru parādu aprites pieaugums uzņēmumā nav pozitīvs rādītājs, tas nosaka cik reizi vidēji gada laikā debitoru parādi pārvēršas naudas līdzekļos. „Grindex” 2012. gadā debitoru aprites dienas ir 170. Salīdzinot „Olainfarm” tās ir 136 dienas, šis rādītājs nav pietiekami pilnīgs, lai salīdzinātu abus uzņēmumus, jo „Grindex” saimnieciskā darbība ir daudz plašāka kā „Olainfarm”.

4.6.3 Kreditoru parādu aprites ātrums

4.21 tabula

	2012	2011	2010	2009
"Grindex" kreditoru aprites koeficients	4,6311	3,8337	3,9084	4,5198
"Grindex" kreditoru aprites dienas	78	94	92	80
"Olainfarm" kreditoru aprites koeficients	10,8153	6,4820	11,6758	4,8013
"Olainfarm" kreditoru aprites dienas	33	56	31	75

Kreditoru parādu aprites ātrums rāda cik aprites reizes uzņēmumam būs nepieciešamas lai samaksātu savus rēķinus. Abiem uzņēmumiem kreditoru aprites ātrums (dienās) ir samazinājies. „Grindex” 2011.gadā ir lielākais kreditoru aprites dienu skaits, pozitīvi, ka 2012.gadā tas sarūk, uzņēmums spēj atdod savu kredītus, daudz ātrāk. Arī „Olainfarm” „cīnas” ar kreditoru apriti. 2009.gadā tās sastādīja 75 dienas, bet gadu pēc tam uzņēmums savus aizņēmumus spēja atdod jau pēc 31 dienas. 2011.gadā abiem uzņēmumiem ir augsts kreditoru aprites dienu skaits. A/S „Grindex” bija 94 dienas, bet A/S „Olainfarm” tās sasniedza līdz 56 dienām.

4.6.4 Dividendžu izmaksu koeficients

4.22 tabula

	2012	2011	2010	2009
"Grindex" izmaksātās dividendes	nav	nav	nav	nav
Olainfarm izmaksātās dividendes	867 641,00	352 127,00	nav	nav

Šie rādītāji AS Grindeks nav aprēķināti, jo uzņēmums pētāmajā periodā (2009.-2012.gada) ne reizi nav izmaksājis dividendes, pamatojoties uz peļņas sadales ieguldīšanu attīstībā kā arī uzņēmuma politiku.

Analizējot pieejamos interneta resursus, AS Grindeks galvenais akcionārs Kirovs Lipmans apgalvo, ka, iespējams, tuvāko 1-2 gadu laikā varētu sākt maksāt dividendes, jo pavisam nesen esot veikti nozīmīgi ieguldījumi (*ieguldīti 60 miljoni dolāru – uzbūvēts jauns korpuss un iegādātas jaunas iekārtas*), kuri, plānots, nesīs papildus peļņu un naudu kontos.

Zīmīgi, ka A/S „Grindex” lielākais konkurents Latvijas tirgū A/S „Olainfarm”, dividendes ir atsācis maksāt jau kopš 2011. gada, kur izmaksātās dividendes sasniedz 352 127,00 Ls, bet 2012.gadā palielinās par 2 reizēm sasniedzot 867 641 Ls.

4.7 Rentabilitātes rādītāju analīze A/S „Grindex” un A/S „Olainfarm”

4.7.1 Komerčiālā rentabilitāte (%)

4.23 tabula

	2012	2011	2010	2009
"Grindex" komerčiālā rentabilitāte	14,774%	11,235%	13,729%	8,311%

"Olainfarm" komerciālā rentabilitāte	26,423%	23,887%	18,322%	15,188%
--------------------------------------	---------	---------	---------	---------

Kā redzam 4.23 tabulā abu uzņēmumu komerciālā rentabilitāte periodiski pieaug. ROS rādītājs jeb komerciālā rentabilitāte nosaka uzņēmumā cik peļņas dod katra uzņēmuma neto apgrozījuma vienība. A/S „Grindex” komerciālā rentabilitāte četrus gadus laikā pieaug par 6,5%. A/S „Olainfarm” komerciālā rentabilitāte četrus gadus laikā pieaug par 11,2%. Abos uzņēmumos šis rādītājs ir labs un ar augošu tendenci. Kopumā abās akciju sabiedrībās rentabilitāte ir pietiekami augsta, kas parāda labu uzņēmuma darbību.

4.7.2 Ekonomiskā rentabilitāte(%)

4.24.tabula

	2012	2011	2010	2009
"Grindex" ekonomiskā rentabilitāte	12,823%	8,870%	11,328%	6,476%
"Olainfarm" ekonomiskā rentabilitāte	20,990%	23,956%	14,782%	11,156%

Ekonomiskā aktivitāte raksturo, cik efektīvi peļņas radīšanā tiek izmantoti aktīvi. A/S „Grindex” 2009. gadā ekonomiskā rentabilitāte bija 6,5%, četrus gadus laikā tā pieauga teju uz pusi vairāk, jebšu 2012.gadā 12,8%. Tas norāda, ka uzņēmumam ir efektīvi izmantoti aktīvi. Tāpat arī „Olainfarm” ekonomiskā rentabilitāte no 2009.gada līdz 2012.gadam ir pieaugusi uz pusi. Abiem uzņēmumiem tendence ir pieaugoša, un tas liecina par labu un efektīvu peļņas radīšanu izmantojot aktīvus.

4.7.3 Finansiālā rentabilitāte (%)

4.25 tabula

	2012	2011	2010	2009
"Grindex" finansiālā rentabilitāte	13,756%	10,840%	12,958%	7,210%
"Olainfarm" finansiālā rentabilitāte	31,454%	28,985%	18,764%	14,836%

Finansiālā rentabilitāte rāda, cik peļņas ieguvuši uzņēmuma īpašnieki uz ieguldītā kapitāla vienību. 2009.gadā A/S „Grindex” pašu kapitāla rentabilitāte bija 7,2% (sk. 4.25 tabulu), uzņēmuma īpašnieki uz katru ieguldīto latu saņēma 0,37 Ls. 2010. gadā finansiālā rentabilitāte palielinājās par 5,75%, bet 2011.gadā tā samazinājās par 2,12%, bet tendence rāda to, ka finansiālā rentabilitāte palielinās un tā sasniedza 13,76% latīņu, tāpēc tas liecina par to, ka uzņēmums uzlabo savu finanšu stāvokli. Apskatot „Olainfarm” šim uzņēmumam ir rentablāka finansiālā

rentabilitāte, jo četru gadu laikā, tā ir tikai pieaugusi no 14,84% 2009.gadā līdz pat 31,45% 2012.gadā. Peļņa par vienu akciju 2009. gadā „Olainfarm” sasniedza līdz pat 0,168 Ls. Tendence turpina pieugt un ir tas ir pozitīvs aspekts uzņēmuma finansiālajam stāvoklim. Salīdzinot „Grindex” ar „Olainfarm” viennozīmīgi rentablāks uzņēmums ir „Olainfarm”, bet nedrīks aizmirst, ka „Grindex” ir vadošais uzņēmums Baltijā un bakalaura darba praktiskās daļas izstrādē tika iekļauti koncerna dati.

4.8 Uzņēmumu bankrota prognozēšana

Autore, atsaucoties uz darba teorētisko daļu, lai noteiktu bankrota prognozi uzņēmumā izmantoja slavenā ekonomista E.Altmana metodi, kuru veica abiem uzņēmumiem, gan „Grindex”, gan arī „Olainfarm”. Terorētiskajā daļā tiek parādīt kā ir iegūts E.Altmana Z indekss. Tas sastāv no pieciem koeficientiem – X1, X2, X3, X4, X5. Autore savā darbā atainoja tikai šo „Z” skaitli, kurš ir aprēķināts abiem uzņēmumiem un to var skatīt 4.26 tabulā.

4.8.1 Altmana Z indeksa bankrota varbūtības, A/S “Grindex” un A/S “Olainfarm”

4.26 tabula

Z-skaitlis	2012	2011	2010	2009
"Grindex" bankrotēšanas iespēja(z-skaitlis)	3,52	2,45	3,37	2,43
"Olainfarm"bankrotēšanas iespēja(z-skaitlis)	5,53	4,03	3,52	2,04

Tabulas dati liecina, ka uzņēmuma „Grindex” Z lielums bija robežās no 2,43 līdz 3,52. Apskatot terētiskos aspektus var secināt, ka uzņēmums pamīšus četru gadu laikā „ieslīd” augsta bankrota varbūtībā, tas ir saistīts ar finanšu politiku uzņēmumā. 2009.gadā šis rādītājs bija 2,43, kā arī viens no kritiskākajiem uzņēmuma gadiem ir bijis 2011. gads ar rādītāja lielumu-2,45 tas liecina, ka uzņēmumā ir jāveic kādas pārmaiņas uzņēmuma finansu politikā, kā arī gan potenciālo, gan esošo kreditoru skatījumā uzņēmums paliek nepievilcīgs. Pozitīva tendence ir vērojama 2010. un 2012. gadā, kad Z-skaitlis ir virs 3. (sk. 4.26 tabulā)

Uzņēmumam A/S „Grindex” ik gadu „pamīšus” uzņēmums izpilda visus nosacījumus un kreditori var būt mierīgi, ka uzņēmums atdos aizņemtos līdzekļus.

A/S „Olainfarm” Z-skaitlis rāda vispār savādāku tendenci, jeb gadu no gada šis koeficients pieaug (sk.4.26 tabulā). Viskritiskākais gads ir 2009., kad Z skaitļa lielums bija 2,04 un bankrota varbūtība bija augsta, tas tāpat kā uzņēmumam „Grindex” ir saistīts ar finanšu politiku, kura ir jāuzlabo. Bet kā liecina aprēķinātie dati „Olainfarm” no 2010 līdz 2012. gadam ir satabils Z indekss. Un šis indekss turpina pieaugt. Kā rezultātā sniedz kreditoriem drošību, par uzņēmuma finansiālo stabilitāti. Kā arī potenciālajiem un esošajiem kreditoriem īpaši nav jāveic analīzi, lai noskaidrotu, ka uzņēmums tuvāko gadu laikā nebankrotēs.

Analizējot abus uzņēmumus izmantojot Altmana modeli, tika noskaidrots, ka labākus rezultātus iegūst „Olainfarm” nekā „Grindex”. Toties abi uzņēmumi četrus gadus laikā nav sasnieguši kritisku bankrota līniju. Kā „Grindex” tā arī „Olainfarm” darbojas lielas konkurences tirgos, kā arī cenšas realizēt savu produkciju ātrāk, lai arī būtu ātrāka apgrozāmo līdzekļu aprīte. Kā arī abi uzņēmumi investē lielus līdzekļus- jaunām iekārtām, tehnoloģijām. Jo zāļu ražošanas process būs modernizētāks, jo arī ātrāk būs gatavā produkcija, kura nokļūs pie patērētāja, tādā veidā uzņēmumam palielinot gan skaidras, gan bezskaidras naudas līdzekļus.

Protams pierādas arī tas, ka izmantojot Altmana metodi, nav iespējams 100% spriest par bankrota iespēju uzņēmumā. Jāņem vērā daudz un dažādi ietekmējošie faktori, piemēram, uzņēmuma darbības nozare un tās specifiskais aspekts, atbilstošie finansu rasursu avoti kā arī to izlietošanas struktūras attiecība.

Secinājumi

Bakalaura darbā tika izmantotas finansu aprēķināšanas populārākās metodes, no kurām izriet finansu aprēķins un tā analizēšana.

Finansu analīzei ir diezgan plaša lietotāju grupa, kura vēlas uzzināt uzņēmuma darbību un tā specifiskos rādītājus. Finansu analīze ietver gan ārējie lietotāji-kreditori, valsts, investori, u.c., gan arī iekšējie lietotāji tā ir uzņēmuma vadība. Analīze ir nepieciešama tamdēļ, gan iekšējie, gan ārējie lietotāji spētu saprast uzņēmuma darbību, uzņēmuma vājās puses un tā trūkumus.

Pētāmais uzņēmums farmācijas sfērā („Grindex”) tika salīdzināts ar tās pat nozares „Olainfarm”, tika izdarīti dažādi **secinājumi** par finansu analīzi:

1. A/S Grindex aktīvu aprites dienu skaits svārstās starp 415 un 462 dienām. Šis rādītājs ir līdzīgs arī Olainfarm. Krājumu un debitoru aprites ilgums Grindexam ir krietni lielāks nekā Olainfarmam, kas nav diezgan labs rādītājs.
2. Grindex ar kreditoriem norēķinās ātrāk nekā debitori norēķinās ar Grindexu. Grindex rentabilitātes rādītāji ir diezgan zemi, salīdzinājumā ar Olainfarm. Lielākais Grindex rentabilitātes rādītājs ir peļņas ieņēmumi.
3. Grindex likviditātes rādītāji katru gadu neiekļaujas normā, kas ir saistīts ar lielo krājumu un debitoru daudzumu. Rādītāji ir lielāki par normu, pie tām aug ar katru gadu.
4. Grindex apgrozāmie līdzekļi ir lielāki nekā īstermiņa saistības, kas nozīmē, ka izpildas “Balances zelta likums”. Ar katru gadu šis rādītājs paliek aizvien lielāks.
5. Četru gadu laikā Grindex akcijas tirgus cena svārstījās starp 2.8 un 6.29 LVL. Akcijas bilances vērtība ir lielākā nekā Olainfarm, kas ir saistīts ar mazāko akciju skaitu un lielāko pašu kapitālu Grindexam.
6. 2012.gadā salīdzinājumā ar 2011.gadu peļņa ir izaugusi par 6.Mlj LVL. Cenu pieaugums ir 1.6%
7. Ražošanas izmaksu pieaugums 2012.gadā ir palielinājis peļņu par 2.38Mlj LVL. Pārdošanas izmaksu samazinājums 2012.gadā ir palielinājis peļņu par 2.23Mlj.LVL. Administrācijas izmaksu pieaugums 2012.gadā ir samazinājis peļņu par 5.6tukst.LVL.

8. Visi peļņu ietekmējošie faktori, izņemot administrācijas izmaksas, ir palielinājušies. Peļņa arī ir pieaugusi. Visvairāk peļņu ietekmē apjoms un ražošanas izmaksas.
9. 2011.gadā ROS bija 20.28% un 2012.gadā 25.17%.
10. Lielākā komerciālā rentabilitāte būtu ja ieņēmumi būtu kā 2012.gadā, bet izmaksas kā 2011.gada un ja produkcijas apjoms būtu kā 2012.gadā, bet cenas un izmaksas kā 2011.gadā. ROS palielinātos par 4.8821% punktiem. Visvairāk pieaugtu apjoms un administrācijas un pārdošanas izmaksas samazinātos.
11. Katru gadu „Grindex” iegādājās jaunus pamatlīdzekļus un daļēji to finansē no saviem naudas līdzekļiem un daļēji no aizņemtā kapitāla, izņemot 2012.gadu, kur uzņēmums atmaksā kredītu un iegādājās pamatlīdzekļus no saviem līdzekļiem.
12. Likviditātes rādītāji uzņēmumā „Grindex” neiekļaujas normā, kas ir saistīts ar lielo krājumu un debitoru daudzumu.
13. Uzņēmumam izpildas “Balances zelta likums”.
14. Akciju cena uzņēmumā ir augusi ar katru gadu. Akcijas bilances vērtība ir laba, jo pašu kapitāls uzņēmumā ir diezgan liels un akciju skaitas diezgan mazs.
15. Pagaidām uzņēmums „Grindex” nemaksā dividendes, bet plāno tuvākajos gados iesākt to darīt.

Priekšlikumi

Veicot darbu autore izveidoja **priekšlikumus**, ko var darīt uzņēmums „Grindex”, lai efektīvāk strādātu farmācijas sfērā:

1. Uzņēmumam jāsamazinā krājumu un debitoru aprites ilgums;
2. Lai palielinātu peļņu uzņēmumam, ieteicams samazināt izmaksas. Uzņēmumam turpinot savu darbību būtu jāsamazina administrācijas izmaksas, jo tās no izmaksām četru gadu laikā, pieaug ļoti strauji;
3. Tā kā uzņēmumā pedejo gadu laikā ir daudz brīvie naudas līdzekļi uzņēmums varētu sākt maksāt dividendes;
4. Uzņēmumam jāuzlabo ekonomiskā rentabilitāte ;
5. Uzņēmumam ieteicams meklēt jaunus investorus, jo tas dos iespēju palielināt pašu kapitālu;
6. Bankrots uzņēmumam nedraud, tuvākajā laikā ieteicams sistemātiski sekot finansu analīzei.

Izmantotās literatūras saraksts

1. *Finanšu analīze* [atsauce 04.03.2014]
Pieejams: http://www.lursoft.lv/finansu_analize.html
2. A/S „Grindex” [atsauce 04.03.2014] Pieejams: <http://www.grindeks.lv/lv/par-grindeks>
3. Rurāne M. *Finansu pārvadība*. Latvijas izglītības fonds. 283.lpp.
4. Zelgalve E. *Finansu analīzes loma aizņēmēja kredītspējas novērtēšanā*. Mācību līdzeklis. Rīga:2002. gads.71.lpp.
5. Bednarskis L., Paupa V., Vaikulis J. *Finansu pārskatu analīze*. Latvijas Universitāte, 103. Lpp
6. Ковфлев В.В. Введение в финансовый менеджмент. -М. Финансы и статистикаб 2000, стр.706
7. R.Šneidere., *Finansu analīzes metodes uzņēmuma maksātspējas prognozēšanai.*, 2009., Rīga, 232.lpp
8. Altman E. *Bankruptcy, credit risk and high yield junk bonds*. UK, Oxford, 2002. 540p.
9. S.Saksonova., *Finanšu informācijas un pārskatu praktiskā izmantošana uzņēmumu finanšu lēmumu pieņemšanā*. Rīga, 2010., 313.lpp
10. A.Dūdele, T.Korsaka, *Finansu vadības pamati*, Banku augstskola, Rīga, 2001, 104.lpp
11. J.Benze, *Finansu grāmatvedība*, Rīga, 1999, 323.lpp
12. R.Feldmanis. *30 pirktākie Latvijas zīmoli*. Forbes. Februāris 2013. 88.lpp
13. A/S “Olainfarm” [atsauce 07.04.2014] Pieejams: <http://olainfarm.lv/kompanija>

PIELIKUMI

**1.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (aktīvs) uz 2009.gada
31.decembri**

	Pielikumi	Koncerns 31.12.2009 LVL	Koncerns 31.12.2008 LVL	Sabiedrība 31.12.2009 LVL	Sabiedrība 31.12.2008 LVL
AKTĪVS					
Ilgtermiņa ieguldījumi					
Nemateriālie ieguldījumi					
Programmas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības		491,500	369,105	487,163	369,005
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		295,178	61,495	295,178	61,495
Kopā nemateriālie ieguldījumi	2	786,678	430,600	782,341	430,500
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves		16,358,280	7,139,276	13,360,559	5,716,230
Iekārtas un mašīnas		10,204,746	8,910,574	10,110,362	8,797,569
Pārējie pamatlīdzekļi		835,899	804,418	824,524	785,267
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		3,405,717	13,144,030	-	9,560,714
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		2,386,423	685,242	2,367,693	649,771
Kopā pamatlīdzekļi	3	33,191,065	30,683,540	26,663,138	25,509,551
Ieguldījuma īpašumi	4	5,049,220	4,763,966	-	-
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	5	-	-	6,986,582	6,155,706
Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā		22,000	22,000	22,000	22,000
Aizdevumi uzņēmuma līdzīpašniekiem un vadībai		710,335	84,118	710,335	84,118
Kopā ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		732,335	106,118	7,718,917	6,261,824
Kopā ilgtermiņa ieguldījumi		39,759,298	35,984,224	35,164,396	32,201,875
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi					
Izejvielas, pamatmateriāli un paligmateriāli		3,147,807	1,830,040	2,028,556	1,575,634
Nepabeigtie ražojumi		1,848,574	1,993,927	1,848,574	1,514,033
Gatavie ražojumi un preces pārdošanai		5,567,468	3,332,771	1,934,830	3,116,557
Avansa maksājumi par precēm		-	450	-	-
Kopā krājumi		10,563,849	7,157,188	5,811,960	6,206,224
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi	6	19,148,974	18,026,541	12,464,886	11,003,582
Radniecīgo sabiedrību parādi		-	-	12,350,475	9,737,116
Citi debitori	7	3,432,653	1,394,270	2,154,740	1,237,140
Aizdevumi uzņēmuma līdzīpašniekiem un vadībai		741,893	-	735,543	-
Nākamo periodu izmaksas		174,661	152,124	121,646	46,670
Kopā debitori		23,498,181	19,572,935	27,827,290	22,024,508
Nauda un naudas ekvivalenti	8	116,412	868,796	59,536	229,135
Kopā apgrozāmie līdzekļi		34,178,442	27,598,919	33,698,786	28,459,867
KOPĀ AKTĪVS		73,937,740	63,583,143	68,863,182	60,661,742

**2.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (pasīvs) uz 2009.gada
31.decembri**

		Koncerns 31.12.2009 LVL	Koncerns 31.12.2008 LVL	Sabiedrība 31.12.2009 LVL	Sabiedrība 31.12.2008 LVL
PASĪVS					
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	9	9,585,000	9,585,000	9,585,000	9,585,000
Akciju emisijas uzceļojums		15,687,750	15,687,750	15,687,750	15,687,750
Pārējās rezerves		464,905	464,905	464,905	464,905
Valūtas kursu pārvērtēšanas rezerve		(117,972)	(40,036)	-	-
Nesadalītā peļņa					
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		22,012,072	12,984,900	21,983,733	13,088,332
b) pārskata gada peļņa		3,568,060	9,027,172	3,513,315	8,895,401
Pašu kapitāls, kas attiecināms uz mātes sabiedrības akcionāriem		51,199,815	47,709,691	51,234,703	47,721,388
Mazākuma daļa		55,462	54,110	-	-
Kopā pašu kapitāls		51,255,277	47,763,801	51,234,703	47,721,388
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	3,324,869	4,471,843	1,999,258	3,146,232
Finanšu līzings saistības	11	1,230,828	1,102,339	681,476	581,627
Nākamo periodu ieņēmumi		1,084,826	1,209,953	1,084,826	1,209,953
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	19 (c)	1,827,506	1,509,328	1,164,476	861,873
Kopā ilgtermiņa kreditori		7,468,029	8,293,463	4,930,036	5,799,685
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	7,241,415	2,123,016	7,241,415	2,123,016
Finanšu līzings saistības	11	332,263	228,949	332,263	228,949
No pircējiem saņemtie avansi		11,922	72,416	11,922	72,416
Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem		6,435,314	3,811,221	4,118,873	3,738,382
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	13 (b)	253,627	367,012	164,549	188,574
Citi kreditori		635,030	308,385	420,953	205,847
Uzkrātās saistības		88,444	490,574	192,049	459,179
Nākamo periodu ieņēmumi		216,419	124,306	216,419	124,306
Kopā īstermiņa kreditori		15,214,434	7,525,879	12,698,443	7,140,669
Kopā kreditori		22,682,463	15,819,342	17,628,479	12,940,354
KOPĀ PASĪVS		73,937,740	63,583,143	68,863,182	60,661,742

**3.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētais peļņas vai zaudējuma aprēķins uz
2009.gada 31.decembri**

		Koncerns 2009 LVL	Koncerns 2008 LVL	Sabiedrība 2009 LVL	Sabiedrība 2008 LVL
Neto apgrozījums	15	53,574,211	62,107,484	51,526,669	58,391,463
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	16	(26,881,534)	(27,655,298)	(26,788,236)	(26,608,609)
Bruto peļņa		26,692,677	34,452,186	24,738,433	31,782,854
Pārdošanas izmaksas	17	(14,858,102)	(14,016,038)	(13,297,221)	(14,130,631)
Administrācijas izmaksas	18	(6,814,185)	(7,765,585)	(5,218,300)	(6,484,534)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi		82,264	575,460	196,449	361,333
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas		(1,937,816)	(2,403,464)	(2,159,574)	(954,771)
Patiesās vērtības izmaiņas	4	1,287,886	112,200	-	-
Procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi		41,223	14,011	131,005	79,678
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas		(195,884)	(232,141)	(195,884)	(231,962)
Nekustamā īpašuma nodoklis		(83,105)	(86,917)	(51,622)	(55,042)
Peļņa pirms nodokļiem		4,214,958	10,649,712	4,143,286	10,366,925
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	19 (a)	(645,546)	(1,620,913)	(629,971)	(1,471,524)
PĀRSKATA GADA PEĻŅA		3,569,412	9,028,799	3,513,315	8,895,401
Peļņa attiecināma uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		3,568,060	9,027,172	3,513,315	8,895,401
Mazākuma akcionāriem		1,352	1,627	-	-
KOPĀ		3,569,412	9,028,799	3,513,315	8,895,401
Peļņa uz vienu akciju, kas attiecināma uz mātes sabiedrības akcionāriem (LVL uz vienu akciju)	20				
- Pamata peļņa uz vienu akciju		0.37	0.94		
- Koriģētā peļņa uz vienu akciju		0.37	0.94		

**4.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (aktīvs) uz 2010.gada
31.decembri**

	Pielikumi	Koncerns 31.12.2010 LVL	Koncerns 31.12.2009 LVL	Sabiedrība 31.12.2010 LVL	Sabiedrība 31.12.2009 LVL
AKTĪVS					
Ilgtermiņa ieguldījumi					
Nemateriālie ieguldījumi					
Programmas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības		883,491	491,500	875,409	487,163
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		90,741	295,178	90,741	295,178
Kopā nemateriālie ieguldījumi	2	974,232	786,678	966,150	782,341
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves		14,106,736	16,358,280	13,250,167	13,360,559
Iekārtas un mašīnas		9,119,061	10,204,746	9,028,778	10,110,362
Pārējie pamatlīdzekļi		787,502	835,899	737,120	824,524
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		8,597,711	3,405,717	5,200,697	-
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		2,377,536	2,386,423	2,361,821	2,367,693
Kopā pamatlīdzekļi	3	34,988,546	33,191,065	30,578,583	26,663,138
Ieguldījuma īpašumi	4	4,882,200	5,049,220	-	-
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	5	-	-	6,986,582	6,986,582
Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā		-	22,000	-	22,000
Pārējie vērtspapīri		25,720	-	25,720	-
Citi ilgtermiņa aktīvi		1,706,200	-	-	-
Aizdevumi uzņēmuma līdzīpašniekiem un vadībai		896,075	710,335	896,075	710,335
Kopā ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		2,627,995	732,335	7,908,377	7,718,917
Kopā ilgtermiņa ieguldījumi		43,472,973	39,759,298	39,453,110	35,164,396
Aprozāmie līdzekļi					
Krājumi					
Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli		2,828,538	3,147,807	1,683,387	2,028,556
Nepabeigtie ražojumi		1,980,706	1,848,574	1,980,706	1,848,574
Gatavie ražojumi un preces pārdošanai		5,936,422	5,567,468	2,238,922	1,934,830
Kopā krājumi		10,745,666	10,563,849	5,903,015	5,811,960
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi	6	23,846,258	19,148,974	18,395,418	12,464,886
Radniecīgo sabiedrību parādi		-	-	14,717,210	12,350,475
Citi debitori	7	4,437,538	3,432,653	2,253,850	2,154,740
Aizdevumi uzņēmuma līdzīpašniekiem un vadībai		845,096	741,893	845,095	735,543
Nākamo periodu izmaksas		108,191	174,661	68,492	121,646
Kopā debitori		29,237,083	23,498,181	36,280,065	27,827,290
Nauda un naudas ekvivalenti	8	524,506	116,412	224,057	59,536
Kopā aprozāmie līdzekļi		40,507,255	34,178,442	42,407,137	33,698,786
KOPĀ AKTĪVS		83,980,228	73,937,740	81,860,247	68,863,182

**5.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (pasīvs) uz 2010.gada
31.decembri**

	Pielikumi	Koncerns 31.12.2010 LVL	Koncerns 31.12.2009 LVL	Sabiedrība 31.12.2010 LVL	Sabiedrība 31.12.2009 LVL
PASĪVS					
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	9	9,585,000	9,585,000	9,585,000	9,585,000
Akciju emisijas uzcelojums		15,687,750	15,687,750	15,687,750	15,687,750
Pārējās rezerves		464,905	464,905	464,905	464,905
Valūtas kursu pārvērtēšanas rezerve		45,282	(117,972)	-	-
Nesadalītā peļņa					
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		25,580,132	22,012,072	25,497,048	21,983,733
b) pārskata gada peļņa		7,112,698	3,568,060	8,279,316	3,513,315
Pašu kapitāls, kas attiecināms uz mātes sabiedrības akcionāriem		58,475,767	51,199,815	59,514,019	51,234,703
Nekontrolējošās puses daļa		56,020	55,462	-	-
Kopā pašu kapitāls		58,531,787	51,255,277	59,514,019	51,234,703
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	3,687,826	3,324,869	3,687,826	1,999,258
Finanšu līzings saistības	11	770,300	1,230,828	359,912	681,476
Nākamo periodu ieņēmumi		3,056,775	1,084,826	3,056,775	1,084,826
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	19 (c)	1,993,312	1,827,506	1,330,282	1,164,476
Kopā ilgtermiņa kreditori		9,508,213	7,468,029	8,434,795	4,930,036
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	7,839,793	7,241,415	6,514,182	7,241,415
Finanšu līzings saistības	11	316,800	332,263	316,800	332,263
No pircējiem saņemtie avansi		68,891	11,922	68,891	11,922
Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem		5,832,190	6,435,314	5,315,439	4,118,873
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	13 (b)	953,928	253,627	876,698	164,549
Citi kreditori		356,260	635,030	278,452	420,953
Uzkrātās saistības		121,537	88,444	90,142	192,049
Nākamo periodu ieņēmumi		450,829	216,419	450,829	216,419
Kopā īstermiņa kreditori		15,940,228	15,214,434	13,911,433	12,698,443
Kopā kreditori		25,448,441	22,682,463	22,346,228	17,628,479
KOPĀ PASĪVS		83,980,228	73,937,740	81,860,247	68,863,182

**6.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētais peļņas vai zaudējuma aprēķins uz
2010.gada 31.decembri**

		Koncerns 2010 LVL	Koncerns 2009 LVL	Sabiedrība 2010 LVL	Sabiedrība 2009 LVL
Neto apgrozījums	15	65,149,068	53,574,211	62,229,323	51,526,669
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	16	(28,427,882)	(26,881,534)	(28,372,965)	(26,788,236)
Bruto peļņa		36,721,186	26,692,677	33,856,358	24,738,433
Pārdošanas izmaksas	17	(17,820,659)	(14,858,102)	(16,790,938)	(13,297,221)
Administrācijas izmaksas	18	(7,001,647)	(6,814,185)	(4,728,138)	(5,218,300)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi		1,790,190	82,264	1,858,330	196,449
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas		(4,744,978)	(1,937,816)	(4,140,838)	(2,159,574)
Patiesās vērtības izmaiņas		-	1,287,886	-	-
Procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi		87,029	41,223	104,253	131,005
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas		(240,241)	(195,884)	(240,241)	(195,884)
Nekustamā īpašuma nodoklis		(89,263)	(83,105)	(59,373)	(51,622)
Peļņa pirms nodokļiem		8,701,617	4,214,958	9,859,413	4,143,286
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	19 (a)	(1,588,361)	(645,546)	(1,580,097)	(629,971)
PĀRSKATA GADA PEĻŅA		7,113,256	3,569,412	8,279,316	3,513,315
Pārējais visaptverošais ienākums					
Valūtas kursu starpības		163,254	(77,936)	-	-
Pārējais visaptverošais ienākums/(zaudējumi) kopā		163,254	(77,936)	-	-
Visaptverošais ienākums kopā		7,276,510	3,491,476	8,279,316	3,513,315
Peļņa attiecināma uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		7,112,698	3,568,060	8,279,316	3,513,315
Nekontrolējošās puses akcionāriem		558	1,352	-	-
KOPĀ		7,113,256	3,569,412	8,279,316	3,513,315
Visaptverošais ienākums/(zaudējumi) attiecināms uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		7,275,952	3,490,124	8,279,316	3,513,315
Nekontrolējošās puses akcionāriem		558	1,352	-	-
KOPĀ		7,276,510	3,491,476	8,279,316	3,513,315
Peļņa uz vienu akciju, kas attiecināma uz mātes sabiedrības akcionāriem (LVL uz vienu akciju)	20				
- Pamata peļņa uz vienu akciju		0.74	0.37		
- Koriģētā peļņa uz vienu akciju		0.74	0.37		

**7.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (aktīvs) uz 2011.gada
31.decembri**

	Pielikumi	Koncerns 31.12.2011 LVL	Koncerns 31.12.2010 LVL	Sabiedrība 31.12.2011 LVL	Sabiedrība 31.12.2010 LVL
AKTĪVS					
Ilgtermiņa ieguldījumi					
Nemateriālie ieguldījumi					
Programmas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības		677,801	883,491	639,262	875,409
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		170,454	90,741	141,153	90,741
Kopā nemateriālie ieguldījumi	2	848,255	974,232	780,415	966,150
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves		16,917,483	14,106,736	16,078,539	13,250,167
Iekārtas un mašīnas		12,442,971	9,119,061	12,345,815	9,028,778
Pārējie pamatlīdzekļi		770,100	787,502	707,146	737,120
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		5,712,513	8,597,711	2,200,707	5,200,697
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		231,390	2,377,536	228,551	2,361,821
Kopā pamatlīdzekļi	3	36,074,457	34,988,546	31,560,758	30,578,583
Ieguldījuma īpašumi	4	4,882,200	4,882,200	-	-
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	5	-	-	6,986,582	6,986,582
Pārējie vērtspapīri		22,220	25,720	22,220	25,720
Citi ilgtermiņa aktīvi		1,706,860	1,706,200	-	-
Aizdevumi uzņēmuma līdzīpašniekiem un vadībai		896,075	896,075	896,075	896,075
Kopā ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		2,625,155	2,627,995	7,904,877	7,908,377
Kopā ilgtermiņa ieguldījumi		44,430,067	43,472,973	40,246,050	39,453,110
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi					
Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli		2,468,866	2,828,538	1,624,207	1,683,387
Nepabeigtie ražojumi		2,229,339	1,980,706	2,229,339	1,980,706
Gatavie ražojumi un preces pārdošanai		6,940,335	5,936,422	3,162,413	2,238,922
Kopā krājumi		11,638,540	10,745,666	7,015,959	5,903,015
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi	6	29,126,952	23,846,258	19,815,003	18,395,418
Radniecīgo sabiedrību parādi		-	-	17,496,168	14,717,210
Citi debitori	7	5,197,767	4,437,538	3,154,607	2,253,850
Aizdevumi uzņēmuma līdzīpašniekiem un vadībai		823,188	845,096	823,188	845,095
Nākamo periodu izmaksas		125,925	108,191	85,929	68,492
Kopā debitori		35,273,832	29,237,083	41,374,895	36,280,065
Nauda un naudas ekvivalenti	8	923,603	524,506	852,241	224,057
Kopā apgrozāmie līdzekļi		47,835,975	40,507,255	49,243,095	42,407,137
KOPĀ AKTĪVS		92,266,042	83,980,228	89,489,145	81,860,247

**8.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (pasīvs) uz 2011.gada
31.decembri**

	Pielikumi	Koncerns 31.12.2011 LVL	Koncerns 31.12.2010 LVL	Sabiedrība 31.12.2011 LVL	Sabiedrība 31.12.2010 LVL
PASĪVS					
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	9	9,585,000	9,585,000	9,585,000	9,585,000
Akciju emisijas uzcelojums		15,687,750	15,687,750	15,687,750	15,687,750
Pārējās rezerves		464,905	464,905	464,905	464,905
Valūtas kursu pārvērtēšanas rezerve		31,624	45,282	-	-
Nesadalītā peļņa					
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		32,692,830	25,580,132	33,776,364	25,497,048
b) pārskata gada peļņa		6,706,074	7,112,698	6,622,327	8,279,316
Pašu kapitāls, kas attiecināms uz mātes sabiedrības akcionāriem		65,168,183	58,475,767	66,136,346	59,514,019
Nekontrolējošās puses daļa		57,441	56,020	-	-
Kopā pašu kapitāls		65,225,624	58,531,787	66,136,346	59,514,019
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	4,059,002	3,687,826	3,139,191	3,687,826
Finanšu līzings saistības	11	460,871	770,300	33,902	359,912
Nākamo periodu ieņēmumi		3,279,036	3,056,775	3,279,036	3,056,775
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	19 (c)	2,164,155	1,993,312	1,505,767	1,330,282
Kopā ilgtermiņa kreditori		9,963,064	9,508,213	7,957,896	8,434,795
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	8,308,352	7,839,793	7,983,712	6,514,182
Finanšu līzings saistības	11	402,097	316,800	402,097	316,800
No pircējiem saņemtie avansi		283,767	68,891	283,767	68,891
Parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem		6,547,341	5,832,190	5,404,352	5,315,439
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	13 (b)	399,167	953,928	308,531	876,698
Citi kreditori		481,563	356,260	388,772	278,452
Uzkrātās saistības		89,692	121,537	58,297	90,142
Nākamo periodu ieņēmumi		565,375	450,829	565,375	450,829
Kopā īstermiņa kreditori		17,077,354	15,940,228	15,394,903	13,911,433
Kopā kreditori		27,040,418	25,448,441	23,352,799	22,346,228
KOPĀ PASĪVS		92,266,042	83,980,228	89,489,145	81,860,247

**9.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētais peļņas vai zaudējuma aprēķins uz
2011.gada 31.decembri**

		Koncerns 2011 LVL	Koncerns 2010 LVL	Sabiedrība 2011 LVL	Sabiedrība 2010 LVL
	Pielikumi				
Neto apgrozījums	15	69,573,161	65,149,068	63,813,688	62,229,323
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	16	(28,605,556)	(28,427,882)	(28,843,739)	(28,372,965)
Bruto peļņa		40,967,605	36,721,186	34,969,949	33,856,358
Pārdošanas izmaksas	17	(19,177,758)	(17,820,659)	(17,906,676)	(16,790,938)
Administrācijas izmaksas	18	(7,678,262)	(7,001,647)	(5,744,124)	(4,728,138)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi		1,826,755	1,790,190	1,371,985	1,858,330
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas		(8,121,982)	(4,744,978)	(5,000,577)	(4,140,838)
Procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi		138,132	87,029	115,319	104,253
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas		(291,757)	(240,241)	(291,757)	(240,241)
Nekustamā īpašuma nodoklis		(68,432)	(89,263)	(37,967)	(59,373)
Peļņa pirms nodokļiem		7,594,301	8,701,617	7,476,152	9,859,413
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	19 (a)	(886,806)	(1,588,361)	(853,825)	(1,580,097)
PĀRSKATA GADA PEĻŅA		6,707,495	7,113,256	6,622,327	8,279,316
Pārējais visaptverošais ienākums					
Valūtas kursu starpības		(13,658)	163,254	-	-
Pārējais visaptverošais ienākums/(zaudējumi) kopā		(13,658)	163,254	-	-
Visaptverošais ienākums kopā		6,693,837	7,276,510	6,622,327	8,279,316
Peļņa attiecināma uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		6,706,074	7,112,698	6,622,327	8,279,316
Nekontrolējošās puses akcionāriem		1,421	558	-	-
KOPĀ		6,707,495	7,113,256	6,622,327	8,279,316
Visaptverošais ienākums/(zaudējumi) attiecināms uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		6,692,416	7,275,952	6,622,327	8,279,316
Nekontrolējošās puses akcionāriem		1,421	558	-	-
KOPĀ		6,693,837	7,276,510	6,622,327	8,279,316
Peļņa uz vienu akciju, kas attiecināma uz mātes sabiedrības akcionāriem (LVL uz vienu akciju)	20				
- Pamata peļņa uz vienu akciju		0.70	0.74		
- Koriģētā peļņa uz vienu akciju		0.70	0.74		

**10.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (aktīvs) uz 2012.gada
31.decembri**

AKTĪVS	Pielikumi	Koncerns 31.12.2012 LVL	Koncerns 31.12.2011 LVL	Sabiedrība 31.12.2012 LVL	Sabiedrība 31.12.2011 LVL
Ilgtermiņa ieguldījumi					
Nemateriālie ieguldījumi					
Programmas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības		649,734	677,801	583,295	639,262
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		148,311	170,454	148,311	141,153
Kopā nemateriālie ieguldījumi	2	798,045	848,255	731,606	780,415
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves		17,759,374	16,917,483	17,119,646	16,078,539
Iekārtas un mašīnas		13,466,210	12,442,971	13,364,987	12,345,815
Pārējie pamatlīdzekļi		742,051	770,100	645,415	707,146
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas		1,494,589	5,712,513	-	2,200,707
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		736,354	231,390	736,354	228,551
Kopā pamatlīdzekļi	3	34,198,578	36,074,457	31,866,402	31,560,758
Ieguldījuma īpašumi	4	6,224,000	4,882,200	-	-
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	5	-	-	6,636,582	6,986,582
Pārējie vērtspapīri		22,220	22,220	22,220	22,220
Avansa maksājumi par ilgtermiņa ieguldījumiem	5	3,605,385	-	3,605,385	-
Aizdevumi Koncerna/ Sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	21	263,552	896,075	263,552	896,075
Pārējie aizdevumi un prasījumi		1,468,860	1,706,860	1,468,860	-
Kopā ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		5,360,017	2,625,155	11,996,599	7,904,877
Kopā ilgtermiņa ieguldījumi		46,580,640	44,430,067	44,594,607	40,246,050
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi					
Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli		2,631,658	2,468,866	1,966,995	1,624,207
Nepabeigtie ražojumi		2,190,986	2,229,339	2,190,986	2,229,339
Gatavie ražojumi un preces pārdošanai		2,494,332	6,940,335	2,134,346	3,162,413
Kopā krājumi		7,316,976	11,638,540	6,292,327	7,015,959
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi	6	33,058,363	29,126,952	25,510,429	19,815,003
Radniecīgo sabiedrību parādi	21	-	-	13,447,225	17,496,168
Citi debitori	7	8,078,168	5,197,767	890,241	3,154,607
Aizdevumi Koncerna/ Sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	21	1,497,011	823,188	1,497,011	823,188
Nākamo periodu izmaksas		222,683	125,925	108,580	85,929
Kopā debitori		42,856,225	35,273,832	41,453,486	41,374,895
Nauda un naudas ekvivalenti	8	1,527,469	923,603	1,184,305	852,241
Kopā apgrozāmie līdzekļi		51,700,670	47,835,975	48,930,118	49,243,095
KOPĀ AKTĪVS		98,281,310	92,266,042	93,524,725	89,489,145

**11.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētā bilance (pasīvs) uz 2012.gada
31.decembri**

		Koncerns 31.12.2012 LVL	Koncerns 31.12.2011 LVL	Sabiedrība 31.12.2012 LVL	Sabiedrība 31.12.2011 LVL
PASĪVS					
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	9	9,585,000	9,585,000	9,585,000	9,585,000
Akciju emisijas uzceļojums		15,687,750	15,687,750	15,687,750	15,687,750
Pārējās rezerves		464,905	464,905	464,905	464,905
Valūtas kursu pārvērtēšanas rezerve		55,803	31,624	-	-
Nesadalītā peļņa					
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		39,398,904	32,692,830	40,398,691	33,776,364
b) pārskata gada peļņa		9,634,559	6,706,074	7,589,711	6,622,327
Pašu kapitāls, kas attiecināms uz mātes sabiedrības akcionāriem		74,826,921	65,168,183	73,726,057	66,136,346
Nekontrolējošās puses daļa		59,778	57,441	-	-
Kopā pašu kapitāls		74,886,699	65,225,624	73,726,057	66,136,346
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	2,422,463	4,059,002	1,827,291	3,139,191
Finanšu līzings saistības	11	-	460,871	-	33,902
Nākamo periodu ieņēmumi		3,371,599	3,279,036	3,371,599	3,279,036
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	19 (c)	2,703,461	2,164,155	2,030,448	1,505,767
Kopā ilgtermiņa kreditori		8,497,523	9,963,064	7,229,338	7,957,896
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	10	8,170,258	8,308,352	7,845,618	7,983,712
Finanšu līzings saistības	11	566,759	402,097	33,902	402,097
No pircējiem saņemtie avansi		142,445	283,767	137,346	283,767
Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem		3,922,334	6,547,341	2,782,213	5,404,352
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	13 (b)	1,205,114	399,167	1,019,073	308,531
Citi kreditori		421,456	481,563	313,851	388,772
Uzkrātās saistības		114,815	89,692	83,420	58,297
Nākamo periodu ieņēmumi		353,907	565,375	353,907	565,375
Kopā īstermiņa kreditori		14,897,088	17,077,354	12,569,330	15,394,903
Kopā kreditori		23,394,611	27,040,418	19,798,668	23,352,799
KOPĀ PASĪVS		98,281,310	92,266,042	93,524,725	89,489,145

**12.pielikums.A/S „Grindex” konsolidētais peļņas vai zaudējuma aprēķins uz
2012.gada 31.decembri**

		Koncerns 2012 LVL	Koncerns 2011 LVL	Sabiedrība 2012 LVL	Sabiedrība 2011 LVL
Neto apgrozījums	15	82,691,061	69,573,161	70,142,718	63,813,688
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	16	(31,617,525)	(28,605,556)	(30,768,559)	(28,843,739)
Bruto peļņa		51,073,536	40,967,605	39,374,159	34,969,949
Pārdošanas izmaksas	17	(20,570,443)	(19,177,758)	(17,241,933)	(17,906,676)
Administrācijas izmaksas	18	(9,693,748)	(7,678,262)	(8,644,874)	(5,744,124)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi		1,022,720	1,826,755	1,307,729	1,371,985
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas		(8,629,294)	(8,121,982)	(4,691,868)	(5,000,577)
Patiesās vērtības izmaiņas/ vērtības zuduma izmaksas	3, 4	(916,543)	-	-	-
Procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi		126,210	138,132	120,246	115,319
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas		(258,256)	(291,757)	(258,256)	(291,757)
Nekustamā īpašuma nodoklis		(69,574)	(68,432)	(39,373)	(37,967)
Peļņa pirms nodokļiem		12,084,608	7,594,301	9,925,830	7,476,152
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	19 (a)	(2,447,712)	(886,806)	(2,336,119)	(853,825)
PĀRSKATA GADA PEĻŅA		9,636,896	6,707,495	7,589,711	6,622,327
Pārējais visaptverošais ienākums					
Valūtas kursu starpības		24,179	(13,658)	-	-
Pārējais visaptverošais ienākums kopā		24,179	(13,658)	-	-
Visaptverošais ienākums kopā		9,661,075	6,693,837	7,589,711	6,622,327
Peļņa attiecināma uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		9,634,559	6,706,074	7,589,711	6,622,327
Nekontrolējošās puses akcionāriem		2,337	1,421	-	-
KOPĀ		9,636,896	6,707,495	7,589,711	6,622,327
Visaptverošais ienākums attiecināms uz:					
Mātes sabiedrības akcionāriem		9,658,738	6,692,416	7,589,711	6,622,327
Nekontrolējošās puses akcionāriem		2,337	1,421	-	-
KOPĀ		9,661,075	6,693,837	7,589,711	6,622,327
Peļņa uz vienu akciju, kas attiecināma uz mātes sabiedrības akcionāriem (LVL uz vienu akciju)	20				
- Pamata peļņa uz vienu akciju		1.01	0.70	0.79	0.69
- Koriģētā peļņa uz vienu akciju		1.01	0.70	0.79	0.69

13.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (aktīvs) uz 2009.gada 31.decembri

ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI	Piezīme	31.12.2009.	31.12.2009.	31.12.2008.	31.12.2008.
		LVL	EUR	LVL	EUR
Nemateriālie ieguldījumi					
Patenti	10	2 564 138	3 648 440	2 701 983	3 844 575
Pārējie nemateriālie ieguldījumi	10	621 331	884 074	379 038	539 322
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		173 471	246 827	289 678	412 175
KOPĀ		3 358 940	4 779 341	3 370 699	4 796 073
Pamatīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves	11	6 442 709	9 167 149	6 977 521	9 928 118
Iekārtas un mašīnas	11	2 862 133	4 072 448	4 052 292	5 765 892
Pārējie pamatīdzekļi	11	183 161	260 615	262 677	373 756
Pamatīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	11	82 486	117 367	88 779	126 321
Avansa maksājumi par pamatīdzekļiem		247 580	352 275	229 546	326 615
KOPĀ		9 818 069	13 969 854	11 610 815	16 520 701
Finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība radniecīgo uzņēmumu kapitālā	12	3 330 000	4 738 163	3 330 000	4 738 163
Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi		386	549	386	549
KOPĀ		3 330 386	4 738 712	3 330 386	4 738 712
KOPĀ ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		16 507 395	23 487 907	18 311 900	26 055 486
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI					
Krājumi					
Izejvielas un materiāli		668 186	950 743	983 211	1 398 983
Nepabeigtie ražojumi		4 017 587	5 716 511	3 644 321	5 185 402
Gatavie ražojumi un preces pārdošanai		1 880 940	2 676 337	2 293 849	3 263 853
Prece ceļā		19 074	27 140	-	-
Avansa maksājumi par precēm		45 242	64 374	16 785	23 883
KOPĀ	13	6 631 029	9 435 104	6 938 166	9 872 121
Debitori					
Procēju un pasūtītāju parādi	14	5 414 429	7 704 038	4 577 917	6 513 789
Radniecīgo uzņēmumu parādi	15;27	73 800	105 008	38 125	54 247
Citi debitori	16	195 363	277 977	769 121	1 094 361
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	23	-	-	123 959	176 378
Īsterniņa aizdevumi Uzņēmuma vadībai un darbiniekiem	17;27	435 486	619 641	239 438	340 690
Nākamo periodu izmaksas	18	65 230	92 814	61 508	87 518
Īsterniņa noguldījumi	19	500 396	711 999	-	-
KOPĀ		6 684 704	9 511 477	5 810 068	8 266 982
Nauda					
KOPĀ APGROZĀMIE LĪDZEKĻI	19	13 497 114	19 204 663	12 785 328	18 191 883
KOPĀ AKTĪVS		30 004 509	42 692 570	31 097 228	44 247 369

14.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (pasīvs) uz 2009.gada 31.decembri

PAŠU KAPITĀLS	Piezīme	31.12.2009.	31.12.2009.	31.12.2008.	31.12.2008.
		LVL	EUR	LVL	EUR
Akciju kapitāls	20	14 085 078	20 041 260	14 085 078	20 041 260
Akciju emisijas uzoencjums		1 759 708	2 503 839	1 759 708	2 503 839
Nesadalītā peļņa					
iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		(1 095 181)	(1 558 302)	341 724	486 229
pārskata gada (zaudējumi)/ peļņa		2 363 544	3 363 020	(1 436 905)	(2 044 531)
KOPĀ PAŠU KAPITĀLS		17 113 149	24 349 817	14 749 605	20 986 797
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	21	3 564 690	5 072 097	4 944 134	7 034 869
Citi aizņēmumi	22	104 531	148 734	216 828	308 518
Parādi piegādātājiem un darbuuzņēmējiem	12	2 453 050	3 490 376	1 200 000	1 707 446
Ilgtermiņa aizņēmumi no Uzņēmuma akcionāra	27	500 397	712 001	-	-
Nodokļi un sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	23	197 491	281 004	394 981	562 007
Atbilstošā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	8	335 759	477 742	214 234	304 828
KOPĀ		7 155 918	10 181 954	6 970 177	9 917 668
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	21	2 412 513	3 432 697	3 482 417	4 955 033
Citi aizņēmumi	22	108 708	154 678	172 536	245 497
No pārējiem saņemtie avansi		125 036	177 910	356 829	507 722
Parādi piegādātājiem un darbuuzņēmējiem		1 067 452	1 518 847	2 973 049	4 230 268
Parādi radniecīgajiem uzņēmumiem	27	199 381	283 694	346 268	492 695
Nodokļi un sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	23	907 344	1 291 034	934 717	1 329 982
Uzkrātās saistības	24	624 336	888 350	809 303	1 151 535
Pārējie kreditori	25	290 672	413 589	302 327	430 173
KOPĀ		5 735 442	8 160 799	9 377 446	13 342 904
KOPĀ KREDITORI		12 891 360	18 342 753	16 347 623	23 260 573
KOPA PASĪVS		30 004 509	42 692 570	31 097 228	44 247 389

**15.pielikums.A/S „Olainfarm” peļņas vai zaudējuma aprēķins uz 2009.gada
31.decembri**

	Piezīme	2009	2009	2008	2008
		LVL	EUR	LVL	EUR
Neto apgrozījums	3	22 441 240	31 931 008	20 069 504	28 556 331
Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas		86 809	123 518	875 078	1 245 124
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	4	400 109	569 304	464 479	660 894
Materiālu izmaksas:					
izejvielu un palīgmateriālu izmaksas		(2 326 977)	(3 310 990)	(3 091 701)	(4 399 094)
pārējās ārējās izmaksas		(1 600 192)	(2 276 868)	(1 877 753)	(2 671 802)
		(3 927 169)	(5 587 858)	(4 969 454)	(7 070 896)
Personāla izmaksas:					
atbildība par darbu	9	(5 017 518)	(7 139 285)	(6 889 706)	(9 803 168)
pārējās sociālās nodrošināšanas izmaksas	9	(1 139 469)	(1 621 318)	(1 502 031)	(2 137 198)
		(6 156 987)	(8 760 603)	(8 391 737)	(11 940 366)
Līdzekļu un vērtību norakstījumi					
pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums un norakstīšana	10,11	(2 262 640)	(3 219 447)	(2 552 079)	(3 631 281)
apgrozāmo līdzekļu vērtības norakstīšana		-	-	(66 832)	(95 093)
		(2 262 640)	(3 219 447)	(2 618 911)	(3 726 375)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	5	(7 172 971)	(10 206 219)	(6 281 661)	(8 937 998)
Procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	6	69 700	99 174	56 109	79 836
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	7	(553 266)	(787 227)	(682 193)	(970 673)
Peļņa/(zaudējumi) pirms nodokļiem		2 924 825	4 161 851	(1 478 786)	(2 104 123)
Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu		(380 801)	(541 831)	-	-
Atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	8	(121 525)	(172 914)	95 566	135 978
Nekustamā īpašuma nodoklis		(58 955)	(83 885)	(53 685)	(76 387)
Pārskata gada peļņa/ (zaudējumi)		2 363 544	3 383 020	(1 436 905)	(2 044 532)

16.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (aktīvs) uz 2010.gada 31.decembri

	Piezīme	31.12.2010. LVL	31.12.2010. EUR	31.12.2009. LVL	31.12.2009. EUR
ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI					
Nemateriālie aktīvi					
Patent	10	2 401 689	3 417 296	2 564 138	3 648 440
Pārējie nemateriālie ieguldījumi	10	503 792	716 832	621 331	884 074
Avansa maksājumi par nemateriālajiem aktīviem		298 901	425 298	173 471	246 827
KOPĀ		3 204 382	4 559 425	3 358 940	4 779 341
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves	11	6 135 966	8 730 693	6 442 709	9 167 149
Iekārtas un mašīnas	11	2 292 024	3 261 256	2 862 133	4 072 448
Pārējie pamatlīdzekļi	11	670 205	953 616	183 161	260 615
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	11	13 635	19 401	82 486	117 367
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		24 515	34 882	247 580	352 275
KOPĀ		9 136 345	12 999 848	9 818 069	13 969 854
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība radniecīgo uzņēmumu kapitālā	12	3 332 331	4 741 480	3 330 000	4 738 163
Līdzdalība asociētu uzņēmumu kapitālā		3 720	5 293	-	-
Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi		-	-	386	549
KOPĀ		3 336 051	4 746 773	3 330 386	4 738 712
KOPĀ ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		15 676 778	22 306 045	16 507 395	23 487 907
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI					
Krājumi					
Izejvielas un materiāli		932 807	1 327 265	668 186	950 743
Nepabeigtie ražojumi		3 400 014	4 837 784	4 017 587	5 716 511
Gatavie ražojumi un preces pārdošanai		2 256 669	3 210 951	1 880 940	2 676 337
Preces ceļā		70 068	99 698	19 074	27 140
Avansa maksājumi par precēm		100 164	142 521	45 242	64 374
KOPĀ	13	6 759 722	9 618 217	6 631 029	9 435 104
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi	14	7 665 387	10 906 863	5 414 429	7 704 038
Radniecīgo uzņēmumu parādi	15,27	159 439	226 861	73 800	105 008
Avansa maksājumi piegādātājiem	16	186 197	264 935	15 018	21 369
Citi debitori	17,27	232 488	330 800	180 345	256 608
Īstermiņa aizdevumi vadībai un darbiniekiem	18	831 505	1 183 125	435 486	619 641
Nākamo periodu izmaksas	19	19 336	27 513	65 230	92 814
Īstermiņa noguldījumi		-	-	500 396	712 000
KOPĀ		9 094 352	12 940 097	6 684 704	9 511 476
Nauda	19	493 813	702 633	181 381	258 082
KOPĀ APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		16 347 887	23 260 948	13 497 114	19 204 663
KOPĀ AKTĪVS		32 024 665	45 566 993	30 004 509	42 692 570

17.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (pasīvs) uz 2010.gada 31.decembri

	Piezīme	31.12.2010.	31.12.2010.	31.12.2009.	31.12.2009.
PAŠU KAPITĀLS		LVL	EUR	LVL	EUR
Akoju kapitāls	20	14 085 078	20 041 260	14 085 078	20 041 260
Akoju emisijas uzsoņojums		1 759 708	2 503 839	1 759 708	2 503 839
Nesadalītā peļņa/ (uzkrātie zaudējumi):					
iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		1 268 363	1 804 718	(1 095 181)	(1 558 302)
pārskata gada (zaudējumi)/ peļņa/		3 543 669	5 042 187	2 363 544	3 363 020
KOPĀ PAŠU KAPITĀLS		20 658 818	29 392 004	17 113 149	24 349 817
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītestādēm	21	3 459 918	4 923 020	3 564 690	5 072 097
Parādi piegādātājiem un darbuuzņēmējiem un pārējie kreditori		2 453 050	3 490 376	2 453 050	3 490 376
Ilgtermiņa aizņēmums no dalībnieka	27	500 396	711 999	500 397	712 001
Atbilstīgu uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	8	412 440	586 849	335 759	477 742
Finanšu nomas saistības	22	36 890	52 490	104 531	148 734
Nodokļi un sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	23	-	-	197 491	281 004
KOPĀ		6 862 694	9 784 734	7 155 918	10 181 954
Īstermiņa kreditori					
Parādi piegādātājiem un darbuuzņēmējiem		1 061 933	1 510 995	1 067 452	1 518 847
Aizņēmumi no kredītestādēm	21	1 258 152	1 790 189	2 412 513	3 432 697
Uzkrātās saistības	24	702 407	999 435	624 336	888 350
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	23	511 610	727 955	907 344	1 291 034
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	23	311 936	443 845	-	-
Parādi radniecīgajiem uzņēmumiem	27	261 013	371 388	199 381	283 694
Finanšu nomas saistības	22	75 770	107 811	108 708	154 678
Pārējie kreditori	25	283 566	403 478	290 672	413 589
No pircējiem saņemtie avansa maksājumi		38 766	55 159	125 036	177 910
KOPĀ		4 505 153	6 410 255	5 735 442	8 160 799
KOPĀ KREDITORI		11 367 847	16 174 989	12 891 360	18 342 753
KOPĀ KREDITORI UN PAŠU KAPITĀLS		32 024 665	45 566 993	30 004 509	42 692 570

**18.pielikums.A/S „Olainfarm” peļņas vai zaudējuma aprēķins uz 2010.gada
31.decembri**

	Piezīme	2010 LVL	2010 EUR	2009 LVL	2009 EUR
Neto apgrozījums	3	25 023 430	35 605 134	22 441 240	31 931 008
Gatvās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas		(369 684)	(526 013)	86 809	123 518
Pārējie saimnieciskās darbības ierējumi	4	245 086	348 725	400 109	569 304
Materiālu izmaksas:					
izejvielu un palīgmateriālu izmaksas		(2 318 130)	(3 298 402)	(2 326 977)	(3 310 990)
pārējās ārējās izmaksas		(1 506 668)	(2 143 795)	(1 600 192)	(2 276 868)
		(3 824 798)	(5 442 197)	(3 927 169)	(5 587 858)
Personāla izmaksas:					
atfīdizība par darbu	9	(4 939 873)	(7 028 806)	(5 017 518)	(7 139 285)
pārējās sociālās apdrošināšanas izmaksas	9	(1 127 192)	(1 603 850)	(1 139 469)	(1 621 318)
		(6 067 065)	(8 632 656)	(6 156 987)	(8 760 603)
Noliebjums un amortizācija	10,11	(1 844 593)	(2 624 619)	(2 262 640)	(3 219 447)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	5	(8 577 657)	(12 204 907)	(7 172 971)	(10 206 218)
Finanšu ierējumi	6	147 097	209 300	69 700	99 174
Finanšu izmaksas	7	(353 011)	(502 289)	(553 266)	(787 227)
(Zaudējumi)/ peļņa pirms nodokļiem		4 378 804	6 230 477	2 924 825	4 161 651
Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu	8	(694 825)	(988 647)	(380 801)	(541 831)
Atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	8	(76 681)	(109 107)	(121 525)	(172 914)
Nekustamā īpašuma nodoklis		(63 629)	(90 536)	(58 955)	(83 885)
Pārskata gada (zaudējumi)/ peļņa		3 543 669	5 042 187	2 363 544	3 363 020

Pielikums ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Uzņēmuma valdes vārdā:

19.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (aktīvs) uz 2011.gada 31.decembri

ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI	Piezīme	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2010
		LVL	EUR	LVL	EUR
Nemateriālie aktīvi					
Patentē	10	1 389 588	1 977 206	2 401 689	3 417 296
Pārējie nemateriālie ieguldījumi	10	593 098	843 902	503 792	716 831
Avansa maksājumi par nemateriālajiem aktīviem		224 187	318 989	298 901	425 298
KOPĀ		2 206 873	3 140 097	3 204 382	4 559 425
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabali, ēkas un būves	11	6 518 332	9 274 751	6 135 966	8 730 693
Iekārtas un mašīnas	11	2 625 865	3 736 269	2 292 024	3 261 256
Pārējie pamatlīdzekļi	11	751 844	1 069 778	670 205	953 616
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	11	831 411	1 182 991	13 635	19 401
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		375 890	534 843	24 515	34 881
KOPĀ		11 103 342	15 798 632	9 136 345	12 999 847
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība radniecīgo uzņēmumu kapitālā	12	4 607 373	6 555 701	3 332 331	4 741 480
Līdzdalība asociālo uzņēmumu kapitālā		-	-	3 720	5 293
KOPĀ		4 607 373	6 555 701	3 336 051	4 746 773
KOPĀ ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		17 917 588	25 494 430	15 676 778	22 306 045
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI					
Krājumi					
Izejvielas un materiāli		1 012 622	1 440 831	932 807	1 327 265
Nepabeigti ražojumi		3 602 299	5 125 610	3 400 014	4 837 783
Galvas ražojumi un preces pārdošanai		1 776 061	2 527 107	2 256 669	3 210 951
Preces ceļā		-	-	70 068	99 698
Avansa maksājumi par precēm		107 133	152 437	100 164	142 521
KOPĀ	13	6 498 115	9 245 985	6 759 722	9 618 218
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi	14	11 590 366	16 491 606	7 665 387	10 906 863
Radniecīgo uzņēmumu parādi	15	452 564	643 940	159 439	226 861
Citi debitori	16	1 453 329	2 067 900	418 685	595 735
Avansa maksājumi piegādātājiem		104 495	148 683	-	-
Īstermiņa aizdevumi vadībai un darbiniekiem	17	92 923	132 218	831 505	1 183 125
Nākamo periodu izmaksas	18	40 067	57 010	19 336	27 513
KOPĀ		13 733 744	19 541 357	9 094 352	12 940 097
Nauda					
KOPĀ APGROZĀMIE LĪDZEKĻI	19	1 298 548	1 847 667	493 813	702 633
KOPĀ AKTĪVS		21 530 407	30 635 009	16 347 887	23 260 948
		39 447 995	56 129 439	32 024 665	45 566 993

20.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (pasīvs) uz 2011.gada 31.decembri

	Piezīme	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2010
PAŠU KAPITĀLS		LVL	EUR	LVL	EUR
Akciju kapitāls	20	14 085 078	20 041 260	14 085 078	20 041 260
Akciju emisijas uzcoojums		1 759 708	2 503 839	1 759 708	2 503 839
Nesadalītā peļņa:					
iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		4 459 905	6 345 873	1 268 363	1 804 718
pārskata gada peļņa		6 942 348	9 878 071	3 543 669	5 042 187
KOPĀ PAŠU KAPITĀLS		27 247 039	38 769 043	20 658 818	29 392 004
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	21	5 357 424	7 622 928	3 459 918	4 923 020
Parādi par ilgtermiņa ieguldījumiem		-	-	2 453 050	3 490 376
Atbilstīgu uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	8	513 871	731 173	412 440	586 849
Ilgtermiņa aizņēmums no dalībnieka		-	-	500 396	711 999
Finanšu nomas saistības	22	3 904	5 555	36 890	52 490
KOPĀ		5 875 199	8 359 656	6 862 694	9 764 734
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	21	1 418 794	2 018 762	1 258 152	1 790 189
Finanšu nomas saistības	22	34 526	49 126	75 770	107 811
No piroņiem saņemtie avansa maksājumi		80 526	114 578	38 766	55 159
Parādi piegādātājiem un darbuuzņēmējiem		2 589 197	3 684 094	1 061 933	1 510 995
Parādi ražniecīgajiem uzņēmumiem		125 230	178 186	261 013	371 388
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	23	339 615	483 229	511 610	727 955
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	23	654 832	931 742	311 936	443 845
Pārējie kreditori	25	383 282	545 361	283 566	403 478
Uzkrātās saistības	24	699 755	995 662	702 407	999 435
KOPĀ		6 325 757	9 000 740	4 505 153	6 410 255
KOPĀ KREDITORI		12 200 956	17 360 396	11 367 847	16 174 989
KOPĀ KREDITORI UN PAŠU KAPITĀLS		39 447 995	56 129 439	32 024 665	45 566 993

**21.pielikums.A/S „Olainfarm” peļņas vai zaudējuma aprēķins uz 2011.gada
31.decembri**

	Piezīme	2011 LVL	2011 EUR	2010 LVL	2010 EUR
Neto apgrozījums	3	35 840 114	50 995 888	25 023 430	35 605 133
Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas		(592 690)	(843 322)	(369 684)	(526 013)
Pārējās saimnieciskās darbības ienākumi	4	1 061 934	1 510 996	245 086	348 726
Materiālu izmaksas:					
izejvielu un palīgmateriālu izmaksas		(3 520 377)	(5 009 045)	(2 318 130)	(3 298 402)
pārējās ārējās izmaksas		(1 714 165)	(2 439 037)	(1 506 668)	(2 143 795)
		(5 234 542)	(7 448 082)	(3 824 798)	(5 442 197)
Personāla izmaksas:					
atfiziķa par darbu	9	(5 796 601)	(8 247 820)	(4 939 873)	(7 028 806)
pārējās sociālās apdrošināšanas izmaksas	9	(1 356 499)	(1 930 124)	(1 127 192)	(1 603 850)
		(7 153 100)	(10 177 944)	(6 067 065)	(8 632 656)
Noliebjums un amortizācija	10,11.	(1 884 741)	(2 681 745)	(1 844 593)	(2 624 619)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	5	(13 475 921)	(19 174 508)	(8 577 657)	(12 204 906)
Finanšu ienākumi	6	136 792	194 637	147 097	209 300
Finanšu izmaksas	7	(219 014)	(311 629)	(353 011)	(502 289)
Peļņa pirms nodokļiem		8 478 832	12 064 291	4 378 804	6 230 477
Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu	8	(1 367 057)	(1 945 147)	(694 825)	(988 647)
Aliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	8	(101 431)	(144 323)	(76 681)	(109 107)
Nekustamā īpašuma nodoklis		(67 996)	(96 750)	(63 629)	(90 536)
Pārskata gada peļņa		6 942 348	9 878 071	3 543 669	5 042 187

22.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (aktīvs) uz 2012.gada 31.decembri

ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI	Piezīme	31.12.2012.	31.12.2012.	31.12.2011.	31.12.2011.
		LVL	EUR*	LVL	EUR*
				(koriģēts)	(koriģēts)
Nemateriālie aktīvi					
Patenti	10	101 429	144 320	1 389 588	1 977 205
Pārējie nemateriālie ieguldījumi	10	742 513	1 056 501	593 098	843 902
Avansa maksājumi par nemateriālajiem aktīviem		126 277	179 676	224 187	318 989
KOPĀ		970 219	1 380 497	2 206 873	3 140 097
Pamatlīdzekļi					
Zemes gabeli, ēkas un būves	11	7 535 452	10 721 982	6 518 332	9 274 751
Iekārtas un mašīnas	11	2 576 217	3 665 627	2 625 865	3 736 269
Pārējie pamatlīdzekļi	11	1 027 666	1 462 237	751 844	1 069 778
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	11	933 831	1 328 722	831 411	1 182 991
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		136 175	193 760	375 890	534 843
KOPĀ		12 209 341	17 372 328	11 103 342	15 798 632
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi					
Līdzdalība radniecīgo uzņēmumu kapitālā	12	5 471 501	7 785 244	4 606 373	6 554 278
Līdzdalība asociēto uzņēmumu kapitālā	12	1 000	1 423	1 000	1 423
KOPĀ		5 472 501	7 786 667	4 607 373	6 555 701
KOPĀ ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI		18 652 061	26 539 492	17 917 588	25 494 431
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI					
Krājumi					
Izstrādes un materiāli		1 235 886	1 758 507	1 012 622	1 440 831
Nepabeigti ražojumi		4 156 216	5 913 763	3 602 299	5 125 610
Galvenie ražojumi un preces pārdošanai		1 402 227	1 995 189	1 776 061	2 527 107
Avansa maksājumi par precēm		156 345	222 459	107 133	152 437
KOPĀ	13	6 950 674	9 889 918	6 498 115	9 245 985
Debitori					
Pircēju un pasūtītāju parādi	14,28	18 548 832	26 392 610	11 590 366	16 491 605
Radniecīgo uzņēmumu parādi	15	951 165	1 353 386	273 619	389 325
Asociēto uzņēmumu parādi	15	171 846	244 515	49 899	71 000
Avansa maksājumi piegādātājiem		146 874	208 983	104 495	148 683
Ciņ debitori	16	397 682	565 851	1 453 329	2 067 901
Īsterniņa aizdevumi vadībai un darbiniekiem, akcionāriem	17	898 801	1 278 879	221 970	315 835
Nākamā perioda izmaksas	18	98 396	140 005	40 067	57 010
KOPĀ		21 213 596	30 184 228	13 733 744	19 541 357
Nauda					
KOPĀ APGROZĀMIE LĪDZEKĻI	19	1 338 361	1 904 316	1 298 548	1 847 667
KOPĀ AKTĪVS		29 502 631	41 978 462	21 530 407	30 635 009
		48 154 692	68 517 954	39 447 995	56 129 440

23.pielikums.A/S „Olainfarm” bilance (pasīvs) uz 2012.gada 31.decembri

PASŪ KAPITĀLS	Piezīme	PASĪVS			
		31.12.2012. LVL	31.12.2012. EUR*	31.12.2011. LVL	31.12.2011. EUR*
Akciju kapitāls	20	14 085 078	20 041 260	14 085 078	20 041 260
Akciju emisijas uzdevojums		1 759 708	2 503 839	1 759 708	2 503 839
Nesadalītā peļņa:					
iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		10 534 612	14 989 402	4 459 905	6 345 873
pārskata gada peļņa		10 007 758	14 239 757	6 942 348	9 878 071
KOPĀ PASŪ KAPITĀLS		36 387 156	51 774 259	27 247 039	38 789 044
KREDITORI					
Ilgtermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	21	943 614	1 342 642	5 357 424	7 622 928
Atikā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	8	544 139	774 240	513 871	731 173
Finanšu nomas saistības	22	30 461	43 342	3 904	5 555
KOPĀ		1 518 214	2 160 224	5 875 199	8 359 655
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi no kredītiestādēm	21	6 004 890	8 544 189	1 418 794	2 018 762
Finanšu nomas saistības	22	28 014	39 860	34 526	49 126
Citi aizņēmumi					-
No pirošiem saņemtie avansa maksājumi		53 404	75 987	80 526	114 578
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem un pārējie kreditori		1 861 485	2 648 655	2 589 197	3 684 095
Parādi radniecīgajiem uzņēmumiem		2 367	3 368	4 161	5 921
Parādi asociētiem uzņēmumiem		21 026	29 917	121 069	172 266
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	23	450 370	640 819	339 615	483 229
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	23	503 844	716 905	654 832	931 742
Pārējie kreditori	24	450 570	641 103	383 282	545 361
Nākamo periodu ierņēmumi	25	252 467	359 228	-	-
Uzkrātās saistības	26	620 885	883 440	699 755	995 662
KOPĀ		10 249 322	14 583 471	6 325 757	9 000 741
KOPĀ KREDITORI		11 767 536	16 743 695	12 200 956	17 380 396
KOPĀ KREDITORI UN PASŪ KAPITĀLS					
		48 154 692	68 517 954	39 447 995	56 129 440

**24.pielikums.A/S „Olainfarm” peļņas vai zaudējuma aprēķins uz 2012.gada
31.decembri**

	Piezīme	2012. gads	2012. gads	2011. gads	2011. gads
		LVL	EUR*	LVL	EUR*
Neto apgrozījums	3	46 341 142	65 937 505	36 255 567	51 587 024
Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas		(495 798)	(705 457)	(592 690)	(843 322)
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	4	595 217	846 917	646 481	919 860
Materiālu izmaksas:					
izejvielu un palīgmateriālu izmaksas		(4 689 978)	(6 673 237)	(3 520 377)	(5 009 044)
pārējās ārējās izmaksas		(2 044 332)	(2 908 822)	(1 714 165)	(2 439 037)
		(6 734 310)	(9 582 060)	(5 234 542)	(7 448 082)
Personāla izmaksas:					
atļoziņa par darbu	9	(6 941 361)	(9 876 667)	(5 796 601)	(8 247 820)
pārējās sociālās apdrošināšanas izmaksas	9	(1 725 371)	(2 454 982)	(1 356 499)	(1 930 124)
		(8 666 732)	(12 331 649)	(7 153 100)	(10 177 944)
Noliebums un amortizācija	10,11	(1 954 802)	(2 781 433)	(1 884 741)	(2 681 745)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	5	(16 840 156)	(23 961 383)	(13 475 921)	(19 174 508)
Finanšu ieņēmumi	6	47 748	67 939	136 792	194 637
Finanšu izmaksas	7	(234 452)	(333 595)	(219 014)	(311 629)
Peļņa pirms nodokļiem		12 057 857	17 156 785	8 478 832	12 064 291
Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu	8	(1 945 768)	(2 768 578)	(1 367 057)	(1 945 147)
Atkātais uzņēmumu ienākuma nodoklis	8	(30 268)	(43 067)	(101 431)	(144 323)
Nekustamā īpašuma nodoklis		(74 063)	(105 382)	(67 996)	(96 750)
Pārskata gada peļņa		10 007 758	14 239 757	6 942 348	9 878 071